Kronika města Olomouce

2009

KRONIKA MĚSTA OLOMOUCE 2009

Mgr. LUBOMÍR KALUSEK

10. února 2010

Obsah

1 Statutární město Olomouc v roce 2009 2

2 Rozpočet města, financování, dotace 21

3 Ekonomika města 29
3.1 Průmysl 35
3.2 Obchod 41
3.3 Služby 44

4 Výstavba, doprava, životní prostředí 49

5 Politika, kultura, společnost 76

6 Školství, zdravotnictví 120
6.1 Školství 121
6.2 Zdravotnictví 132

7 Demografie, zaměstnanost, kriminalita 144

Kapitola 1

Statutární město Olomouc v roce 2009

Olomoucký magistrát
Rada města Olomouce
Zastupitelstvo města Olomouce

Příchod nového roku 2009 se v Olomouci odehrál jako i v minulých letech ve znamení očekávání prvního novorozeného občana města a zároveň i kraje. Prvním letošním miminkem Olomouckého kraje se stal chlapec David Kukaj, který se hodinu a půl po silvestrovské půlnoci narodil v šumperské porodnici (3,4 kg, 51 cm). Šťastnou maminkou prvního dítěte kraje Olomouc se stala sedmnáctiletá prodavačka Michaela Hýbnerová ze Šumperka. Zhruba o týden později navštívil první dítě kraje hejtman Martin Tesařík (ČSSD). Od roku 2003 se jednalo o prvního chlapečka, v jiných letech jako první přicházela na svět pravidelně děvčátka. Kromě květinových darů předal hejtman mamince malého Davida také dárek v podobě vkladní knížky s patnácti tisíci korunami. Novorozenci

Další novorozenec v pořadí přišel na svět v olomoucké fakultní nemocnici. Šlo o holčičku Annu Kratochvílovou (3,6 kg, 51 cm). Anička se narodila na Nový rok třiadvacet minut po čtvrté hodině ranní třiadvacetileté mamince Kamile. I v případě malé Aničky Kratochvílové došlo k setkání rodičů s primátorem města Olomouce Martinem Novotným (ODS) v obřadní síni olomoucké radnice. Mladí rodiče obdrželi květinové dary a rovněž pamětní list a zlatý řetízek s přívěskem. K setkání primátora s prvním dítětem roku došlo v pondělí 2. března 2009 péčí Sboru pro občanské záležitosti města Olomouce.

Počet dětí, které se narodily v loňském roce v Olomouckém kraji, byl zhruba stejný jako předloni. V roce 2007 zde přišlo na svět téměř šest tisíc sedm set novorozenců. Rekord v počtu nově narozených Olomoučanů zaznamenala místní fakultní nemocnice - bylo jich 1269, což je největší číslo posledních dvaceti let. Demografické výkyvy ovšem před několika lety trápily ředitele mateřských a základních škol. Zatímco ve školkách je už teď zas plno a v některých případech je těžké dítě do mateřské školy ve městě vůbec umístit, středoškoláků naopak ubývá a některé střední školy bylo nutno sloučit. Rozporuplnost vývoje natality

v kraji i ve městě je možno demonstrovat na následujících grafických přehledech.

Tabulka 1.1: Přehled natality v Olomouci a Olomouckém kraji (1975–2008)

rok	počet dětí narozených ve FNO*)	rok	počet dětí narozených v kraji Olomouc
2004	966	1975	12667
2005	1017	1978	11878
2006	1108	1988	8419
2007	1116	1998	5695
2008	1186	2008	7102

zdroj: MFD 2.6.09

*) rodiče jsou Olomoučané

Podle statistických odhadů z letošního roku bylo v České republice 121 586 dětí ve věku patnáct let, v roce 2015 by jich mělo být ale jen 89 140 (odhad ČSÚ). Je velmi pravděpodobné, že vývoj v samotném městě Olomouci bude v tomto ohledu analogický a především školská zařízení se mu budou muset umět přizpůsobit.

Tibet

Tak jako každoročně již od roku 1996 vyvěsila olomoucká radnice v úterý 10. března vlajku Tibetu. Zapojila se tímto aktem do celosvětové kampaně na podporu svobody této územní části Čínské lidové republiky. Před čtrnácti lety se město Olomouc zapojilo do uvedené kampaně jako jedno z prvních měst České republiky. Dlužno podotknout, že vyvěšování tibetské vlajky ve městech ČR vyvolalo již v minulosti kritické výtky z čínské strany. Další výročí, tentokráte domácí, uctili olomoučtí radní květinovými věnci a kyticemi převázanými trikolórami ve dnech připomínajících konec druhé světové války. Pro uctění památky padlých při osvobozování města v roce 1945 proběhl pietní akt u tří pamětních desek na nádvoří radnice, které připomínají smrt pěti členů zastupitelstva a devíti členů odbojových organizací v tomto období. Vzpomínková akce proběhla ve středu 6. května na radnici a po-

kračovala pak o den později v Řepčíně, na olomoucké hřbitově v Neředíně a u památníku Rudé armády v Čechových sadech.

Velkým skokem do minulosti byl jarní plán radních realizovaný v krejčovně olomouckého divadla. Zde se ušilo jedenáct historických kostýmů, v nichž chodili olomoučtí měšťané v sedmnáctém století při slavnostních příležitostech. Historické kostýmy poté radní předvedli v červnovém průvodu svaté Pavlíny, patronky města. Podle vyjádření náměstka primátora Jana Holpucha (ODS) se k této akci nechala radnice inspirovat tradicí v partnerském bavorském městě Nördlingenu. Bylo zhotoveno devět pánských plášťů a dvoje dámské šaty, přičemž nejvýraznější plášť vínové barvy oblékl primátor města. Při průvodu byly pak ozvláštněny ještě barety nebo klobouky. Na středověké šaty pro olomoucké radní padlo celkem čtyřicet metrů sametu a cena jednoho obleku se vyšplhala na sedm až deset tisíc korun. Po úpravách je budou moci využívat samozřejmě i budoucí členové městské rady. Tradice průvodů věnovaných patronům města sahá do roku 1623. Rada města ji obnovila po listopadu 1989, kostýmy byly ale doposud půjčovány z divadelního fundusu. Letošní průvod k uctění památky patronky města sv. Pavlíny proběhl v pátek 19. června.

S poměrně malým zájmem se setkalo červencové zveřejněné majetkové přiznání všech jedenácti členů olomoucké městské rady (RMO). O přístup do evidence požádal totiž jeden občan a tři studentky se zajímaly o zákon jako takový. Uváděné informace o majetkových poměrech radních nařídil zákon o střetu zájmů, RMO
který veřejnosti vloni poprvé nahlédnout do soukromí veřejných činitelů. Radní v majetkových přiznáních za dané období museli formou čestných prohlášení vypsat, v jakých dozorčích radách či představenstvech seděli, jestli podnikali, jaký majetek a příjmy či dary nabyli v průběhu funkce za uplynulý rok a jaké mají závazky. Prohlížet registr oznámení o příjmech politiků bylo v Olomouci možné ale jen dvacet čtyři hodin od prvního přihlášení.

Tato skutečnost vyvolala kritiku ze strany organizace Transparency International (TIC), jejíž právnička Katarína Oboňová dávala malý zájem o vstup do databáze právě takto stanovenému omezení. Situaci v RMO začátkem července 2009 a angažmá jednotlivých členů zachycuje uvedený tabulkový přehled 1.2.

Tabulka 1.2: Členové RMO a jejich působnost v organizacích města (2008–2009)

jméno člena RMO	funkce v RMO	členství v organizacích města
Martin Novotný (ODS)	primátor	člen představenstva DPMO, člen správní rady Společnosti pro památkovou ochranu Hradiska u Olomouce, předseda DR SK Sigma Olomouc, člen DR Multimediální park
Svatopluk Ščudlík (ČSSD)	1. náměstek primátora	člen představenstva Výstaviště Flora Olomouc
Jan Holpuch (ODS)	2. náměstek primátora	člen SR Sluňákov, člen představenstva Vodohospodářské společnosti Olomouc, člen představenstva TSMO
Martin Major (ODS)	náměstek primátora	člen představenstva SK Sigma Olomouc, člen SR Dalkia, člen představenstva Aquaparku Olomouc
Ladislav Šnevajs (KDU-ČSL)	náměstek primátora	
Hana Kaštilová-Tesařová (ČSSD)	náměstkyně primátora	členka představenstva TSMO
Jiří Martinák (ODS)	náměstek primátora	člen představenstva Správy nemovitostí Olomouc
Ivan Kosatík (ODS)	neuvolněný člen RMO	předseda DR Moravská vodárenská,a.s.
Marta Vláčilová (ODS)	neuvolněná členka RMO	členka představenstva TSMO a Vodohospodářské společnosti Olomouc
Jiří Rozbořil (ČSSD)	neuvolněný člen RMO	člen představenstva DPMO, předseda DR Aquaparku Olomouc
Vladimír Pokorný (ODS)	neuvolněný člen RMO	

zdroj: MmO 2009

Rozsáhlý sociologický průzkum si nechala během června a července zpracovat olomoucká radnice v souvislosti s přípravou nového územního plánu města. V dotazníkové bázi bylo celkem 44 otázek a odpovídalo 1000 respondentů starších patnácti let s trvalým bydlištěm v Olomouci, což bylo 1% stávající populace, Při průzkumu byla užita čtyři tzv. kvótní kritéria - pohlaví, věk, vzdělání a městská část. Pro nižší věrohodnost bylo osm vyplněných dotazníků vyřazeno, nejstarší dotázaný Olomoučan byl ročník 1913, z celkového množství respondentů bylo 54% žen. Prů-

zkum přinesl zjištění skutečností, které mohou v životě běžných Olomoučanů hrát nezanedbatelnou roli - např. stav chodníků a komunikací ve městě, rozšíření stávající tramvajové sítě, nedostatek parkovacích míst či např. rekreační a volnočasové plochy. Již tradičním požadavkem byl počet veřejných záchodků ve městě, který za nedostatkový označila polovina dotázaných (51%). Průzkum byl vlastně první akcí svého druhu po roce 1989 a potvrdil i občanskou zkušenost posledního desetiletí života Olomouce - celkem 85% dotázaných schválilo záměr města pokračovat v přípravě a realizaci protipovodňových staveb. To, co Olomoučany rozdělilo, byl názor na stavbu výškových budov ve městě. Čtyřicet procent dotázaných si je nepřálo, naopak padesát procent by se jim nebránila. Negativní stanovisko potvrdil průzkum vůči hernám ve městě - přibližně 80% dotázaných by je i vystěhovalo za hranice města či aspoň mimo obytné zóny. Lidí toužících se z města urychleně vystěhovat průzkum zjistil pouze 1,7%, naopak těch, kteří mají k Olomouci kladný vztah bez výhrad či s občasnými výhradami, napočítal 96%. Špatnou zprávou pro město bylo ovšem to, že mezi obyvateli, kteří o vystěhování uvažují, převažují mladí lidé - hledají především lepší práci nebo jiný způsob života, odlišný od života v „hanácké metropoli.“ Uvádíme dva vybrané výsledky sociologického průzkumu.

Tabulka 1.3: Olomouc a Olomoučané (červen–červenec 2009)

vztah lidí k městu	v %	má město dobré perspektivy?	v %
mám rád bez výhrad	47,3	určitě ano	48,5
rád, občas s výhradami	48,9	spíše ano	42,2
bez vztahu	3,3	spíše ne	4,7
nemám rád	0,5	určitě ne	0,4

zdroj: SocioFaktor

Koncem září začal magistrát města terénní průzkum a dotazníkový sběr dat o způsobu vytápění v lokálních topeništích.

Území města Olomouce bylo již v roce 2003 vyhlášeno společně s dalšími městy a obcemi jako oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší. Zatímco ekologické zatížení ze strany průmyslových zdrojů se v čase modernizací snížilo, opačný proces nastal v důsledku cen u lokálních topenišť obyvatelské veřejnosti. Pracovníci odboru životního prostředí magistrátu ve spolupráci s členy zpracovatelského týmu z Vysoké školy báňské Ostrava vytipovali lokality, kde dotazníková akce proběhla. Jednalo se o sídelní jednotky Lošov, Chválkovice, kpt. Nálepky, Sady Flora a Slavonín. Z výsledku studií vyplývá, že je v Olomouci překračován jak roční limit, tak i krátkodobý limit (24 hodinový) u škodliviny PM 10 (prachové částice). Místně se na zhoršené kvalitě ovzduší významnou měrou podílí právě lokální topeniště, předním znečišťovatelem ovzduší v krajském městě je i automobilová doprava.

Ekonomická krize a nutné zavádění úsporných opatření všeho druhu se v letošním roce nevyhnula ani orgánům místní správy. Jde především o citelné propady daňových příjmů, které v některých městech regionu dosáhly až 20%. Olomoucký magistrát jako největší radnice v kraji k propouštění svých zaměstnanců nepřistoupil, v září ale došlo k pozastavení přijímání nových pracovníků s termínem do konce kalendářního roku. Práci úředníků, kteří odešli nebo odejdou např. do starobního důchodu nebo na jiné pracoviště si přechodně rozdělili jiní zaměstnanci. Šéfové odborů magistrátu ovšem museli hledat další možné úspory, protože měli uloženo snížit náklady provozu svých pracovišť o částku 4,5 milionu korun. Radnice uvažovala i o případném prodeji nepotřebného majetku, jak sdělil náměstek primátora Jiří Martinák (ODS), v jehož kompetenci je i ekonomický odbor olomouckého magistrátu. Krize

I v letošním roce rozvíjela Olomouc úspěšně spolupráci se zahraničními partnerskými městy v různých formách. Škála oborů, ve kterých se spolupráce odehrává je široká - od kultury a sportu přes životní prostředí, školství a sociální péči až po knihovnictví

či ochranu veřejného pořádku a podnikání. Stávajícími partnerskými městy byla v roce 2009 města Antony (Francie), Luzern (Švýcarsko), Nördlingen (Německo), Owensboro (USA), Pécs (Maďarsko), Subotica (Srbsko), Tampere (Finsko) a Veenendaal (Nizozemí). Koncem roku se objevily informace o možnosti navázat styky s čínským městem Hanghzou jsko výsledkem návštěvy náměstkyně primátora Tesařové-Kaštilové(ČSSD) v Číně. Náměstkyně v tomto smyslu navštívila rovněž italské město Pisa.

V měsíci březnu byla zahájena tříměsíční rekonstrukce budovy magistrátu v Hálkově ulici, kde sídlí odbor sociální pomoci. Začátkem května byla budova odboru uzavřena v důsledku stěhování do nových prostor na ulici Vejdovského č. 4. Na nová pracoviště se koncem června přestěhoval i odbor ochrany z ulice Kosmonautů na Tererovo náměstí (bývalá služebna MPO) a na ulici Tovární (objekt Moravské vodárenské, a.s.). Počet zaměstnanců olomouckého magistrátu se od roku 2003, kdy došlo k reformě státní správy, trvale zvyšoval. V tomto roce bylo přijato 200 zaměstnanců zrušeného okresního úřadu, kteří zde měli uzavřen pracovní poměr na dobu neurčitou. Magistrát tehdy přejal i část agendy někdejšího okresu. Každoroční nárůst počtu úředníků na olomoucké radnici plynul i z legislativního vývoje ve státě a vzniku nových právních norem svěřených místní správě. Narůstající počet úřednických míst ovšem logicky vyvolal potřebu dalších kancelářských prostor, takže v letošním roce bylo možno najít úředníky radnice na jedenácti různých místech ve městě. Zaměstnanci krajského úřadu byli v letošním roce na třech různých pracovištích.

Do budoucna hodlá olomoucký magistrát získat pro své potřeby budovu polikliniky na Palackého ulici, což by mělo být realizováno podle názoru tajemníka magistrátu Jana Večeře v horizontu pěti až osmi let. Následující tabulkový přehled 1.4 zachycuje vývoj olomoucké administrativy za posledních osm let.

Pro město pracovalo v letošním roce dvacet odborných ko-

Tabulka 1.4: Krajský úřad Olomouc a Magistrát města Olomouce (2001–2009)

KÚO rok	počet zaměstnanců	náklady (mil.Kč)	MmO rok	počet zaměstnanců	náklady (mil.Kč)
2002	245	65,7	2001	440	80
2003	442	132,6	2002	450	90
2004	447	153,5	2003	650	145
2005	455	164,4	2004	590	150
2006	492	182,2	2005	610	150
2007	498	199,4	2006	630	160
2008	512	219,1	2007	670	170
2009	513	nezjištěno	2008	680	180

zdroj: MFD 9.3.09

misí, Bezpečnostní rada statutárního města Olomouce a Komise hospodářského rozvoje s počtem 284 osob. Členové těchto orgánů byli honorováni pololetně částkami 1250 Kč a složení komisí v podstatě kopírovalo složení městského zastupitelstva (ZMO). Rada města Olomouce (RMO) kromě toho zřídila jako svůj poradní orgán sedmadvacet komisí městských částí (KMČ), v nichž pracovalo 240 obyvatel města. Podmínkou členství v KMČ bylo trvalé bydliště v dané lokalitě Olomouce. Předsedové těchto komisí dostávali měsíční odměnu 2500 Kč, odměny členů KMČ činila v průměru 1500 Kč za pololetí a byla závislá na docházce - komise se scházely minimálně jednou za měsíc. Komise

V čele Bezpečnostní rady statutárního města Olomouce stál primátor města Martin Novotný (ODS), tajemníkem rady byl ing. Radek Zapletal, vedoucí odboru ochrany magistrátu. Rada má celkem osm členů zastupujících magistrát, Policii České republiky, Hasičskou záchrannou službu Olomouc a JSDH Holice.

Komise hospodářského rozvoje města Olomouce byla tvořena celkem šestnácti členy zastupujícími magistrát, krajský úřad, Agrární komoru Olomouc, Hospodářskou komoru Olomouc, Univerzitu Palackého, Úřad práce, Czechinvest a některé velké místní podniky, v jejím čele byl rovněž primátor města Martin Novotný.

Zastupitelstvo města Olomouce (ZMO) se v průběhu kalendářního roku 2009 scházelo poměrně často - zasedání (10 schůzí) probíhala od konce února do prosince prakticky jednou za měsíc, v červnu se zastupitelé sešli dvakrát. Všechna jednání proběhla v objektu magistrátu v Hynaisově ulici za účasti veřejnosti a médií. Výstupy z jednání ZMO byly v upravené podobě přístupné v papírové podobě v Informačním středisku v podloubí radnice a samozřejmě v elektronické podobě na serveru města. Na začátku března došlo k výměně osob na poslaneckém postu v parlamentu, kdy stávající poslanec a zároveň hejtman Olomouckého kraje Martin Tesařík (ČSSD) uvolnil svůj poslanecký mandát pro místostarostu Mohelnice právníka Pavla Němce (ČSSD) s tím, že se bude věnovat plně práci v čele kraje. Třiatřicetiletý poslanec Němec byl členem mohelnického zastupitelstva od roku 2002 a v roce 2006 se stal náměstkem mohelnického starosty.

Zastupitelstvo

Na jednání ZMO v pondělí 23. února 2009 byl odhlasován dodatek koncesní smlouvy ze dne 30.11.2007 mezi statutárním městem Olomoucí a akciovou společností Aquapark Olomouc v zastoupení JUDr. Martina Majora (město) a ing. Jaromíra Uhýrka (Aquapark) přinášející změny v prováděném projektu této stavby. Změny se týkaly např. zrušení sekce fitness, spinningu a aerobicu a rozšíření bazénové haly. Rozšířeny byly letní šatny vybavení vnějších prostor. Mezi další změny lze např. uvést úpravy solárií, úpravu povrchu stropní konstrukce či zvýšení výkonu tepelných jednotek bazénové technologie. venkovní relaxační plochy se zvětšily po dalších úpravách o 5300 čtverečních metrů. Celkové náklady spojené s výstavbou aquaparku tak dosáhly částky 497,194 mil.Kč. Na pořadu jednání ZMO bylo dále usnesení o zajištění dopravní obslužnosti mezi Olomoucí a obcemi Bukovany, Bystrovany, Horka n.Moravou, Samotišky a Skrbeň s tím, že uvedené obce budou dotovat vzniklé provozní náklady celkovou částkou ve výši 1,924 mil.Kč, která bude mezi ně rozdělena. Doprava byla zajištěna linkami DPMO, a.s. č. 11,15,

18 a 20.

Schválen byl i rozpočet jednotlivých dílčích projektů zařazených do návrhu Městského programu prevence kriminality na rok 2009 (celkem 22 projektů), v němž město figurovalo finančním podílem ve výši 1,917 mil. Kč.

Klíčovým bodem jednání ZMO v úterý 24. března byla otázka tzv. Edelmannova paláce, který se stal součástí transakce spojené s projektem Středoevropského fóra v Olomouci (SEFO). Jednání se zúčastnilo 43 zastupitelů (neúčast Ivan Kosatík a Vladislav Kvapil), do diskuse se přihlásil i zástupce nájemce prodejny knih v tomto objektu Vratislav Podzemský. Úvodní informaci o projektu SEFO zastupitelům přednesl ředitel Muzea umění Pavel Zatloukal. Zmínil jednotlivé kroky, které byly učiněny ze strany Muzea umění pro získání parcel č. 458 a 354, které jsou pro realizaci SEFO nezbytné. Informoval i termínech projektu, který by měl být zahájen přihláškou (duben 2009), vyhlášení architektonické soutěže (květen 2009), zadání projektu pro stavební povolení (říjen 2009), soutěž na dodavatele stavby (léto 2010), zahájení stavby (podzim 2010) a její dohotovení a otevření (konec roku 2013). Jako hlavní partnery projektu SEFO Zatloukal uvedl Univerzitu Palackého, Olomoucký kraj a město Olomouc. Náměstkyně primátora Hana Kaštilová Tesařová poté popsala majetkoprávní úkony, které jsou nutné pro získání dotace pro SEFO. Konstatovala, že budova Edelmannova paláce byla znaleckým posudkem ohodnocena cenou 36,034 mil. Kč a pozemek v proluce Muzea umění pak částkou 9,5 mil. Kč. Současně uvedla, že cena za palác byla dohodnuta mimo znalecký posudek na 38 mil. Kč s možným novým nabyvatelem podnikatelem Miroslavem Barnetem. V následné diskusi vystoupila k problému řada zastupitelů - prof. Mezihorák, ing. Kropáček, doc. Vomáčka, Mgr. Hušek, ing. Tesařík, dr. Kania, Mgr. Michálek, dr. Šnevajs, dr. Hanáková, Mgr. Křížková, Mgr. Kvapil, dr. Skácel a primátor Novotný. Kompletní záznam diskuse a vystoupení jednotlivých

zastupitelů předkládáme v příloze kronikářského záznamu. Pozměňující návrh na úpravu usnesení nebyl podán a v následném hlasování schválilo ZMO výměnu citovaného pozemku v proluce Muzea umění za objekt Edelmannova paláce v uvedených cenových relacích 32 hlasy pro, 8 zastupitelů bylo proti, 3 se hlasování zdrželi. Debata v ZMO probíhala v určité emocionální rovině, někteří diskutující hovořili i o „morální rovině" celé transakce, emoce části olomoucké veřejnosti, které samozřejmě doprovázela medializace, nakonec vyústila v trestní oznámení Olomoučana Vladimíra Chlupa mladšího na oněch dvaatřicet zastupitelů, kteří obchod s podnikatelem Barnetem odhlasovali. Otec jmenovaného, Vladimír Chlup starší, dokonce založil internetové stránky www.olomouckanoc.cz, kde popisoval postoj ke kauze a zveřejnil obsah synova trestního oznámení. Náměstkyně primátora Hana Kaštilová Tesařová (ČSSD) odmítla, že by se společně s kolegy dopustila něčeho protiprávního s tím, že jednali ve prospěch města a v souladu s legislativou. Náměstek okresního státního zástupce Vlastimil Dostál mediálně potvrdil, že jeho úřad obdržel citované trestní oznámení. V dalších měsících se projekt SEFO provázený dalšími komplikacemi, o nichž bude pojednáno v příslušné kapitole kronikářského záznamu, postupně vyvíjel tak, že v říjnu mohla proběhnout vernisáž výstavy projektu pražských architektů a promítána virtuální procházka interiérem budoucího objektu.

Jednání ZMO v pondělí 20. dubna vycházelo z usnesení RMO ze dne 17. června 2008 o projektu s názvem Atraktivní a konkurenceschopná Olomouc (AKO). Šlo o přípravu tematického integrovaného plánu rozvoje města s názvem „Vyvážený rozvoj města a rozvoj sociální infrastruktury." Prvním krokem byla socioekonomická analýza města Olomouce zaměřená na prioritní oblasti a výběr tématu Integrovaného plánu rozvoje města (IPRM). Toto téma bylo schváleno RMO dne 27. ledna 2009 a jeho název změněn na AKO. Cílem projektu AKO byla revitalizace veřejných

prostranství a rekonstrukce městských komunikací, regenerace a rozšíření volnočasové infrastruktury, podporu vzdělanostního potenciálu a podporu výzkumu, vývoje a inovačních procesů a technologií. Při zpracování IPRM se vycházelo ze stávajícího strategického plánu města Olomouce a mikroregionu Olomoucko. Na zasedání městští zastupitelé rovněž schválili návrh na sloučení Základní školy Olomouc, Čajkovského 11 se Základní školou Olomouc, Heyrovského 33 s tím, že sloučené školy projdou transformací k plné právní subjektivitě. Hlavním argumentem pro sloučení byla podle předložené důvodové zprávy zdůrazňovaná ekonomická a provozní výhodnost pro menší školu - ZŠ Čajkovského - plynoucí z uvedené integrace. Spojení uvedených základních škol bylo navrženo s platností od 1. července 2009 bez konkurzu na ředitele. Ze státní dotace z Programu regenerace městských památkových rezervací a zón obdržela Olomouc pro rok 2009 částku ve výši 2,245 mil. Kč. Zastupitelé ji na dubnovém zasedání rozdělili spolu s povinnou finanční spoluúčastí města mezi určené subjekty.

Dalším bodem jednání dubnové schůze ZMO bylo projednání nominací na Cenu města Olomouce za rok 2008. Zastupitelé obdrželi v příloze návrhu i kompletní soupis všech navržených kandidátů v počtu 45, z nichž bylo nakonec vybráno šest. Soupis všech nominovaných uvádíme rovněž v dokumentární příloze kroniky. Na prvním ze dvou červnových jednáních ZMO - v pondělí 22. června 2009 - bylo jednáno o projektu výstavby Technologického parku na pozemcích mezi Olomoucí a obcí Hněvotín, spojeného s nutností změny územního plánu města (změna č. XVI ÚPnSÚ Olomouc). Nebylo vyhověno vznesené námitce Hnutí DUHA, místní skupiny Olomouc, s tím, že citovaná změna ÚPnSÚ není v rozporu s politikou územního rozvoje ČR, zásadami rozvoje Olomouckého kraje, stanovisky dotčených orgánů a stanoviskem Krajského úřadu Olomouc ze dne 18. 3.2009. Stanovisko Hnutí DUHA bylo podepřeno 200 podpisy a jeho předsta-

vitelka Mgr. Dominika Kovaříková označila návrh změny územního plánu za účelový. Názoru oponoval primátor Martin Novotný (ODS) s tím, že ve městě není v současné době další vhodná plocha pro rozvojové aktivity a rozhodnutí je v souladu s názorem ministerstva životního prostředí. Stejný názor na věc uváděl i bývalý hejtman Ivan Kosatík (ODS), který v době své funkce vedl jednání s olomouckým pracovištěm ministerstva ŽP o citované rozvojové zóně. Změna územního plánu byla ZMO schválena. Dalším bodem jednání byla dotace pro město Olomouc ve výši 7,179 mil EUR, která byla získána z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF) v rámci realizace projektu Integrovaného plánu rozvoje města (IPRM) zaměřeného na revitalizaci a regeneraci sídlišť s přihlédnutím k zákonu č. 100/2001 Sb. Také tento záměr byl zastupiteli schválen. Dalším projednávaným bodem ZMO byla obecně závazná vyhláška města Olomouce o Cenové mapě dle 10 zákona č. 151/1997 Sb. Cenová mapa byla ve městě poprvé zavedena v roce 1993, od roku 2003 byla v souladu s citovaným zákonem pravidelně jednou za rok aktualizována vždy k datu 1. července. Zastupitelé schválili tedy již 12. aktualizaci cenové mapy, kterou provedla na základě smluvního ujednání pražská firma Ing. Vorlíček - HP Servis. V letošní aktualizaci bylo využito statistického vzorku 394 prodaných pozemků na území města v roce 2008 a částečně 2009. U pozemků pro rodinné domy byl meziroční nárůst o 14% a průměrná cena byla 1171 Kč /m, ceny pro komerční využití narostly o 28% (průměr 649 Kč/m), plochy pro občanskou vybavenost stouply meziročně o 3% (průměr 2523 Kč/m) a konečně pozemky v městském jádru dosáhly na průměr 3484 Kč/m, přičemž špičková cena mohla dosáhnout a tomto prostoru až 9770 Kč za čtvereční metr. K největšímu vzrůstu došlo v oblasti pozemků pro průmyslové objekty.

Klíčovým jednáním následujících dvou schůzí ZMO (30.června a 11. srpna 2009) byla otázka přijetí úvěru od Evropské investiční banky (EIB), o níž zastupitele informoval náměstek primátora

Jiří Martinák (ODS). Ten uvedl, že smlouva o úvěru pro město je rámcová se splatností na 25 let s odkladem až 7 let od prvního čerpání. To by znamenalo v roce 2016 pro město splátku 97 mil.Kč ročně, přičemž momentální dluhové zatížení Olomouce činí175 mil.Kč. Půjčka by byla čerpána pomocí tzv. tranší, jejichž minimální výše je 250 mil.Kč. Návrh na přijetí půjčky byl zastupiteli schválen dle důvodové zprávy a podrobněji o problematice hovoříme ve II. kapitole kroniky.

Zasedání ZMO v pondělí 21. září 2009 řešilo mimo jiné dvě změny regulačního plánu Městské památkové rezervace Olomouc (MPR) v souvislosti se záměrem citované stavby SEFO v ulici Denisově a rekonstrukcí budovy obchodního domu PRIOR na ulicích 28. října a 8.května. V prvním případě šlo o změnu č. VI regulačního plánu, ve druhém o změnu č. VII téhož. Ohledně stavby SEFO v proluce Denisovy ulice informoval hejtman Martin Tesařík (ČSSD) o deklaraci podepsané zástupci Olomouckého kraje, města Olomouce, Muzea umění Olomouc a ministerstva kultury v sobotu 12. září 2009 o spolupráci s tím, že na ni mohou navazovat dohody obsahující i možnost finančního zapojení těchto institucí. Kriticky se k předložené vizualizaci budovy budoucího SEFO vyjádřil Mgr. Michálek a prof. Mezihorák. Primátor Martin Novotný (ODS) připomenul, že jde o projekt ministerstva kultury a vyjádřil snahu, aby byl projekt prezentován na zasedání ZMO a to se mělo možnost k němu vyjádřit. V případě Prioru došlo k podnětu o jeho rekonstrukci od majitelů objektu (parcela č. 330) odboru koncepce a rozvoje MmO dne 10. srpna 2009. Vlastníkem budovy je CL TRADE, a.s., Anežská 986/10, Praha 1. Čtyřpodlažní budova byla postavena v 70. letech minulého století na místě historických domů a původního Androva obchodního domu (ASO). Navrhovaná změna by znamenala rozšíření půdorysu parteru OD PRIOR zhruba do rozsahu respektujícího původní uliční čáru historické zástavby před výstavbou budovy PRIORu (zrušení pochůzích ploch pod přesahujícími hor-

ními patry objektu a zrušení podloubí v ulici 8.května). V prostoru veřejného prostranství mezi OD PRIOR a kostelem sv. Mořice by došlo k důslednému oddělení zásobování OD PRIOR od zklidněného prostoru před gotickým chrámem. V obou citovaných změnách ZMO vyjádřilo svůj souhlas.

V letošním roce pracovalo ve městě opět 27 Komisí městských částí (KMČ), tak jako v minulých letech. Předsedy KMČ byli až na tři případy (Lošov, Nemilany, Povel) vždy členové politických stran radniční koalice (ODS,ČSSD, KDU-ČSL), ve třech uvedených případech byl předseda nominován samotnou KMČ. V průběhu roku se radnice zabývala několika petičními požadavky občanské veřejnosti. za zmínku stojí dvě z nich, v obou případech došlo k rozdílnému závěru původní žádosti. V prvním případě bylo nutno vyřešit zastávku MHD v městské části Lazce v ulici Lazecká. Provizorní zastávku tam město nechalo zbudovat v průběhu stavby obchodního domu Lidl a kruhového objezdu. Poté muselo být rozhodnuto, zda bude platnost zastávky prodloužena, nebo naopak ukončena. Veřejnost v této věci byla nerozhodná, KMČ Lazce zastávku nedoporučovalo. Toto řešení nakonec přijal i magistrát. Jinak se vyvíjela otázka v městské části Hejčín, kde se občané dožadovali přechodů na ulici Tomkově a náměstí Mrštíkově. Radnice provedla v uvedené lokalitě místní šetření na rychlost projíždějících vozidel, které vedlo k závěru o nutnosti zklidnění zdejšího provozu formou dvou přechodů. Ke klasickým „zebrám“ na vozovce nakonec přibylo i nové osvětlení.

Na rozhraní minulého a letošního roku vstoupila do druhé poloviny svého funkčního období politická reprezentace města vzešlá z komunálních voleb roku 2006. To byl zřejmě i hlavní důvod k určité bilanci, kterou při této příležitosti učinil první muž města - primátor Olomouce let 2006-2010 Martin Novotný (ODS). Na pozitivní misku pomyslných vah položil primátor skutečnost, že se dařilo vtahovat do diskusí o budoucnosti města občanskou veřejnost a také to, že se s pomocí Evropské unie podařilo dokončit

„olomouckou stavbu století“ v podobě stokové sítě za zhruba dvě miliardy korun. Za pozitivum označil první muž olomoucké radnice i známý fakt, že město vede již delší dobu široká pravolevá koalice tvořená občanskými i sociálními demokraty a lidovci. Podle jeho názoru je komunální politika spíše o věcných tématech, politické teorie jsou až v druhém plánu. Na druhé straně uplynulý první „poločas“ znovu prokázal podle jeho názoru obtížnost, s jakou je třeba prosazovat nová rozhodnutí a postoje v kontrastu s typickou hanáckou konzervativností a opatrností. Nepodařilo se např. prolomit problém starého autobusového nádraží, který zeje prázdnotou, nezdařil se velký projekt výstavby v lokalitě Pražská, financování velkých projektů s pomocí evropských peněz je často podmíněno půjčkami pro jejich přípravu a spolufinancování, což je nakonec i případ Olomouce.

Návštěvy na radnici

Začátkem října přijal olomoucký primátor na radnici Gertrudu Bryksovou, vdovu po legendárním stíhači RAF a držiteli Ceny města Olomouce Josefu Bryksovi. Setkání proběhlo již poněkolikáté, protože s Olomoucí, kde po válce s manželem krátce bydleli, a s příbuznými v Lašťanech udržuje stále kontakty. Laureátem Ceny města Olomouce se stal válečný pilot Josef Bryks v roce 2005 a cenu udělenou in memoriam přebírala právě Gertruda Bryksová, stejně tak i o rok později státní vyznamenání Řád bílého lva na Pražském hradě. O tři dny později - ve čtvrtek 8. října - přijal primátor na radnici čtyřčlennou rodinu z brazilského Porta Alegre, která už rok bydlí v Neředíně. Cizinci pobývající v Olomouci projevili zájem seznámit hlavu města se svými dojmy z pobytu v srdci Moravy. Manželská dvojice Brazilců našla uplatnění jako inženýr a dietní sestra, oba synové začali studovat na Gymnáziu Čajkovského v Olomouci. Svou životní zálibu v rockové hudbě projevil olomoucký primátor i koncem téhož měsíce, kdy se pod jeho záštitou konal ve středu 28. října v místním S-klubu koncert s názvem Rocková Olomouc spojený s vyhlášením výsledků stejnojmenné soutěže. Samotný primátor je i čle-

nem rockové kapely Again vytvořené s několika stejně naladěnými přáteli.

Na zasedání RMO v úterý 7. dubna byly projednány a doporučeny návrhy na pojmenování nově vznikajících ulic města. Situace je důsledkem stavební činnosti posledního období a byla řešena v součinnosti s kulturní komisí RMO a komisemi městských částí (KMČ). Ve většině případů se vycházelo z místních názvů zachycených na katastrálních mapách. RMO doporučila po projednání ke schválení ZMO tyto názvy nových ulic:

Tabulka 1.5: Názvy nových ulic

1) lokalita Černovír - Malé Vlčiny
2) lokalita Droždín - Bukovanská, Na Padělkách, K Dolečku
3) lokalita Chválkovice - Za Mlýnem
4) lokalita Nemilany - Kopretinová, Návětrná
5) lokalita Neředín - Aloise Rašína, Edvarda Beneše
6) lokalita Nový Svět - U Městského dvora
7) lokalita Slavonín - Rudolfa Smahela

Poněkud zvláštní jsou informace o lidech bydlících na olomoucké radnici - tedy přesněji těch, kteří ji mají jako adresu svého trvalého bydliště. Není jich zrovna málo - v letošním roce jich bylo 1500, přičemž roční nárůst činí asi 200 osob. Podle vyjádření pracovníků magistrátu jde většinou o bezdomovce, cizince s českým občanstvím, kteří se nikam nenahlásili, nalezené děti, manželé zbavení partnerem společného bytu, děti, jejichž jeden rodič je Čech a druhý cizinec, které nebyly zaregistrovány. Dotyčné osoby neplatí běžné poplatky, pošta jim chodí na radnici a v případě nevyzvednutí ji tato musí vracet pisateli. Na střední Moravě žije podle odhadu asi 6000 osob v uvedené situaci.

Samotná budov a olomoucké historické radnice na Horním náměstí doznala změn. Reprezentační místnosti dostaly nové podlahy, tepelnou techniku a klimatizaci. Od konce června až do konce letních prázdnin se dočasným sídlem primátora staly v dů-

sledku oprav radnice prostory pátého patra magistrátní budovy v Hynaisově ulici.

Orloj

Také figurky, které byly po více než padesát let součástí olomouckého orloje, se v letošním roce dočkaly oprav. Prvních pět z celkového počtu šestnácti sošek si v úterý 16. června převzal na radnici z rukou náměstka primátora Jiřího Martináka (ODS) restaurátor Jiří Látal. Renovace figur orloje sice proběhla již v 70. letech, ale nebyly nikdy demontovány a nikdy nedošlo k jejich celkové restauraci. Orloj z roku 1947 byl dílem manželů Svolinských. Radní nejdříve zvažovali, že sošky budou nahrazeny kopiemi, ale z plánu nakonec sešlo. Oprava sošek orloje byla vyčíslena na částku 900 tisíc korun. Radnice na akci dostala i sponzorský dar od společnosti Endl+K. Ve čtvrtek 1. října přivezl restaurátor Látal na radnici první pětici renovovaných figurek, které byly podle jeho názoru v relativně dobrém stavu, nejvíce byla vlivem povětrnosti a holubího trusu poškozena jejich polychromie. Zbývajících 11 figur by se mělo renovace dočkat nejpozději do začátku jarní turistické sezóny 2010.

Kapitola 2

Rozpočet města
Financování
Dotace

Statutární město Olomouc hospodařilo v posledních několika letech - po roce 2005 - s vyrovnaným rozpočtem. V té době celkové příjmy postupně vzrůstaly, výdaje naopak mírně klesaly. Bez vyrovnání rozpočtu města prostřednictvím financování skončilo hospodaření města v letech 2005 a 2008 s kladným saldem hospodaření (bez zápočtu financování), naopak fiskální roky 2006 a 2007 byly schodkové. Rozpočet města

Nejvýznamnějším příjmem města v minulosti byla tradičně oblast daní. tyto příjmy měla v minulých letech rostoucí tendenci s výjimkou roku 2008, kdy došlo k jejich poklesu. Důvodem poklesu byla změna způsobu výpočtu podílu města na výnosu z určených daní od 1. ledna 2008. Nedaňové příjmy, které jsou spolu s místními poplatky plně v kompetenci města, tvořily nejnižší podíl na celkových příjmech města. V posledních dvou letech téměř stagnují okolo úrovně cca 80 milionů korun. Kapitálové příjmy jsou ve své podstatě nahodilé a slouží vesměs ke krytí investičních výdajů. jejich úroveň dosahovala v roce 2008 nejnižších hodnot sledovaného období. Celkové příjmy města v uplynulých čtyřech letech rostly z 2,423 mld. korun v roce 2005 na 2,716 mld. korun v roce 2008, tedy o 12%.

Provozní výdaje tvořily zejména mzdové náklady, nákupy energií, příspěvky a sociální dávky. Investiční výdaje byly tvořeny realizovanými rozvojovými akcemi stavebního charakteru v daném roce. Loňský rok přinesl mírné snížení jejich celkové úrovně z důvodu snížení rozsahu investic města zhruba o 20% oproti roku 2007. Provozní přebytek města, jehož úkolem je generovat příjmy města pro pokrytí jeho provozních výdajů a vytvořit dostatečnou zásobu pro pokrytí jeho finančních závazků a investičních záměrů, dosahoval ve všech letech zkoumaného období kladných čísel oscilujících okolo 900 milionů korun. Ukazatel dluhové služby měl mírně kolísavou tendenci - nejnižší byla v roce 2006 ve výši 6,9%, která se však již v následujícím roce vyšplhala až na 13,3% z důvodu vyšší splátky Fondu rozvoje bydlení (FRB). V minulém

roce již došlo k poklesu ukazatele. Celkově lze konstatovat, že se zmíněný ukazatel stále pohybuje hluboko pod kritickou hranicí 30%.

Příjmy města byly tvořeny běžnými a kapitálovými příjmy s tím, že běžné příjmy měly opakující se charakter a byly určeny především pro krytí běžných výdajů spojených s chodem magistrátu a naplňováním potřeb města Olomouce. Běžné příjmy po vyloučení neinvestičních dotací v posledních letech rostly s výjimkou roku 2008 z důvodu poklesu objemu daňových příjmů města. Daňové příjmy dosahovaly podílu 52-64% z celkových příjmů, menší podíl připadal na příjmy nedaňové.

Výdaje byly nástrojem realizace záměrů a potřeb statutárního města a jejich prostřednictvím poskytovalo město veřejné služby a naplňovalo tak smysl své existence. Vývoj provozních (běžných) a investičních (kapitálových) výdajů odpovídal závazkům, potřebám a investičním záměrům města. Významnější podíl na celkových výdajích dosahovaly provozní výdaje související se zajištěním provozu magistrátu města. V loňském roce se provozní výdaje podílely 64% na celkových výdajích, což bylo navýšení o 8% ve srovnání s rokem 2007. Provozní výdaje celkově vzrostly v letech 2005 až 2008 o zhruba 20%, tedy přibližně o 290 milionů korun.

Provozní výdaje

Největší podíl na provozních výdajích realizoval odbor dopravy, dále potom odbory správy, životního prostředí, sociální pomoci a školství. Důležitou část těchto výdajů tvořily objednávky veřejných služeb ze strany jednotlivých odborů magistrátu. Významný podíl provozních výdajů byl realizován formou příspěvků poskytnutých příspěvkovým organizacím města. Největší investiční akcí města byla oprava a rekonstrukce kanalizační sítě, která by měla být v roce 2009 ukončena a byla realizována za značné finanční spoluúčasti Evropské unie, která tvořila asi 63% celkových nákladů. Finanční podíl města na této akci tvořil na začátku letošního roku částku přesahující 420 milionů korun.

Hodnota ukazatele dluhové služby slouží ke zjištění, zda hospodaření města má zdravé základy a zda se v budoucnu neobjeví problémy s předlužeností. Tohoto problému si byla vědoma i vláda a usnesením č. 346 z roku 2004 o regulaci zadluženosti obcí a krajů vytvořila systém monitoringu územní samosprávy v oblasti zadlužení. V letech 2005 až 2008 se výše zadluženosti Olomouce pohybovala od 6,85 do 11,36%, pohyb tohoto čísla směrem nahoru přinesl až letošní rok v souvislosti s novou městskou půjčkou ve výši zhruba 1,5 mld. korun.

Půjčka

Rozhodnutí o žádosti o zatím největší půjčku v dějinách města schválili městští zastupitelé již 15. prosince 2008 s tím, že by město čerpalo z evropských peněz asi 500 milionů ročně v budoucích třech letech. Evropské programy byly vypsány do roku 2013 a potom možnost jejich čerpání skončí. Tato skutečnost byla zřejmě rozhodující při rozhodování o možné půjčce, což zastupitelům zdůvodnil i ekonomický náměstek olomouckého primátora Jiří Martinák (ODS). Radnice by přitom začala splácet až v roce 2016, kdy se očekává již splacení většiny dřívějších úvěrů. Radnice zvažovala přijetí úvěru od Evropské investiční banky (EIB) i z toho důvodu, že přišla o část příjmů kvůli novele zákona o rozdělování daní. Nový systém totiž připravil Olomouc ročně o 150 milionů korun. Další výpadek téměř 60 milionů korun se očekával v příjmech z hospodářské činnosti a navýšením platů úředníků ze zákona o 3,5% ve výši asi 18 milionů korun. Zatímco v roce 2008 mohlo město ještě čerpat z 250 milionové dotace státu, v letošním roce se již změna zákona na propadu příjmů projevila a na investice se mohlo takto počítat jen s částkou 445 milionů korun - z toho největší část - 211 milionů „spolkla“ rekonstrukce kanalizačního systému. Zastupitelé na zmiňovaném zasedání rozhodli i o snížení částky určené na Fond rozvoje bydlení (FRB) o 50 milionů korun, které budou zahrnuty do příjmové části rozpočtu, ve fondu tak zůstala částka 20 milionů korun, která byla označena za dostatečnou. Doba splatnosti půjčky byla stanovena na

25 let. Do městské pokladny by peníze z EIB pak putovaly v tzv. tranžích, což jsou balíčky financí od nejmenšího v hodnotě 250 milionů korun po největší v dvojnásobné velikosti. U každého balíčku by mohly být stanoveny různé úroky a každý může město využít na několik investičních akcí. V roce 2016, kdy začne splácení uvedeného úvěru, by celková zadluženost města měla činit 117 milionů korun ze současných 900 milionů. Po zahájení splátek by se vrátila zhruba na tuto úroveň.

I v letošním roce poskytla olomoucká radnice finanční prostředky na různé projekty. O příspěvek se ucházelo celkem 131 subjektů a celková požadovaná částka činila 7,9 milionu korun. Město nakonec formou grantů podpořilo 74 projektů sumou 1,6 milionu korun. Zastupitelé mimo to schválili i dotaci větších kulturních akcí, jako festival Divadelní Flora, Svátky písní, Dvořákova Olomouc, Mezinárodní varhanní festival a oslavy maršála Radeckého částkou 4,2 milionu korun. Celkově činily dotace na olomouckou kulturu v roce 2009 částku ve výši 7,5 % rozpočtu.

Z uvedené půjčky EIB město hodlá částkou 228 milionů korun podpořit již zahájené projekty, na rozjezd nových byla určena částka přibližně 270 milionů korun. Půjde především o projektovou dokumentaci na rekonstrukce komunikací v okrajových částech města (např. Holice), nová dětská hřiště či parkoviště (Neředín). Ve Chválkovické ulici umožní dotace vznik nového parkoviště pro in-line bruslaře. Ze státního Programu regenerace Městských památkových rezervací a zón obdrželo město Olomouc pro rok 2009 částku ve výši 2,245 milionu korun. Návrh na alokaci státní dotace byl projednán 17. března 2009 v komisi pro MPR Olomouc, následně i v Radě města Olomouce (RMO) dne 24. března a pokryl požadavky šesti subjektů. Částka 1,17 milionu korun byla určena na opravu a rekonstrukci Terezské brány, největší částku pro církevní objekt získal kostel P.Marie Sněžné (0,775 milionu korun). Na podporu činnosti v oblasti souvisejících služeb a aktivit humanitární pomoci schválilo město částku

v celkové výši 6,332 milionu korun, která byla rozdělena mezi celkem 38 subjektů. Pro podporu činnosti v oblasti sportu vyčlenila Olomouc částku ve výši 4,585 milionu korun a uspokojila tak žádosti 33 subjektů.

Mnohdy méně příjemná, ale důležitá byla činnost privátních exekutorských organizací spolupracujících s olomouckou radnicí při vymáhání pohledávek. Město začalo s exekutory spolupracovat již v roce 2003 a od tohoto roku takto získalo částku 11,96 milionu korun. Lidé ve městě učinili řadu dluhů nesplácením různých komunálních poplatků či pokut udělených městskou policií či přestupkovou komisí. V prvním pololetí roku 2009 předal magistrát soukromým exekutorům požadavek na částku 0,731 milionu korun za nájem městských bytů a nebytových prostor, vymožená částka poté činila 0,633 milionu korun. Podle vyjádření náměstka primátora Ladislava Šnevajse (KDU-ČSL) se meziroční dluh nájemníků vůči městu díky exekucím snížil o 1,5 milionu korun. Šnevajs přitom prognózoval úplné splacení dluhů za nájemné na dobu sedmi let, připustil ovšem i fakt, že zhruba desetina pohledávek je zcela nevymahatelná.

Rozpočet města Olomouce pro rok 2009 byl sestaven jako vyrovnaný při zapojení položky financování. Běžné příjmy roku 2009 převyšují provozní výdaje a vzniká tak kladný rozdíl v podobě provozního přebytku ve výši 491,8 milionu korun, čímž si město vytváří finanční rezervu na pokrytí splátek svých závazků vůči bankovním ústavům i pro možnost investování. Kapitálové příjmy jsou plánovány v nulové výši. Plánované investice pro rok 2009 se pohybují na úrovni 445,3 milionu korun. Rozdíl kapitálového rozpočtu je však dostatečně kryt přebytkem běžného rozpočtu. Financování je plánováno v souhrnné výši 46,5 milionu korun.

Hodnoty schváleného rozpočtu (schválen Zastupitelstvem města Olomouce dne 15. prosince 2008) byly na základě rozpočtových změn upravovány podle aktuálních informacích o platbách sdí-

lených daní, dotačních titulů apod. Úprava globální dotace byla schválena zastupiteli dne 23. února 2009.

Schválený rozpočet v základní verzi předpokládá příjmy ve výši 2,093 902 100 korun a výdaje 2,047 444 100 korun.

Na novém rozpočtu pro rok 2010 začala radnice pracovat od začátku září. Na magistrátu o něm začaly jednat pracovní skupiny a v říjnu jej začaly sestavovat jednotlivé odbory. Základní rámec byl projednán do poloviny listopadu a předložen zastupitelům k projednání 14. prosince 2009.

Pro období let 2009-2011 byl zpracován tzv. střednědobý rozpočtový výhled na základě zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Aktuální podoba rozpočtového výhledu města na uvedené období byla předložena Zastupitelstvu města Olomouce v prosinci roku 2008. Údaje obsažené v tomto výhledu byly posuzovány s ohledem na zadluženost, dluhovou službu a velké investice. Zároveň byl do výhledu zapracován i záměr přijetí úvěru od EIB ve výši cca 500 milionů korun ročně, o němž byla zmínka výše. Plánovaný provozní přebytek se jeví v letech 2009-2001 kladný v rozsahu od 600 do 713 milionů korun.

Propad příjmů

Koncem kalendářního roku (začátek listopadu) se krajské město začalo potýkat s citelným propadem daňových příjmů. Situace dospěla do té míry, že bylo nutno přikročit k škrtům ve výdajové části rozpočtu v částce přesahující 200 milionů korun. K situaci se mediálně vyjádřil i primátor města s tím, že v horizontu dvou let by Olomouc mohla mít potíže s částkami věnovanými investiční činnosti. Současné vedení olomoucké radnice zároveň přistoupilo k pokusu získat další finanční částky prodejem městského majetku. Ve středu 4. listopadu byl zveřejněn seznam nemovitostí, které by takto připadaly v úvahu - jako příklad by mohl být uveden dům na Horním náměstí 10 (Krajinská lékárna) nebo objekty v Michalské 2 (restaurace U Kejklíře), v ulici Sokolské a Pavelčákově. Na prodej by mohl být i výškový dům

s vodojemem v ulici I.P.Pavlova. Na jednání v úterý 3. listopadu, které trvalo deset hodin, snížilo radní aktuální rozpočet o částku 112 milionů korun ve výdajové části jednotlivých odborů magistrátu. Propad daňových příjmů města v této souvislosti vyčíslil primátor na částku 250 až 260 milionů korun, tedy asi 10% celkových daňových příjmů města. V Olomouci navíc situaci ještě zhoršil následek krize v podobě nerealizovaných developerských projektů, např. prodej obří parcely v lokalitě Pražská, kde mělo vyrůst velké bytové staveniště. Pro rok 2010 se tak objevily úvahy o ob jemu investic ve výši asi 700 milionů korun proti letošní částce 1,2 mld. korun, z toho vlastní zdroje města se odhadovaly na přibližně 180 milionů korun, zbytek by byl pokryt z půjčky od EIB.

DLE PLATNÉ ROZPOČTOVÉ SKLADBY	Schválený rozpočet na rok 2009	Poznámka
PŘÍJMY CELKEM *tř. 1+2+3+4*	**2 093 902 100,00**	
VÝDAJE CELKEM	**2 047 444 100,00**	
z toho tř. 5 - provoz	***1 602 122 100,00***	
- odbory	797 376 100,00	
- příspěvkové organizace	173 609 000,00	
- příspěvkové organizace - škol. subj.	145 000 000,00	
- objednávky veř. služeb u a. s.	503 031 000,00	
- výdaje účel. fondů (FRB)	23 106 000,00	
- vrácené DPH	-40 000 000,00	
z toho tř. 6 - investice SmOl	***445 322 000,00***	
FINANCOVÁNÍ CELKEM *třída 8*	**-46 458 000,00**	
krátkodobé přijaté půjčené prostředky	30 000 000,00	obnovení revolvingového úvěru u KB, a. s. na období 2009 - 2010, sloužícího k překlenutí časového nesouladu mezi příjmy a výdaji města
uhrazené splátky krátkodobých přij. půjček	-30 000 000,00	splátka revolvingového úvěru u KB, a. s. za období 2008 - 2009
uhrazené splátky dlouhodobých přij. půjček	-96 458 000,00	20 mil. Kč ČS, a. s.; 35 mil. Kč KB, a. s.; 873 tis. Kč MF ČR (kanalizace Holice); 11.765 tis. Kč MOVO, a. s.; 3.820 tis. Kč SFŽP ČR (rekult. skládky Grygov + Fond soudrž. ISPA); 25 mil. Kč Kommunalkredit Austria AG
z toho pol. 8115 - změna stavu krátkodobých prostředků na bank. účtech	50 000 000,00	zapojení části zůstatku FRB (podmíněno změnou pravidel)

1111	daň z příjmů fyz. osob ze závislé činnosti	260 000 000,00	
1112	daň z příjmů fyz. osob ze samost. výděl. činnosti	75 000 000,00	
1113	daň z příjmů fyz. osob z kapitálových výnosů	18 000 000,00	
1121	daň z příjmů práv. osob	370 000 000,00	
1122	daň z příjmů práv. osob za obce (20 %)	99 595 000,00	SNO, a. s. 16.400 tis. Kč; MmOl 67.602 tis. Kč; MOVO, a. s. 14.208 tis. Kč; OLTERM & TD, a. s. (dle smlouvy, platné do roku 2019) 100 tis. Kč; SLMO 1.285 tis. Kč
1211	daň z přidané hodnoty	500 000 000,00	
1511	daň z nemovitostí	48 000 000,00	
	daně celkem	**1 370 595 000,00**	
1332	poplatky za znečišťování ovzduší	50 000,00	příjem prostřednictvím státního rozpočtu
1334	odvody za odnětí půdy ze ZPF	200 000,00	jednorázový, neopakující se příjem prostřednictvím státního rozpočtu
1337	poplatek za likvidaci komunálního odpadu	43 000 000,00	
1341	poplatek ze psů	2 800 000,00	
1342	poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	500 000,00	
1343	poplatek za užívání veřejného prostranství	5 000 000,00	
1344	poplatek ze vstupného	50 000,00	
1345	poplatek z ubytovací kapacity	1 000 000,00	
1346	poplatek za povolení k vjezdu do vybraných míst	250 000,00	
1347	poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	17 000 000,00	místní poplatek za provozovaný výherní hrací automat
1351	odvod výtěžku z provozování loterií	12 000 000,00	odvod části výtěžku z výherních hracích přístrojů
1353	příjmy za zkoušky z odborné způsobilosti od		
	žadatelů o řidičské oprávnění	2 500 000,00	
1361	správní poplatky - VHP	27 000 000,00	ve výdajích ekonom. odboru se promítne 50 % odvod do státního rozpočtu, tj. 13,5 mil. Kč
1361	správní poplatky	37 600 000,00	odbor soc. pomoci 15 tis. Kč; odbor život. prostředí 560 tis. Kč; odbor agendy řidičů a motor. vozidel 13 mil. Kč; stavební odbor 1 mil. Kč; živnostenský odbor 3.508 tis. Kč; odbor správy 19.517 tis. Kč (matrika, odd. cest. dokladů, obč. průkazů a EO)
	poplatky celkem	**148 950 000,00**	
	Celkem tř. 1 - DAŇOVÉ PŘÍJMY	**1 519 545 000,00**	
2111	příjmy z poskytování služeb a výrobků	1 340 000,00	příjmy z jeslí
2111	příjmy z poskytování služeb a výrobků	1 100 000,00	Azylový dům
2111	příjmy z poskytování služeb a výrobků	280 000,00	Domov pro ženy a matky s dětmi
2111	příjmy z poskytování služeb a výrobků	5 000,00	tržba za kopírování na veřejné kopírce na Hynaisově ulici
2111	příjmy z poskytování služeb a výrobků	2 000,00	platby občanů za používání internetu
2112	příjmy z prodeje zboží	10 000,00	odb. soc. služeb a zdravotnictví - příjmy z prodeje tiskopisů receptů
2141	příjmy z úroků	6 000 000,00	
2210	přijaté sankční platby	1 500 000,00	ostatní pokuty
2210	přijaté sankční platby	1 000 000,00	org. 50 - stavební odbor - ve správním řízení
2210	přijaté sankční platby	6 000 000,00	org. 8 - odbor agendy řidičů a motor. vozidel
2210	přijaté sankční platby	4 500 000,00	Městská policie
2210	přijaté sankční platby	200 000,00	životní prostředí

2324	přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	10 000,00	platby Vojenské policie ČR za dopravu pracovníků MHD
2324	přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	5 475 000,00	tržby IDOS od obcí a obchodních center dle smluv
2324	přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	3 000 000,00	např. vratky přeplatků záloh z minulých let za energie apod.
2324	přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	100 000,00	výnosy soudních řízení
2329	ostatní nedaňové příjmy j. n.	80 000,00	nahodilé příjmy z minulých let - neopakující se platby (vratky sankcí, uhrazené pohledávky od zaměstnaců apod.)
2343	příjmy z úhrad dobývacího prostoru	1 000,00	
2460	splátky půjčených prostředků od obyvatelstva	23 106 000,00	FRB klasický 22.677 tis. Kč; FRB povodňový 429 tis. Kč
	Celkem tř. 2 - NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	**53 709 000,00**	
4112	neinv. přij. transf. v rámci souhrn. dotač. vztahu	121 750 100,00	výkon st. správy 89 588 400,00 Kč; školství 14 417 700,00 Kč ; Knihovna města Olomouce 17 744 000,00 Kč
4121	neinvestiční transfery od obcí	1 900 000,00	školství, platby obcí za cizí žáky
4121	neinvestiční transfery od obcí	250 000,00	úhrady od obecních úřadů za výkon státní správy
4131	převod z vlastní hospodářské činnosti (80 %)	396 748 000,00	SNO, a. s. 65.600 tis. Kč; MmOl 269.848 tis. Kč; MOVO, a. s. 56.830 tis. Kč; OLTERM & TD, a. s. (dle smlouvy, platné do roku 2019) 400 tis. Kč; SLMO 4.070 tis. Kč
	Celkem tř. 4 - PŘIJATÉ DOTACE	**520 648 100,00**	
	PŘÍJMY CELKEM	**2 093 902 100,00**	

Odbor	Schválený rozpočet na rok 2009	Poznámka
01 - kancelář primátora	9 668 000,00	
02 - odbor investic	41 922 000,00	
03 - odbor koncepce a rozvoje	4 704 000,00	
04 - odbor živnostenský	75 000,00	
05 - odbor ekonomický	80 262 100,00	
06 - odbor in. auditu a kontroly	28 000,00	
07 - odbor dopravy	69 283 000,00	
08 - odbor agendy řidičů a mot. vozidel	1 119 000,00	
10 - stavební odbor	336 000,00	
11 - odbor vn. vztahů a informací	63 570 000,00	
13 - odbor informatiky	39 338 000,00	
14 - odbor školství	9 318 000,00	neobsahuje částku na školy s právní subjektivitou
15 - odbor sociální pomoci	326 000,00	
19 - odbor správy	365 338 000,00	
20 - Městská policie	58 574 000,00	
35 - odbor soc. služeb a zdravotnictví	19 882 000,00	
40 - odbor životního prostředí	19 185 000,00	
41 - majetkoprávní odbor	11 731 000,00	
42 - odbor ochrany	2 473 000,00	
44 - odbor evropských projektů	244 000,00	
Odbory celkem	**797 376 100,00**	

Odbor	Paragraf	Pol.	Organizace	Služby	Schválený rozpočet na rok 2009	Poznámka
07 - odbor dopravy	2212	5169	TSMO, a. s.	opravy komunikací	52 163 000,00	org. 10562; z toho zimní posypové služby 12.906 tis. (org. 105621)
07 - odbor dopravy	2212	5169	TSMO, a. s.	mandátní smlouva	240 000,00	org. 10569
07 - odbor dopravy	2212	5169	TSMO, a. s.	skládka materiálu	350 000,00	org. 10563
07 - odbor dopravy	2212	5169	TSMO, a. s.	podzemní parkoviště	5 130 000,00	org. 10564
07 - odbor dopravy	2212	5169	TSMO, a. s.	pasport MK	450 000,00	org. 10565
07 - odbor dopravy	2212	5169	TSMO, a. s.	rozkopávky MK	1 353 000,00	org. 10566
07 - odbor dopravy	2212	5169	TSMO, a. s.	výběr parkovného	71 000,00	org. 10561
07 - odbor dopravy	2221	5193	DPMO, a. s.	dopravní obslužnost	180 000 000,00	org. 2671
07 - odbor dopravy	2221	5193	Veolia Transport Morava, a. s.	dopravní obslužnost	11 905 000,00	org. 2672
07 - odbor dopravy	2221	5193	ostatní	dotace tisku jízd. řádů	519 000,00	org. 2673
07 - odbor dopravy	2221	5193	ostatní	smluvní jízdné	80 000,00	org. 2674 (DPMO, Veolia Transport Morava, ČD)
07 - odbor dopravy	2221	5193	ostatní	objížďky, změny jízdních řádů	2 100 000,00	org. 2675
07 - odbor dopravy	3631	5169	TSMO, a. s.	veřejné osvětlení a SSZ	45 513 000,00	org. 10567
07 - odbor dopravy	3631	5169	TSMO, a. s.	pasport VO a SSZ	450 000,00	org. 10568
Celkem odbor dopravy					**300 324 000,00**	

11 - odb. vn. vztahů a informací	2229	5169	TSMO, a. s.	udržování a opravy inform. systému v přednádražním prostoru	50 000,00	org. 1056
11 - odb. vn. vztahů a informací	3421	5169	TSMO, a. s.	kontrola tech. stavu a údržba veř. hřišť	300 000,00	org. 1056
Celkem odbor vn. vztahů a inf.					**350 000,00**	

19 - odbor správy	3745	5169	TSMO, a. s.	udržování mobiliáře v přednádražním prost	347 000,00	org. 1056
19 - odbor správy	6409	5169	TSMO, a. s.	údržba veř. WC, Sokolská ul.-údržba mobili	1 155 000,00	org. 1056
Celkem odbor správy					**1 502 000,00**	

40 - odbor životního prostředí	2141	5169	Výstaviště FLORA, a. s.	Výstaviště Flora Olomouc, a. s.	27 259 000,00	org. 1075
40 - odbor životního prostředí	3722	5169	TSMO, a. s.	sběr a svoz komunál. odpadů	76 777 000,00	org. 1056
40 - odbor životního prostředí	3722	5169	TSMO, a. s.	čistota města vč. státních komunikací	35 680 000,00	org. 10561 - z toho 30 tis. Sloup nejsvětější Trojice
40 - odbor životního prostředí	3745	5169	TSMO, a. s.	péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	40 946 000,00	org. 1056
40 - odbor životního prostředí	3745	5169	TSMO, a. s.	pasport VZ	450 000,00	org. 1057
40 - odbor životního prostředí	6409	5169	TSMO, a. s.	správa a údržba areálu Chválkovice	840 000,00	org. 1056
Celkem odbor životního prostředí					**181 952 000,00**	

Odbor	Paragraf	Pol.	Organizace	Služby	Schválený rozpočet na rok 2009	Poznámka
41 - odbor majetkoprávní	3319	5169	TSMO, a. s.	správa, provoz a údržba Arionovy kašny	252 000,00	org. 1056 - 252 tis. běžný provoz
41 - odbor majetkoprávní	3326	5169	TSMO, a. s.	údržba a provozování památek	314 000,00	org. 1056 - 24 tis. Památník bojovníků za svobodu a demokracii, 290 tis. Michalské schody
41 - odbor majetkoprávní	3612	5169	SNO, a. s.	obstarávání správy nemovitostí	17 100 000,00	org. 1670
41 - odbor majetkoprávní	6409	5169	TSMO, a. s.	provozování fontány a pítek v přednádražním prostoru	585 000,00	org. 1056
41 - odbor majetkoprávní	6409	5169	TSMO, a. s.	správa a provoz pítka - P. Malého prince	15 000,00	org. 10561
41 - odbor majetkoprávní	6409	5169	TSMO, a. s.	údržba vod.ploch-rybník Tabulák+kašna Ja	250 000,00	org. 10562
41 - odbor majetkoprávní	6409	5169	TSMO, a. s.	údržba povodňové mříže na Nemilance	114 000,00	org. 10563
41 - odbor majetkoprávní	6409	5169	TSMO, a. s.	údržba odvodňovacího koryta Povelská	26 000,00	org. 10564
Celkem odbor majetkoprávní					**18 656 000,00**	

42 - odbor ochrany	6409	5169	TSMO, a. s.	protipovodňová opatření - údržba koryta Nemilanka v Povelské ul., údržba koryta a přilehlých ploch na ul. Zolova, údržba koryta Adamovka v kat. území Droždín - Sv. Kopeček, údržba vodočtů a zařízení CO, údržba přečerpávací stanice Chomoutov, údržba související dešťové kanalizace Chomoutov	247 000,00	org. 1056: protipovodňová opatření - údržba koryta Nemilanka v Povelské ul. 26 tis., údržba koryta a přilehlých ploch na ul. Zolova, údržba koryta Adamovka v kat. území Droždín - Sv. Kopeček 25 tis., údržba vodočtů a zařízení CO 15 tis., údržba přečerpávací stanice Chomoutov 91 tis., údržba související dešťové kanalizace Chomoutov 90 tis.
Celkem odbor ochrany					**247 000,00**	
Celkem objednávky veř. služeb dle odborů					**503 031 000,00**	

TSMO, a. s. celkem					**264 068 000,00**	
Dopravní obsluzhost celkem					**194 604 000,00**	
z toho: DPMO, a. s.					180 000 000,00	
Veolia Transport Morava, a. s.					11 905 000,00	
ostatní					2 699 000,00	
FLORA, a. s. celkem					**27 259 000,00**	
Správa nemovitostí Olomouc, a. s.					**17 100 000,00**	
CELKEM obj. veř. služeb dle subjektů					**503 031 000,00**	

Paragraf	Položka	Schválený rozpočet na rok 2009	Poznámka
tř. 8 - financování			
	8115-změna stavu na bank. účtech	50 000 000,00	zapojení části zůstatku na účtu fondu (podmíněno schválením
			úpravy pravidel). Tato částka neslouží ke krytí výdajů fondu,
			ale jako uvažovaný přebytek hospodaření kryje část výdajů
			rozpočtu SmOl v r. 2009.
příjmy			
	2460-splátky půjček od obyvatelstva	22 677 000,00	
Příjmy FRB celkem		*22 677 000,00*	
výdaje			
6171-činnost místní správy			
	5161-služby pošt	1 000,00	
3611-podpora individuální bytové výstavby			
	5163-služby peněžních ústavů	400 000,00	
	5660-neinv. půjčené prostř. obyvatelstvu	10 000 000,00	tato částka se zvýší o volný zůstatek na účtu fondu k 31. 12. 2008
	5624-neinv. půjč. prostř. spol. vlastníků jednote	12 276 000,00	
výdaje FRB celkem		*22 677 000,00*	*nevyčerpané prostředky jsou převoditelné do dalších let*

Paragraf	Položka	Schválený rozpočet na rok 2009	Poznámka
příjmy			
	2460-splátky půjček od obyvatelstva	429 000,00	
zdroje FRB celkem		***429 000,00***	
výdaje			
6171-činnost místni správy			
	5161-služby pošt	1 000,00	
3611-podpora individuální bytové výstavby			
	5163-služby peněžních ústavů	6 000,00	
	5901-nespecifikované rezervy	422 000,00	tato částka se zvýší o aktualizovaný zůstatek fondu k 31. 12. 2008
výdaje FRB celkem		***429 000,00***	***nevyčerpané prostředky jsou převoditelné do dalších let***

provozní část - individuální příslib

Název organizace	Schválený rozpočet na rok 2009	Poznámka
ZOO Olomouc	23 165 000,00	
Moravské divadlo	90 000 000,00	
Divadlo hudby	4 200 000,00	
Moravská filharmonie	35 000 000,00	
Knihovna města Olomouce	17 744 000,00	globální dotace
Hřbitovy města Olomouce	3 500 000,00	
Správa lesů města Olomouce	0,00	v HČ zahrnut nájem ve výši 4,5 mil. Kč + DPH (tj. 5.355 tis. Kč)
CELKEM přísp. organizace	**173 609 000,00**	

Kapitola 3

Ekonomika města

Průmysl
Obchod
Služby

Dopady celosvětové hospodářské krize se od začátku kalendářního roku začaly projevovat i na úrovni regionální. Některé firmy působící na Olomoucku či v samotném krajském městě začaly pociťovat nižší poptávku od zahraničních klientů, kteří tvoří značnou část jejich odběratelů. Pojem šetření se tak stal velmi často používaným slovem, které vstoupilo do všech sfér ekonomiky. Druhou a rovněž nepopulární stranou mince se samozřejmě staly ceny některých široce poskytovaných služeb, jako jsou např. činže, teplo či doprava. Zde můžeme uvést již konkrétné dopady v rámci meziročního srovnání s rokem 2008 - regulované nájemné se ve městě zvýšilo o 35%, vodné a stočné o 8,4%, teplo dodávané do domácností o 6,5%. K posunu cen nedošlo např. u sazby za komunální odpad (zůstala částka 492 Kč), lístek MHD (částka 10 Kč) nebo poplatku za psa (1000 Kč). Místní firmy

Nárůst těchto či dalších cen byl obecně zdůvodňován zohledněním inflace, růstu cen energií či nákladů na dopravu a rekonstrukce. Cenově navýšil i odběr elektrické energie - podle typu sazby až o 9,9%, což by pro průměrnou rodinu znamenalo částku zhruba 1000 až 4000 korun ročně. Pouze ceny dodávaného plynu naopak zůstaly na úrovni, která platila i koncem minulého roku. Přesto byly výrazně vyšší než na jeho začátku - v průběhu roku 2008 totiž plynaři zdražili ceny dvakrát (v dubnu o 2,3% a v červenci o 9,1%).

Pod vlivem krize došlo i k přesunům sídel řady firem do levnějších kanceláří mimo centrum, realitním makléřům se jen s problémy dařilo pronajímat větší prostory nad 200 čtverečních metrů pro vysoké provozní náklady. Koncem ledna 2009 by se takto dal vyčíslit pokles cen komerčních nájmů nebytových prostor až o 20% cen původních. Podobně jako i v jiných městech republiky vznikla i v Olomouci speciální poradna pro dlužníky. Radnice pro její činnost pro letošní rok vyčlenila částku 100 tisíc korun z fondu prevence kriminality, další finanční částka byla dotací ministerstva vnitra. Poradna občanského sdružení SPES

v Olomouci nabízela veřejnosti informace o postupu při zadlužení včetně možnosti aplikace tzv. insolvenčního zákona. Lidé by se jím mohli vyhnout tzv. loansharkingu, praxi „žraločích firem“ , které nabízejí finanční prostředky s jediným cílem - zmocnit se majetku dlužníka všemi prostředky včetně exekuce. Nejčastějšími klienty olomouckého centra SPES byli pak lidé kolem pětatřiceti let s čistými příjmy kolem 20 tisíc korun, kteří si chtěli pořídit na splátky určitou luxusnější věc a dluh jim přerostl přes hlavu, dalšími pak zkrachovalí živnostníci. Během minulého roku zašlo do poradenského centra zhruba dva tisíce zadlužených Olomoučanů, z nichž asi čtvrtina se rozhodla k vyhlášení osobního bankrotu.

Výhodná poloha Olomouce v srdci Moravy přinesla začátkem roku městu dílčí ekonomický přínos v podobě nově otevřeného logistického centra expresních dopravců firmy DHL Express. Do stavby centra v nové obchodní zóně v lokalitě Nemilany investovala firma celkovou částku přibližně 225 milionů korun a byla realizována v rekordně krátkém termínu devíti měsíců. Komplex o rozloze 30 tisíc čtverečních metrů byl nastaven na kapacitu 6200 balíků za hodinu a práci zde našlo 110 zaměstnanců. Výstavbu projektu ocenil náměstek primátora Ladislav Šnevajs (KDU-ČSL) na slavnostním otevření terminálu v prvním únorovém týdnu.

Pokles poptávky

Pokles poptávky po nových bytech a zdrženlivost potenciálních zájemců se objevil i na stavebním trhu, kde první potíže pocítily především menší stavební firmy, zejména pokud měly finanční závazky v podobě úvěrů či leasingů. Největší stavební firma regionu - Gemo Olomouc - v mediálním prohlášení generálního ředitele firmy Jaromíra Uhýrka na začátku března označila ale situaci firmy za stabilizovanou s tím, že firma nechystá pozastavení žádného developerského projektu a staví podle plánu. K hospodářské recesi v lokálních podmínkách se vyslovil i předseda Okresní hospodářské komory v Olomouci Tomáš Sýkora. Uvedl, že situace v regionu je srovnatelná s jinými kraji státu a

Olomoucko navíc není provázáno např. s automobilovým průmyslem, kde je propad citelný. Europoslanec Jan Březina naopak usuzoval na citelný propad místního hospodářství vzhledem k tomu, že Olomoucko je ekonomicky slabší, má vyšší podíl průmyslové výroby a krize ho tedy nemůže minout. Březina v uvedené souvislosti uvedl i nutnost investic do infrastruktury na Olomoucku a odmítl jako populistické všechny návrhy na zvyšování dávek v nezaměstnanosti.

K hospodářské situaci se na jaře vyslovovali i představitelé regionální správy a samosprávy. Primátor města Olomouce Martin Novotný (ODS) uvedl nezpochybnitelné skutečnosti, že komplikace v oblasti developerských záměrů zasáhly město právě v předvečer boomu rozvojových záměrů. Město může v období recese pokračovat v investicích do veřejně prospěšných staveb a podporovat i projekty privátních investorů s rozvojovým potenciálem, jeho možnosti ovšem nejsou neomezené. V pondělí 16. března se sešli z iniciativy hejtmana Olomouckého kraje Martina Tesaříka (ČSSD) poslanci a senátoři zvolení v regionu. Akce se zúčastnilo celkem devět zákonodárců - senátoři ČSSD Božena Sekaninová, Jiří Lajtoch a Karel Korytář, Adolf Jílek (KDU-ČSL) a Jan Hálek (ODS) a poslanci Petr Krill (ODS), Alexander Černý (KSČM), Zdeňka Dopitová (ČSSD) a Jindřich Valouch(ČSSD). Na jednání byli i zástupci podnikatelské scény a Univerzity Palackého. Na programu jednání se ocitla i momentální kritická situace poskytovatelů sociálních služeb, do níž se dostali díky prudkému snížení dotací z ministerstva práce a sociálních věcí. Z někdejších 393 milionu korun se dotace snížila na částku 254 milionů korun. Za jednu z podmínek ekonomického rozvoje jednající označili zlepšení úrovně učňovského školství a zvýšení zájmu o řemesla ze strany veřejnosti. Upozorněno bylo rovněž na značné rezervy v oblasti dopravní situace a cestovního ruchu. Koncem března přijela na návštěvu evropská komisařka pro regionální politiku Danuta Hübnerová, kterou hejtman Olo-

mouckého kraje Martin Tesařík (ČSSD) a další regionální politikové informovali o chystaných rozvojových programech financovaných z evropských zdrojů. Tesařík uvedl částku osmi miliard korun určenou pro čerpání v krajích Olomouc a Zlín. V závěru návštěvy vyjádřila komisařka Hübnerová svůj názor na potenciál oblasti, který je podle jejího názoru v turistice a rozvoji vysokého školství.

V soutěži Město pro byznys ocenili i letos její organizátoři místa v kraji, která jsou nejvhodnější k založení firmy a podnikání. Po loňském vítězství musela Olomouc přepustiti první místo městu Prostějov a skončila tedy druhá. Soutěž organizoval týdeník Ekonom a hodnotilo se celkem třináct obcí s rozšířenou působností. Body pro Olomouc přinesla především skutečnost, že má rozvinutý pracovní trh a nachází se zde velké množství firem. Hůře dopadla Olomouc v očích podnikatelů očekávajících větší zapojení např. do stavebních projektů. Smysl soutěží tohoto typu podtrhl i předseda krajské hospodářské komory v Olomouci Bořivoj Minář. Nerovnoměrnost ekonomické situace v polovině kalendářního roku vzhledem k regionálnímu faktoru vyplyne i z u vedeného tabulkového přehledu 3.1.

Tabulka 3.1: Mzdové podmínky ve vybraných regionech (2009)

region	průměrná mzda v 1. pololetí 2009 (Kč)
Praha	28 796
Česká republika	22 992
Středočeský kraj	22 192
Olomoucký kraj	19 259

zdroj: ČSÚ Olomouc

Mzdová politika

Kraj Olomouc se umístil v celkovém pořadí podle průměrné mzdy v rámci čtrnácti krajů republiky na jedenácté příčce, nižší mzdy brali pouze v krajích Pardubice, Zlín a Karlovy Vary. Situace na Olomoucku je podle ekonomů závislá na poměrně vysokém

podílu výrobních oborů, které nemají tak vysokou přidanou hodnotu. Koncem roku se přece jen blýsklo na lepší časy. Po třech letech příprav na projektu špičkového centra zemědělského výzkumu s názvem Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum padlo pozitivní rozhodnutí. Žádost o dotaci z operačního programu Evropské unie podali olomoučtí vědci v dubnu a začátkem října získali příslib ve výši téměř miliardy korun. Projekt organizuje Akademie věd ČR a olomoucká pobočka Ústavu experimentální botaniky, která zatím sídlí nedaleko Klášterního Hradiska. Uvedený projekt by po uvedení do života mohl omezit „odliv mozků“ , který je zatím pro Olomouc bohužel typickým jevem.

V závěru této části kapitoly uvádíme tabulkový přehled městských organizací, s nimiž je město ekonomicky a finančně propojeno (3.2).

Tabulka 3.2: Městské organizace (2009)*

příspěvkové organizace	Divadlo hudby Olomouc
	Hřbitovy města Olomouce
	Knihovna města Olomouce
	Moravská filharmonie Olomouc
	Správa lesů města Olomouce
	Zoologická zahrada Olomouc - Svatý Kopeček
akciové společnosti s městskou účastí	Aquapark Olomouc, a.s.
	Dopravní podnik města Olomouce, a.s.
	Olterm&TD Olomouc, a.s.
	SK Sigma Olomouc, a.s.
	Správa nemovitostí Olomouc, a.s.
	Technické služby města Olomouce, a.s.
	Vodohospodářská společnost, a.s.
	Výstaviště Flora Olomouc, a.s.
	Moravská vodárenská, a.s.

zdroj: MmO 2009

*) včetně MŠ a ZŠ, které zde neuvádíme

3.1 Průmysl

Už koncem loňského kalendářního roku došlo k zásadním změnám v olomoucké mlékárně Olma. Mimořádná valná hromada obměnila složení představenstva i dozorčí rady firmy. V představenstvu druhého největšího tuzemského producenta mléčných výrobků došlo k zásadním personálním změnám. Nové představenstvo navíc odvolalo po skončení valné hromady dlouholetého generálního ředitele Olmy Jiřího Gavendu. Akcionáři odvolali na návrh majoritního vlastníka Olmy, společnosti Milkagro, všech šest dosavadních členů představenstva mlékárny, mezi nimiž byl Gavenda a obchodní ředitel Jan Vařeka. Do nového představenstva, jehož počet členů se na základě rozhodnutí valné hromady snížil na tři, akcionáři zvolili Miroslava Cveka a Pavla Piňose jako zástupce Milkagra a Jana Hanče ze společnosti Eligo, druhého největšího akcionáře Olmy. V dozorčí radě Milkagro zastoupil Zdeněk Wagner a Eligo Tomáš Vymětal. Ředitele Gavendu, který byl v této funkci od října 1997, nahradila Simona Sokolová. Společnost Milkagro drží 51% akcií Olmy. Milkagro se zabývá především výkupem a prodejem syrového kravského mléka, prostřednictvím své dceřinné společnosti vykoupila i podíl společnosti Eligo v Olmě. Už v této době (polovina prosince 2008) se hovořilo o možnosti vstupu společnosti Agrofert podnikatele Andreje Babiše do olomoucké Olmy a Milkagra. Fúzi již povolily antimonopolní úřady v Česku, Maďarsku, Polsku a Německu a čekalo se jen na souhlas Slovenska. Zhruba za měsíc - koncem ledna 2009 - se uvedené stalo i skutkem, když Babišův podnik vstoupil do obou jmenovaných společností. Do představenstva Milkagra byl poté zvolen zástupce Agrofertu a Babišova firma začala s výkupem akcií Milkagra - koncem ledna již vlastnila více než polovinu. Převzetí mlékárenských firem Olma a Milkagro společností Zemos, která patří do holdingu Agrofert, vloni povolil český antimonopolní úřad s tím, že to nenaruší hospodářskou

soutěž v odvětví. V jarních měsících roku 2009 potom vešlo ve známost, že finanční situace Olmy se nevyvíjela dobře a podnik skončil na konci roku 2008 ve ztrátě asi 214 milionů korun, když rok předtím byla v zisku asi 25 milionů korun. Vedení Olmy v této souvislosti hovořilo o negativním vlivu hospodářské krize - finanční ředitel Olmy Martin Krystián poukazoval na nízké prodejní ceny výrobků, které způsobily výpadky tržby a marže klesla o 148 milionů korun. Na 18. dubna byla svolána valná hromada společnosti Olma s tím, že na návrh představenstva dojde ke snížení základního kapitálu firmy o 234 milionů korun, aby se získaly finanční prostředky na pokrytí uvedené finanční ztráty. V této době již Agrofert vlastnil asi 90% akcií Olmy a chystal razantní snižování nákladů. Podle finančního experta Jana Záhorky znamená právě vstup Agrofertu do Olmy stabilizační faktor, neboť tak velký podnik, jakým Agrofert je, může finanční potíže Olmy snáze zvládnout za podmínky její cílené restrukturalizace. V prvním dubnovém týdnu navíc skupina Agrofert koupila konkurenční skupinu Agropol podnikatele Jiřího Malúše, čímž se po Škodě Auto a ČEZu stala třetím největším tuzemským podnikem s tržbami zhruba 160 miliard korun ročně. Agrofert Andreje Babiše podniká v zemědělství, potravinářství a chemii. Ze známých továren mu v roce 2009 patřil masokombinát Kostelecké uzeniny, Maso Planá, pekárny Penam či olomoucká Olma.

Zemědělské a potravinářské problematiky zasažené hospodářskou krizí se týkal i krajský Selský sněm, který se konal ve středu 18. února v Regionálním centru Olomouc za účasti ministra zemědělství Petra Gandaloviče (ODS), jeho poradců a dalších expertů. Podle místopředsedkyně pořádající Asociace soukromého zemědělství v ČR Elišky Kravcové bylo smyslem jednání řešení naléhavých problémů rezortu.

Olomoucký podnikatelský inkubátor Univerzity Palackého začal pracovat již v roce 2007 v průmyslové zóně Šlechtitelů. V letošním roce inkubátor dále pracoval a v březnu došlo k příchodu

dalších dvou firem, čímž celkový počet dosáhl čísla 16. Inkubátor se od počátku zaměřil na pomoc firmám s nejnovější technologií - např. nanotechnologií, biotechnologií či informační technologií. Disponuje 19 kancelářemi a dvěma místnostmi pro malou výrobu. Firmám jsou k dispozici i konzultanti, kteří s podnikateli spolupracují při vytváření strategických či marketingových plánů.

Větší diskusi a mediální pozornost vyvolal zhruba v polovině roku záměr velké olomoucké stavební firmy Gemo vybudovat v prostoru mezi Olomoucí a Hněvotínem na ploše asi 47 ha dosud orné půdy technologický park. Pozemek patřící Gemu se mohl stát stavebním po příslušné změně územního plánu, o což firma usilovala. Opačný názor na věc zaujali olomoučtí ekologičtí aktivisté v čele s Hnutím Duha. Jeho pracovníci začali sbírat podpisy pod petici, která by plány stavební firmy odmítla. Na svých webových stránkách hnutí kritizovalo i olomoucký magistrát, pokud by ke změně orné půdy na stavební dal příslušný

souhlas. Podle aktivisty Miroslava Kutala z Duhy by zamýšlený areál vznikl na vůbec nejkvalitnější půdě v okolí Olomouce. Od roku 1990 klesla výměra orné půdy na Olomoucku ze 70,8 tisíce hektarů na 68,3 tisíce v roce 2008, naopak zastavěná plocha v téže době vzrostla o 100 ha na celkových 2800 ha. Město Olomouc se vyslovilo pro možnou změnu využití uvedené lokality poprvé již v květnu roku 2006 s tím, že místo je velmi dobře dostupné a mimo historické jádro města. Silným argumentem pro změnu plánu byl i příslib zhruba dvou tisíc pracovních míst, pokud by byl park vybudován. Ke změně územního plánu je nutný souhlas ministerstva životního prostředí. To nejdříve s uvedenou změnou nesouhlasilo, v únoru 2009 ji ale povolilo. Rozhodující slovo pak v uvedené věci měli olomoučtí zastupitelé. Kromě aktivistů Hnutí Duha se proti plánu firmy gemo na výstavbu technologického parku vyslovil i dřívější vedoucí odborné komise pro územní plánování a také někdejší hlavní architekt města Olomouce Stašek Žerava. Rozuzlení celé kauzy nastalo

koncem června, kdy o změně územního plánu v lokalitě jednali zastupitelé města Olomouce a odsouhlasili přeměnu zmíněných polí na stavební pozemky firmy Gemo.

Ještě v loňském roce si obce včetně Olomouce vylepšovaly svůj rozpočet těžbou a prodejem dřeva. Letos se bohužel situace kardinálně změnila, neboť prodejní ceny dřeva klesly na minimum. Šéf Správy lesů města Olomouce Roman Šimek uvedl v této souvislosti, že cena kulatiny se propadla z 2300 Kč za kubík na 1000 Kč, kůrovcové dřevo dokonce na 600 korun za krychlový metr. Poklesl i zájem papíren a stavebních firem. Z tohoto důvodu se těžba v olomouckých lesích výrazně omezila. Proti původnímu plánu dvanácti tisíc kubíků vytěženého dřeva za pololetí to nakonec bylo jen sedm tisíc. Podle Šimka i toto množství je na hranici prodejnosti. Olomouc tak přišla o nezanedbatelnou položku do svého rozpočtu a věcí se zabývalo i zastupitelstvo.

Ve výrobním podniku Timken Česká republika s.r.o. se sídlem v Olomouci došlo koncem roku ke změně majitele. Stávající vedení korporace The Timken Company se rozhodlo odprodat divizi jehličkových ložisek japonskému nadnárodnímu koncernu JTEKT Corporation. Objem transakce byl vyčíslen na 330 milionů dolarů. Olomoucký závod byl nucen snížit objem výroby o padesát procent, zredukovat náklady a provést změny v nastavení směnnosti, aby minimalizoval dopad krize. Podle ředitele olomouckého závodu Timken Petra Nováka zapadá divize jehličkových a válečkových ložisek do portfolia společnosti JTEKT Corporation a přinese pozitivum oběma stranám. V loňském roce zaměstnával Timken asi 500 pracovníků, dosahoval obrat přes 1,2 mld. Kč a patřil k významným zaměstnavatelům Olomoucka. Olomoucký závod Timken v městské části Hodolany začal s výrobou v roce 2001.

Pokud bychom brali jako ukazatel ekonomického vývoje zájem o sběrné suroviny, mohli bychom být v Olomouci od srpna mírnými optimisty. V tomto období roku totiž začaly ceny železa,

hliníku, mědi a dokonce i papíru šplhat směrem nahoru. Ke konci loňského roku klesly ceny železa ze čtyř korun až na sedmdesát haléřů, u hliníku byl propad ze třiceti korun na devět. V srpnu 2009 byly ceny již na úrovni až pět korun za staré železo, až 25 korun za hliník a 90-100 korun za měď. V Olomouci se výkupem sběrných surovin zabývá např. firma Metalšrot Tlumačov nebo Mad Papír Olomouc. Podle odborníků je důležitým ukazatelem právě zájem o hliník - potřebují ho firmy vyrábějící motory a rovněž stavební firmy, jeho větší potřeba by mohla být chápána jako signál oživení tohoto segmentu výrobního procesu.

Začátkem září byla v Olomouci ukončena soutěž o firmu a živnostníka kraje a vyhlášeny vítězné subjekty. Vítězem v celostátním finále Firma roku se stal podnik SOLEN, s.r.o. Olomouc, vydavatel odborných lékařských časopisů a pořadatel lékařských kongresů. Při rozhodování poroty, kterou vedla ředitelka Krajské hospodářské komory v Olomouci Eva Stachová, dostali přednost soutěžící s významem pro region, vlivem na lokální zaměstnanost a reprezentaci v rámci Česka i zahraničí. Vítězná firma SOLEN funguje v Olomouci deset let a je největším nezávislým vydavatelem v medicínské oblasti. Vítězové všech krajů se o celkové prvenství utkali 26. listopadu ve Slovanském domě v Praze.

Podnikatel roku 2007 a jediný majitel firmy na betonové dlaždice Best Tomáš Březina završil ve středu 7. října svůj více než rok trvající boj o moravského konkurenta Beta Olomouc. Březina získal polovinu olomouckého podniku již loni, když ji odkoupil od Jiřího Tilla. Nastartoval se tak souboj s druhým akcionářem Bety Lubomírem Outratou a nakonec ho vítězně ukončil. Bestu se převzetím olomouckého konkurenta otevřela snazší cesta na moravský trh. Betonové zahradní dlaždice, které firma hlavně vyrábí, jsou velmi těžké a jejich převážení na delší vzdálenost je příliš nákladná. Již na jaře navíc firma Best oznámila, že má úmysl vybudovat nový závod na betonové zboží v Troubkách u Přerova. V roce 2007 - před krizí - dosahovala firma Tomáše Březiny

Best tržeb ve výši 1,047 mld. korun při zisku 149 milionů korun, olomoucká Beta tržby 0,508 mld. korun při čistém zisku 14 milionů korun.

Zahraniční investoři využívají ve městě nabídky připravených průmyslových zón. Od roku 1998 byly připraveny dvě zóny, které jsou dnes již plně obsazeny převážně zahraničními investory. V roce 2006 byla otevřena další šestnáctihektarová zóna. Kromě podmínek pro zahraniční investory a větší firmy připravilo město také zainvestované plochy pro podporu menších místních firem. Olomouc se rovněž zaměřila i na rekonverzi zastaralých a nevyužitých areálů typu „brownfields." Ty se podařilo obsadit zhruba ze 60-70%. Do dvou let by mělo ve městě vzniknout na 20 000 čtverečních metrů komerčních a administrativních ploch kategorie A.

Zahraniční investice

Tabulka 3.3: Obsazenost průmyslových zón v Olomouci (2009)

název firmy	činnost	zahájení výroby
FARDIS CZ, s.r.o. (Belgie)	plasty	1999
M.L.S. Holice, s.r.o. (Francie)	elektrické točivé stroje	2000
Senior Automotive Czech, s.r.o. (Velká Británie)	tvarované trubky pro autoprůmysl	2001
Czech Republic Onamba, s.r.o. (Japonsko)	kabeláž	2001
Smurfit Kappa, s.r.o.(Nizozemí)	obalové materiály	2004
SIWE,a.s. (Rakousko)	tvářecí stroje	1998
RAF ARMATURY, s.r.o. (Itálie)	vodovodní baterie	1999
Timken Česká republika, s.r.o. (USA)	ložiska pro automobilový průmysl	2001
MAFRA, a.s. (Německo)	polygrafie	2001

zdroj: MmO 2009

Technickou novinku na světové úrovni začali během roku uplatňovat v Moravských železárnách. Nová metoda odlévání spočívala v použití speciální furanové pryskyřice, z níž byly tvarovány formy pro odlitky. tato technologie nahradila tradiční postupy na bázi jílu a vodního skla. Nová technologie se ukázala být výhodná i v oblasti životního prostředí a možnosti částečné recyklace.

Tabulka 3.4: Firmy se zahraniční majetkovou účastí (2009)

název firmy	činnost	zahájení výroby
Nestlé Česko, s.r.o., závod ZORA Olomouc (Švýcarsko)	čokoláda, cukrovinky	1992
ProMinent Dosiertechnik CS, s.r.o. (Německo)	úprava vody, čerpadla chemikálií	1992
Exerion Precision Technology Olomouc, s.r.o. (Nizozemí)	kovovýroba	1998
GRUNDFOS, s.r.o. (Dánsko)	čerpadla	2000

zdroj: MmO 2009

3.2 Obchod

Spor doprovázející stavbu olomouckého hobbymarketu Horn-bach v Rolsberské ulici se táhne již dlouho. Místní obyvatelé a s nimi i Hnutí Duha si stěžovali na nárůst hlukové zátěže a navýšení dopravy v dotčeném místě. Věc začaly řešit soudy a dostala se až na Nejvyšší správní soud. Ten rozhodl. že chyboval stavební i krajský úřad. Na Hornbach, který je ale už od loňska v provozu, však toto rozhodnutí nebude mít prakticky žádný dopad. Majiteli sousední nemovitosti Jiřímu Skopalovi vadil nárůst dopravy i citovaná hluková zátěž. Kauza Hornbach je po procesní stránce složitá. Krajský soud letos už podruhé zrušil územní rozhodnutí pro stavbu Hornbachu, a to na základě žaloby Skopala a Hnutí Duha. Krajský úřad podal kasační stížnost, kvůli které se problémem zabýval Nejvyšší správní soud. Jeho rozhodnutí je pro krajský soud závazné a znamená zamítnutí žaloby ekologů. Ředitelka marketingu Hornbachu Helena Ševčíková potvrdila, že další rozšiřování v nejbližší době podnik na střední Moravě nechystá. Dovědět se, zda se budou na Olomoucku stavět další markety, je poměrně obtížné. Firmy o svých záměrech nerady dopředu hovoří z obav před konkurencí. Mluvčí olomouckého magistrátu Ivan Rašťák uvedl, že z klasických supermarketů na radnici vědí pouze o stavbě Penny Marketu v ulici Dolní Hejčínská a zámě-

rech rozšířit privátní obchodní zónu na Horním Lánu. Ve vzdálenější budoucnosti by připadal do úvahy areál někdejšího MILO závodu v rámci jeho revitalizace, tedy projekt Šantovka a rovněž rozšíření obchodní zóny v prostoru za marketem Globus. Začátkem dubna otevřel novou velkoplošnou prodejnu v Olomouci rakouský prodejce nábytku Kika. Firma, která do Česka vstoupila v roce 2005, provozuje čtyři obchodní domy v Praze, Brně a Plzni. Nová prodejna Kika se stala součástí přístavby obchodního centra Haná na okraji krajského města. Podle posledních odhadů byla Kika čtyřkou na českém trhu s nábytkem s tržbami 1,5 mld. korun, přičemž lídrem je švédská Ikea s loňskou tržbou 6,8 mld. korun, která však v Olomouci zastoupení nemá. Rovněž v prostoru zchátralého areálu firmy MOPOS v Hejčíně se v průběhu roku intenzivně stavělo. Výsledkem byl komplex několika obchodů - již citovaný Penny Market, Mars, cukrárna, prodejna oděvů a obslužné parkoviště pro 90 aut. Příchod hospodářské recese se samozřejmě projevil i v životě a fungování místní obchodní a distribuční sítě. Nadnárodní řetězce disponující většími finančními rezervami ji nepociťují tak intenzivně, jako menší nebo malé privátní firmy. V jedné věci má ale hanácká metropole poněkud zvláštní postavení vůči Praze - předstihla ji totiž v množství prodejní plochy (825 čtverečních metrů) v přepočtu na 1000 obyvatel. Toto překvapivé zjištění zveřejnila v květnu mezinárodní společnost DTZ, která se zabývá realitním poradenstvím. Olomoučtí ekologové, zejména z Hnutí Duha, však touto skutečností nejsou příliš nadšeni - podle jejich názoru dochází vlivem přenosu obchodní sféry na periferii k vylidňování center měst, která vzápětí obsazují banky, herny nebo kanceláře. Zjištění firmy DTZ uvádíme pro zajímavost v tabulkovém přehledu 3.5.

V Olomouc City zaznamenali za první polovinu roku 2009 růst obratu, museli se ovšem přizpůsobit přáním zákazníků - přesunout se více k službám. Obchodní centra začala měnit životní styl lidí, protože jsou pojata tak, aby zde zákazníci strávili co nejvíce

Tabulka 3.5: Plochy obchodů na 1000 obyvatel (březen 2009)

město	prodejní plocha na 1000 obyvatel (m^2)
Liberec	1112
Plzeň	850
Olomouc	825
Praha	731
Brno	706
Ostrava	457

zdroj: DTZ Research, MFD 26.5.09

času. Krize ovšem přece jen zasáhla - lidé kupují menší objemy zboží, zajímají se o slevy a místní značky. Více se nakupují potraviny na vaření doma, lidé se méně stravují „venku."

Renesanční dům na olomouckém Dolním náměstí - Masné krámy - změnil v polovině roku majitele. Objekt koupily od vietnamského majitele Pham Thanh Longa z Brna dvě rodiny z Olomouce a Uherského Hradiště. Shodou okolností mají obě rodiny stejné příjmení Novotný. Desetinu objektu koupil Marek Novotný z Olomouce s manželkou, zbývajících devět desetin rodina Novotných z jižní Moravy. cena objektu byla stanovena na 60 milionů korun. Vietnamský vlastník zakoupil Masné krámy v roce 2000 ve zchátralém stavu v dražbě za 15 milionů korun a opravil jej částkou asi 30 milionů korun. Olomoučtí památkáři opakovaně kritizovali necitlivý přístup k úpravám interiéru a rovněž skutečnost, že pasáž v přízemí s asijskou tržnicí byla z jedné strany uzavřena. Historický dům, v němž bylo v 18. století první olomoucké divadlo, sloužil postupně jako masné krámy či sklad národního podniku Technomat. Po politických změnách roku 1989 se o dům začali zajímat potomci řezníků, ale soud jejich nároky zamítl.

3.3 Služby

V oblasti služeb se nástup nového kalendářního roku projevil již tradičně - nárůstem cen za jejich poskytování. Výrazně zdražilo nájemné v městských bytech, stoupla cena vody, tepla i elektřiny. Nezvýšily se platby za plyn vzhledem k jeho zdražení v loňském roce. Nájemné v olomouckých městských bytech vzrostlo z 38,84 koruny za metr na 52,43 koruny. Jde tedy o 35% navýšení, což dělalo v průměru asi 1000korun za byt. I to je ale ještě pořád málo, aby magistrát nemusel náklady na byty dotovat z rozpočtu. Cílová částka by podle radnice měla dosáhnout úrovně 70,82 koruny za čtvereční metr. Městu Olomouc umožnila zdražení regulovaného nájemného deregulace povolená státem. Do konce roku 2010 by se tak mohlo dostat na částky, které by pokryly veškeré náklady na bytovou správu.

Značné množství vozů taxislužby, konkurence a málo parkovacích míst - „štaflů“ - to byly hlavní stesky olomouckých drožkářů i v letošním roce. Ve městě bylo evidováno 132 taxilicencí. Jedna z potyček mezi kolegy z různých místních firem dokonce skončila ve středu 21. ledna smrtí řidiče, který podlehl bodným ranám. Odlišnou praxi provozuje olomoucká firma Atlant taxi, která řidiče zaměstnává, ostatní společnosti pracují na principu sdružení podnikatelů. Město samotné však regulovat počet taxíků nemůže, neboť by to byl zásah do privátní podnikatelské sféry. Jistým problémem je i omezený vjezd do některých lokalit města, spojený i s problémem parkování - jde např. o Horní náměstí. Cenové relace jednotlivých taxislužeb ve městě si jsou dosti podobné a pohybovaly se v roce 2009 od 10 do 19 korun za nástup do vozu a 19 až 25 korun za kilometrovou jízdu. O přízeň Olomoučanů i cizinců ve městě soutěžily firmy Atlant taxi, Alfa taxi, City taxi a Taxi Milan.

Začátkem března bylo zahájeno stěhování Technických služeb města Olomouce (TSMO) z původní lokality v areálu Zamenho-

fovy ulice u Smetanových sadů do nových prostor při ulici Libušině ve Chválkovicích. Jako příčina přemístění byla uváděna dopravní zátěž křižovatky u restaurace Drápal a také ekonomické důvody - jen nájem garáží přišel TSMO ročně na milion korun. Nejdříve byly přemístěny provozovny odpadového hospodářství, potom pokračovaly dílny a další servisní zázemí provozovny mechanizace a dopravy. Celý stěhovací proces skončil zhruba po měsíci, kdy bylo přemístěno také středisko strojního čištění. Ředitel TSMO Miroslav Petřík (ČSSD), někdejší náměstek primátora a radní, pro přesun argumentoval i skutečností, že TSMO byly v některých původních budovách v nájmu a nemohly tak investovat do modernizace podniku. Vedení TSMO včetně ekonomického úseku a několika provozoven ale zůstalo v původním sídle na ulici Zamenhofově, obchodní úsek zůstal v ulici Křivé.

Tabulka 3.6: Ceny pronájmů nebytových prostor (2009)

město	cena za m^2/rok (Kč)
Jeseník	750-1200
Šumperk	900-1350
Přerov	900-1500
Prostějov	1000-1600
Olomouc	1000-2000

zdroj: RKSting

Dvě olomoucké restaurace v historických objektech zaznamenaly v letošním roce určité problémy. V prvním případě šlo o rekonstruovanou budovu restaurace Fontána ve Smetanových sadech patřící společnosti Noe, druhou byla secesní vila Primavesi v blízkosti Michalského výpadu. V prvním případě rekonstrukci Fontány zdržela dřevomorka, která byla zjištěna ve stropech a krovech. Muselo tak být přikročeno k sanaci poškozeného dřeva a zdiva a použití fungicidních prostředků. Objekt Fontány je kulturní památkou a při rekonstrukci musí stavebník konzultovat

jejich experty. Pracovníci Národního památkového ústavu v Olomouci odebrali např. vzorky z původní fasády a na základě provedených analýz doporučili použít světlý okr. Do rozsáhlého interiéru navrhla architektka Blanka Zlámalová dřevěnou podlahu, tapetáž, závěsné obrazy a klasické lustry. V době konání jarní výstavy Flora (duben 2009) došlo k dohodě o zabezpečení rozestavěné budovy a úklidu přilehlého prostoru, aby nedošlo k narušení průběhu květinové akce.

Úplně jiný problém se ukázal v prostoru honosné vily Primavesi, v jejímž areálu se nachází restaurace provozovaná Janou Lerchovou. V letním období (červenec 2009) se totiž v zahradě přiléhající k restauraci začal šířit silný zápach. Přivolaní odborníci zjistili, že neznámý pachatel opakovaně na několika místech rozlil kyselinu izomáselnou. Provozovatelka restaurace poté podala trestní oznámení na neznámého pachatele-vandala s tím, že za dobu sedmnácti let fungování vily se nic podobného zatím nestalo. Majitelskou vily Perimavesi je v současnosti Pavla Honzíková, první „chemický útok“ se podle vyjádření personálu odehrál v neděli 31. května. Pachatel rozlil chemikálii na pánských toaletách a u vchodu do vily. O měsíc později pak byly cílem jeho útoku okrasné rostliny a trávník na terase. Podle Lerchové nelze vyloučit, že akcí stál konkurenční boj, do konce kalendářního roku nebyl pachatel zjištěn.

To co je např. ve Francii běžné, začalo se postupně ujímat i v Olomouci. Máme na mysli vodu zdarma na jídelním stole restaurací. Právě francouzská vodárenská společnost Veolia Voda, která zásobuje pitnou vodou Olomoucko, přišla s tímto nápadem a rozdala do místní gastronomie skleněné karafy. Věc našla odezvu u šesti místních provozoven, jiné restaurace nebo vinárny s tím začaly již dříve. Olomoucká voda z vodovodu je na vysoké úrovni kvality, je mnohonásobně kontrolovaná a v parametrech dusičnanů je na úrovni vody pro kojence. Jediným problémem jejího rozvodu po městě jsou staré trubky v některých lokalitách,

které by mohly vykazovat přítomnost olova.

Tabulka 3.7: Nekuřácké restaurace v Olomouci (2009)

název podniku	adresa
Café-Restaurant Betánie	Wurmova 5
Penzion Gardenpark	Kyselovská 123
Vinotéka a vinárna Kaštánek	Kosinova 3
Pivovar Moritz	Nešverova 2
Rekre-Pub	Denisova 347/1
Restaurace ÁČKO	Wolkerova 17
Restaurace U Krokodýla	Uhelná 11
U Kuděje	Krapkova 20
U Kohouta	Lafayettova 3
Qeen Restaurant	I.P.Pavlova 63a

zdroj: www.nekuracke-restaurace.cz

Olomouc - město studentů. Známý fakt, který ovlivňuje i místní sféru služeb zřetelným způsobem. Kina, restaurace, vinárny, bary, diskotéky a kluby - tam všude je zcela určitě možno vidět či nevidět vysokoškoláky místní univerzity - záleží ovšem na příslušném období akademického roku. V letním období prázdnin ztrácí město přibližně deset až patnáct procent hostů a návštěvníků. V městě bylo v loňském akademickém roce více než 32 tisíc studentů, z toho na univerzitu a na vyšší odborné školy jich chodilo zhruba 23 tisíc, dalších necelých 10 tisíc tvořili středoškoláci.

Chodníková novela

Tři sta třicet kilometrů chodníků - to je olomoucká realita stojící před Technickými službami města Olomouce (TSMO) před každou nastávající zimou. Vzhledem k tomu, že došlo v této oblasti k zásadní změně příslušné legislativy, bude na to muset radnice, jako nový garant jejich provozuschopného stavu, vynaložit částku asi třicet milionů korun. Olomoučtí „metaři“ letos poprvé vyjeli už v noci na čtvrtek 15. října do Radíkova a Lošova, protože se tady objevil sněhový poprašek. Oficiální zahájení zimní sezóny je sice až 1. listopadu, ale je vždy nutné se přizpůsobit momentální situaci. Pro nově organizovaný úklid chodníků mu-

sely TSMO vypracovat iniciační operační plán, který musí město schválit. Podle něj se služby zaměří na chodníky u zastávek MHD, centrum města, přednádražní prostor a vchody do škol a úřadů. Vloni pečovaly TSMO jen o sto dvacet kilometrů chodníků - proto bylo nutno dokoupit další čisticí frézy. Na této úrovni stála údržba zhruba třináct milionů korun. Nákup nové techniky přišel radnici na tři miliony korun. Podle zveřejněného vyjádření, které bylo publikováno v polovině října, nebude v rámci údržby uklízeno asi osm procent olomouckých chodníků, které byly analýzou vytypovány jako málo frekventované - těch je asi pětadvacet kilometrů. Podle vyjádření náměstka Svatopluka Ščudlíka (ČSSD) se seznam neudržovaných chodníků dostane na webové stránky města a dostanou je k dispozici i komise příslušných městských částí. Neošetřovaná strana komunikace bude i zřetelně označena značkami signalizujícími veřejnosti tuto skutečnost.

V závěru roku vešel ve známost vítěz tradiční soutěže o nejlepší potravinářský výrobek Olomouckého kraje. Z celkem devětasedmdesáti dobrot vybrali porotci patnáct nejlepších. Prestižní soutěž o „Výrobek OK“ se konal naposledy před dvěma lety. Do poroty zasedli zástupci Okresní agrární komory Olomouc, zástupci České obchodní inspekce a další odborníci z oboru. Pro výrobky, které se umístily na předních příčkách soutěže, šlo zcela jistě i o reklamní záležitost. Slavnostní předání ocenění vítězným firmám proběhlo na podzimní výstavě Flora v Olomouci a z místních podniků si jednu z cen odnesl i Bio jogurt - třešeň, výrobek firmy Olma, a.s. Olomouc.

Kapitola 4

Výstavba
Doprava
Životní prostředí

Nájemné

Většina měst včetně Olomouce zvýšila od 1. ledna 2009 nájemné v sídlištních bytech i v činžovních domech v centru města. Radnice poplatky za bydlení v městských bytech postupně zvyšovaly, aby nejpozději do roku 2012 dosáhly tržního nájmu. Po ukončení deregulace by se nájemné mělo dostat na pět procent tržní ceny nemovitosti. Za byt o rozloze 70 metrů čtverečních v centru Olomouce nájemník zaplatil od ledna 3844 korun měsíčně, zatímco stávající nájem činil 2980 korun. Za stejně velký byt v panelovém domě na sídlišti budou lidé platit nově 3670 korun, což je o 951 korun více. Nájemné tak meziročně zdražilo o 35%. Cílová hodnota nájemného k 1. lednu 2010 bylo stanoveno na 70,82 Kč/m^2/měsíc.

Na začátku roku trh s byty stagnoval, došlo k dílčím poklesům cen bytů, zejména v panelové výstavbě. Lidé očekávali další pokles, takže koupi bytu odkládali. Cena panelového bytu 1+1 se začátkem roku pohybovala pod milionem korun, 2+1 zhruba na 1,6 milionu a 3+1 na 2,2 milionu, v polovině roku klesly např. u třípokojového bytu až na 1,7 milionu korun. Počet lidí žádajících o městský byt v Olomouci byl rovněž poměrně vysoký - v březnu radnice registrovala 512 žadatelů. Počet bytů patřících městu byl v téže době vyčíslen na 2200, v loňském roce bylo kladně vyřízeno 130 žádostí, soudním rozhodnutím bylo vyklizeno 26 bytů. Nejproblematičtějším místem zůstávala stále Přichystalova ulice, kde byl na nájemném k 1. lednu 2009 dluh 0,86 milionu korun. Komplikovaná situace kolem nájemního domu s pasáží na třídě Svobody se koncem kalendářního roku prozatím ukončila odložením prodeje domu. Na řešení problému prodeje uvedeného domu, na jehož získání mají zájem nájemníci, nenašli zastupitelé zatím shodu. O dům měla zájem i společnost Lafayette, která ve městě provozuje luxusní hotel.

Na regeneraci svých sídlišť v období 2007-2013 získala Olomouc nejvyšší částku v celé zemi z evropských fondů - 195 milionů korun. Peníze budou použity hlavně na sídlištích Povel a

Nový Svět. Na bytové domy vyčlenilo město 40% získané částky, čerpat je budou moci majitelé bytů či bytová družstva. V minulosti již město panelová sídliště podporovalo, ale nikdy to nebylo v takovém rozsahu - jednalo se hlavně o lokalitu U Kovárny v městské části Neředín. Největší výstavba nových bytů ve městě probíhala v lokalitách Neředín (ulice Okružní, cca 60 bytů), Hejčín (kaskádové domy, cca 100 bytů) a Povel (ulice Peškova, cca 140 bytů). Oproti letům 2007-2008 se poptávka po bytech snížila, v projektu Dvě věže v ulici Pražské bylo v dubnu zhruba 100 neprodaných bytů. Z původního velkého projektu s názvem Sladké město na ulici Pražské developer nakonec ustoupil, v roce 2010 by se ale mělo stavět v západní části této lokality přibližně 550 bytů. Olomoucká radnice již několik let sama byty nestaví a jejich budování přenechala soukromému sektoru, což by mělo být i v budoucnu. Nájemné v soukromých bytech u majitele se pohybovaly na hladině 8000 – 10 000 Kč podle typu bytu (3+1, panel nebo cihla).

Tabulka 4.1: Největší bytové projekty v Olomouci (2009)

lokalita	počet bytů
River-House (Kavaleristů, Křižíkova	160
U Pevnůstky (Mošnerova)	204
Kaskády Hejčín (J.Glazarové)	125
Povel (Peškova)	104
Novosadský dvůr (Vyhlídka)	36
Slavonín (Kyselovská)	18

zdroj: MmO 2009

Celkový počet nových bytů ve městě včetně rodinných domků a individuálních úprav a staveb dosáhl v roce 2009 hodnoty 661 bytů. Výstavba

Koncem dubna byla zveřejněna anketa organizovaná deníkem Mladá fronta dnes přinášející srovnání životní úrovně 110 českých měst. Olomouc se překvapivě umístila na druhém místě za Pra-

hou. Hlavními kladnými stránkami města byly počty lidí na zdravotnická zařízení, kulturní instituce či úroveň vzdělání - téměř polovina Olomoučanů má minimálně středoškolské vzdělání, každý šestý má vysokou školu. Za vítěznou Prahou zaostala Olomouc především v ekonomických ukazatelích či průměrné mzdě.

Počet neplatičů nájemného v bytových či nebytových prostorách se v průběhu letošního roku snížil. Město využívalo především smlouvy na dobu určitou a v případě neplacení přikročilo k vystěhování. Celkový dluh na nájemném se k 1. lednu 2009 snížil z původních 28 milionů na polovinu. Od roku 1997 měla Olomouc k dispozici tzv. holobyty (lokalita Holice), kam bylo možno vystěhovat neplatiče s dětmi. Dům má třicet malometrážních jednotek s pouze základním vybavením, dva byty mají společnou toaletu a umyvadlo se studenou vodou. Nájemné zde činí 30 korun za čtvereční metr, smlouvy jsou na dobu určitou, většinou do šesti měsíců. V případě nedobytnosti lze vystěhovat neplatiče na ulici, v loňském roce bylo těchto případů 26. Dalším nástrojem v rukou města jsou exekutoři - za prvních šest měsíců roku 2009 jim radnice předala pohledávky za 731 tisíc korun, 633 tisíc korun exekutoři vymohli. Meziročně klesá dluh neplatičů ve městě přibližně o 1,5 milionu korun, podle náměstka primátora Ladislava Šnevajse (KDU-ČSL) by dluh během sedmi následujících let mohl být umořen. Byty po dlužnících, kteří byli vystěhováni, nabízí město dalším lidem z pořadníku.

Cenová mapa pro město platná od 1. července 2009 potvrdila nárůst cen pozemků v Olomouci zhruba o 14%. Nejvyšší dosažená cena za čtvereční metr v centru činila 9770 korun, průměrná cena stavebních pozemků pro občanskou výstavbu činila 1171 korun (od 290 do 2210 Kč), pozemky pro komerční využití podražily asi o 3% na 2523 korun za čtvereční metr. Ceny pozemků v Olomouci jsou závislé i na umístění - v centru se může cena u komerce pohybovat až do zmíněných rekordních 9770 korun, okrajové lokality dosahovaly maxima na 1610 korunách, ve vnitřním městě

3780 korun. Podle vedoucího oddělení hospodářského rozvoje Jiřího Doležela se v oblasti cen nemovitostí pohybuje Olomouc na úrovni jiných stotisícových měst republiky.

Státní příspěvek na zateplení domu či výměnu oken neměl v regionu příliš pozitivní ohlas. Případné zájemce odrazovaly především administrativní nejasnosti. Bylo možno takto využít státní program Zelená úsporám i krajský příspěvek. Do konce července bylo na krajském úřadě evidováno jen dvacet osobních návštěv a zhruba stejný počet telefonických dotazů.U památkově chráněných objektů ovšem nebylo možné provádět vnější zateplení fasády, i při výměně oken bylo nutné stanovisko jejich úřadu. Začátkem září splnili podmínky krajského příspěvku tři žadatelé z Olomouce, Chomoutova a Křelova-Břuchotína a obdrželi dohromady asi 50 tisíc korun.

Tabulka 4.2: Ceny bytů v Olomouci (srpen 2009)*

velikost bytu	novostavba	původní zástavba	cihlová zástavba
1+1	1,0 - 1,25	0,8 - 1,0	0,9 - 1,2
2+1	1,3 - 1,6	0,9 - 1,3	1,1 - 1,49
3+1	1,8 - 2,4	1,4 - 1,7	1,6 - 1,9
4+1	1,9 - 3,5	1,65 - 1,9	1,7 - 4,0

zdroj: Hanácká realitní kancelář

*) cena v mil. Kč

Prvotní informace o nově chystaném územním plánu města se objevily už na podzim minulého roku, kdy byla zahájena veřejná diskuse organizovaná odborem koncepce a rozvoje olomoucké radnice. Od počátku byl o něj značný zájem, na některých problémech se shodla řada těch, kteří do debaty vstoupili. K nim náleželo např. olomoucké letiště, o jehož osudu by se mělo rozhodovat v příštím roce. Podobně se zvýšeného zájmu veřejnosti dostalo i otázce výškových budov ve městě, shodně prosazovaných i zakazovaných. Nejčastěji se ale Olomoučané vyjadřovali v souvislosti

Územní plán

s přípravou územního plánu k problematice parkování ve městě, dopravní obslužnosti, tramvajovým tratím a cyklostezkám. Hodnota zakázky, na jejímž konci bude plán pro rozvoj města na další desetiletí, byla vyčíslena zhruba na 11 milionů korun, přičemž datum vyhotovení je rok 2011. Sestavením územního plánu města Olomouce byla na základě vítězství ve vypsaném tendru pověřena brněnská firma Knesl+Kynčl.

Brněnskou firmu vybrali radní na konci června letošního roku a oslovil je především způsob řešení zakázky i zkušenosti s obdobnými pracemi pro Olomouc v letech 2004 - 2008. K vytvoření nového územního plánu nutí Olomouc i legislativa - do roku 2015 musejí být územní plány v souladu s novým stavebním zákonem. Stávající územní plán vznikal v polovině 90. let a je samozřejmě adekvátní své době. Nový plán musí reflektovat soudobé trendy z hlediska rozvojových záměrů. Za nový moment je možno v souvislosti s plánem považovat postoj architektů k vodním tokům ve městě, které by chtěli více zapojit do jeho života i s tou podmínkou, že řeka může také uškodit, což místní velmi dobře poznali např. v roce 1997. Nedílnou součástí většího vstupu řeky do života měst musejí být tedy i kvalitní protipovodňová zařízení.

Složitější situace se v průběhu roku vyvinula u nejrozsáhlejšího stavebního projektu chystaného ve městě pod názvem Šantovka. Za tímto názvem se skrývá gigantický plán na vybudování nové čtvrti v lokalitě někdejšího podniku Milo a jeho okolí s plochou asi 12 ha v předpokládané ceně 10 miliard korun. Na projektu Šantovka se zpočátku (2008) sešli dva developerské subjekty - Sekyra Group a ING Real Estate. První ze jmenovaných v čele s pražským podnikatelem Luďkem Sekyrou však od záměru koncem března odstoupil. Zbylý investor, společnost ING Real Estate skutečnost komentovala s tím, že budoucnost Šantovky není ohrožena. V nové čtvrti by podle mluvčího investora Juraje Aláče mělo vzniknout více než 200 tisíc čtverečních metrů využitelných ploch s možností zaměstnat zde 5 až 6 tisíc osob. Zprávy o od-

chodu firmy sekyra z projektu se objevily již v únoru, ale tehdy je firma popřela. Do konce srpna 2009 probíhaly v areálu bývalé chemičky demoliční práce. Jádrem projektu se stal záměr rozdělit uvedené území areálu na tři funkční části - obchodně zábavní, obytnou a administrativní s předpokládanou dobou realizace v roce 2015. Během demoličních prací bylo odvezeno 40 tisíc tun suti a odpadu, dalších zhruba 60 tisíc tun zůstalo v areálu pro účely recyklace, zlikvidováno bylo dále asi tisíc tun nebezpečného odpadu. Demoliční práce probíhaly zhruba rok s nasazením 50 pracovníků a desítek speciálních bouracích strojů. V bývalém podniku Milo se provoz po krachu zastavil v roce 2004.

V úterý 12. května byla vydána tisková zpráva informující o tok, že první etapu výstavby čtvrti Šantovka navrhne renomovaná architektonická kancelář Benoy z Velké Británie. Následně ve středu 16. září podepsali představitelé SMC Development a primátor města Olomouce Martin Novotný (ODS) deklaraci o spolupráci na projektu Šantovka. První etapa by měla být ukončena v roce 2012 a měla by znamenat 30 tisíc čtverečních metrů nákupních ploch, přibližně 15 tisíc čtverečních metrů pro služby, zábavu a administrativu. Parkoviště o rozloze více než 30 tisíc čtverečních metrů bude schopno přijmout více než 1000 automobilů.

Nové rezidenční byty v Olomouci-Hejčíně zvítězily v soutěži Stavba roku 2008 Olomouckého kraje, kterou vyhlašuje hejtmanství spolu s profesionálními svazy a komorami. Zvláštní cenou hejtmana byla oceněna rekonstrukce objektu Moravského divadla v Olomouci. V kategorii průmyslových a technologických staveb stavební dvůr olomoucké firmy Gemo. Výsledky soutěže vyhlásili ve čtvrtek 12. března olomoucký hejtman Martin Tesařík (ČSSD) spolu se svým náměstkem Ivanem Kosatíkem (ODS) na olomouckém výstavišti Flora, kde týž den začaly veletrhy Stavotech a Renova. Naproti tomu jednoznačným vítězem ankety o největší ostudu centra města Olomouce se stal chátrající zimní stadion,

na druhém místě pak letadlo u Slovanského domu a jeho neupravené okolí a třetí místo obsadila kontraverzní stavba budovy Prioru.

Daň z nemovitosti

Na zasedání Rady města Olomouce (RMO) v úterý 19. května byla projednána nová varianta daně z nemovitosti. Podstatou navrhované změny byla úprava koeficientů pro výpočet daně. Návrh byl následně předložen zastupitelstvu a nabyl podobu nového znění vyhlášky. Výnos této daně je v plné výši příjmem města. V rozpočtu na rok 2009 činil výnos této daně částku 48 milionů korun, po úpravě by pro rok 2010 výnos daně mohl vzrůst až na přibližně 165 milionů korun. Zastupitelé rovněž schválili změnu územního plánu v Olomouci-Slavoníně, která umožní stavět na ploše za aquaparkem směrem na Hněvotín. Na ploše asi padesáti hektarů zemědělské půdy zde bude moci firma Gemo postavit tzv. technologický park. Konečným argumentem pro schválení projektu byl vznik nových pracovních míst. Radnice koncem prosince rovněž odložila plánovanou výměnu pozemků mezi firmou GEMO a městem Olomoucí. Za transakcí stojí dohoda u doby před třemi lety, kdy výstavbu aquaparku ohrožovaly spory s majiteli sousedních pozemků, které nakonec GEMO za částku deseti milionů korun vykoupilo a městu pronajalo. Tyto pozemky jsou ovšem dodnes v územním plánu blokovány jako prostor „žabího biokoridoru“ , což podstatně snižuje jejich komerční cenu.

Koncem července srovnala těžká technika se zemí dům vedle České spořitelny na třídě Svobody. V místě šestipatrového objektu měl podle původního návrhu vzniknout víceúčelový objekt. Plánovanou demolici domu loni neschválil památkáři, protože majitel nepředložil studii, jak by nový objekt měl vypadat. Do konce kalendářního roku se v místě demolice neprovedly žádné další úpravy.

Od února letošního do června příštího roku bude patřit přednádražní prostor stavební technice, která dokončí rozsáhlou přestavbu uvedené lokality. Úpravy se neobešly bez výluk tramvajo-

vého provozu a dalších komplikací pro Olomoučany i návštěvníky města. Tendr na dodavatele stavebních prací vyhrála firma Skanska s nabídkovou cenou 250 milionů korun. Město se pustilo do víceetapové přestavby prostoru před nádražím již v roce 2001. Tehdy vznikly podzemní garáže, podchod a prostranství s fontánou před sídlem Olomouckého kraje. Třetí etapa přinesla stavbu nové tramvajové točny. První tři etapy vyšly na 350 milionů korun, čtvrtá a pátá bude obsahovat terminál městské hromadné dopravy a propojení tramvajových tratí spojený se vznikem nového tramvajového okruhu. Na stavbu získalo město dotaci z Regionálního operačního programu ve výši 100 milionů korun.

Od července do září jezdily od nádraží do Pavloviček náhradní autobusy, na tramvaje do města se u nádraží přesedalo na provizorní zastávce na začátku ulice Kosmonautů. Do prostoru mezi nádražím a hotelem Sidia by se v budoucnu mělo znovu objevit 32 stromů, keře, lavičky a také umělecké artefakty. Prostor před vlakovým nádražím se naposled výrazně změnil ve třicátých letech minulého století. Od 12. března byly uzavřeny ulice Masarykova a Jeremenkova (s výjimkou autobusů IDSOK), parkoviště u pošty a ulice Březinova se změnila na obousměrnou. V letních měsících se rekonstrukce dotkla větší mírou i cestujících v budově ČD, neboť její vstupní prostor byl omezen drátěnými bariérami, které oddělovaly prostor stavby. V srpnu byla vydána tisková zpráva, z níž vyplynula možnost zkrácení termínu výstavby přednádražního prostoru z původního červnového na duben-květen 2010 za podmínky přijatelného počasí. V budově krajského úřadu podepsali v pátek 21. srpna hejtman Martin Tesařík (ČSSD) a primátor Olomouce Martin Novotný (ODS) výše uvedenou smlouvu o dotaci z Regionálního operačního programu (ROP). Podpisu byli přítomni rovněž primátorovi náměstci Martin Major (ODS) a Ladislav Šnevajs (KDU-ČSL).

Doprava

Tři nové autobusy začaly od prvního zářijového týdne jezdit po olomouckých linkách 12 a 16. Přibližně po roce tak DPMO

rozšířil svůj vozový park o nová nízkopodlažní vozidla. Jednalo se o jeden osmnáctimetrový a dva dvanáctimetrové autobusy značky Solaris. Podnik oznámil rovněž plán nákupu dalších autobusů a tramvají za zhruba půl miliardy korun. Rondel na výpadovce z Holice na Velký Týnec vznikl kvůli výstavbě obchodního centra Olympia v Novém Vsisku. Vzhledem k masivnímu zvýšení dopravy ve spojitosti s logistickým centrem firmy Kaufland, bylo nutné zvětšit jeho průjezdnost. Stavebními úpravami došlo k rozšíření kruhového objezdu a oddělení jízdních pruhů ve směru na Týnec a Přerov. Termín dokončení stavebních úprav byl stanoven na 15. říjen. Po zahájení provozu, který byl nastaven na zdvojených pruzích, byla řada řidičů nejistá, docházelo k mylnému řazení do pruhů či jejich přejíždění na poslední chvíli. Po uplynutí určité doby se provoz na novém rondelu uklidnil a rondel tak začal plnit své vlastní poslání.

Parkovací místa na nově budovaných obytných zónách s bytovými domy se stala předmětem komerčních úvah. U nových domů jsou parkovací místa uzavírána závorami a zpoplatněna, v suterénu domů jsou sice garážová stání, ale řada z nich zůstává i po nastěhování nových obyvatel domu prázdná. Důvod je jediný - podzemní garáž je prodávána k bytu za přibližně 180 tisíc korun. Nedostatek volných parkovacích míst je důsledkem snahy stavebních firem a developerů zhodnotit pozemek co nejvíce prostřednictvím obývané plochy - parkování není komerčně zajímavé. Ve městě bylo v roce 2009 registrováno 57 tisíc osobních automobilů a zatím nebylo vyjasněno, kolik parkovacích míst je vlastně třeba.Dlouhodobý záměr najet v Olomouci na dálnici a dojet až do Ostravy byl dlouhou dobu jenom snem. Ve skutečnost se ale přece jen změnil v listopadu, kdy Ředitelství silnic a dálnic zprovoznilo poslední chybějící úsek Bělotín - Hladké Životice. Stavba byla ve dvou úsecích hotova za dva roky při celkovém nákladu asi 7,6 mld. korun.

V roce 2010 bude olomoucké letiště v Neředíně slavit kulaté Letiště

výročí sta let své existence. V roce 1910 zde předvedl svůj letoun značky Blériot legendární český aviatik ing. Jan Kašpar. Majetkoprávní poměry na letišti jsou poněkud složitější - přistávací dráha patří městu, příjezdové cesty k ní si ale musí Olomouc pronajímat od soukromých majitelů. Roční nájem asi 25 tisíc čtverečních metrů pozemků přijde městskou pokladnu na tři miliony korun s tendencí jeho zvýšení. Přibližně stohektarová plocha letiště je ale pro lety užívána asi jen z dvaceti procent. Ozývaly se i hlasy žádající přímo jeho zrušení, které ale radnice zatím neakceptovala. V minulosti vznikla studie pro vybudování nové 1600 metrů dlouhé ranveje na pozemcích za současným obchvatem za půl miliardy korun. Tento plán ovšem padl vzhledem k tomu, že byl vyškrtnut z územního plánu kraje. Letiště v roce 2008 využilo deset tisíc letadel včetně asi šedesáti mezinárodních letů. Od roku 1935 začal v areálu fungovat Hanácký aeroklub, v bojích s nacistickým Německem padlo za druhé světové války 19 jeho členů. V roce 1939 a 1972 letiště obsadila německá a ruská armáda.

Umístit na Foersterovu ulici nové dopravní značení se radnice rozhodla asi po roce od otevření západní tangenty. Ta totiž nesplnila očekávání a řidiči kamionů si cestu i nadále zkracovali přes město. Zákazové značky pro auta těžší než 12 tun se kvůli nepřízni počasí osazovaly se zpožděním a stály asi 450 tisíc korun. V roce 2005 jezdilo po uvedené ulici denně průměrně 26 tisíc aut, v loňském roce klesl počet jen na 23 tisíc. Podíl vozidel nad 10 tun přitom poklesl jen o 2%. Od poloviny ledna již bylo zákazové značení v provozu, ale řidiči kamionů ho v podstatě nerespektovali. teprve koncem února se situace poněkud zlepšila, kamionů ubylo z průměrných 1600 denně na zhruba 200. V dubnu se řešila další „finta“ řidičů náklaďáků, kteří z obchvatu odbočovali na třídu Míru a poté se kličkováním po dalších ulicích vraceli zpět na průtah městem. Náprava byla zajištěna zákazovými značkami neumožňujícími z třídy Míru odbočit. Další zákazy odbočení na

ulice Okružní a Hněvotínskou však již policie v červenci nepovolila s tím, že nejde o zásadní zhoršení dopravní situace.

Rada města schválila na zasedání v úterý 27. ledna smlouvy s obcemi o zajištění dopravní obslužnosti s podmínkou dotace od dotčených obcí - jednalo se o Bukovany, Bystrovany, Horku nad Moravou, Samotišky a Skrbeň.

Dopravní obslužnost

Pro rok 2009 byly sjednány dotace obcí pro provoz linek 11, 15, 18 a 20 integrovaného dopravního systému na pokrytí ztrát dopravce, kterým je DPMO, a.s., v celkové výši 1 942 134 korun.

Tabulka 4.3: Ceny jízdného v Olomouci (duben 2009)*

typ jízdenky	občanská	zlevněná
jednorázová	12	8
jednodenní	40	20
sedmidenní	120	60
měsíční	300	150
čtvrtletní	780	390
senior pas pololetní		150
senior pas roční		300
jízdní pas roční		150

zdroj: MFD 26.2.09

*) cena v Kč

Dopravní podnik města Olomouce (DPMO) vydal na začátku dubna publikaci ke 110. výročí slavnostního zahájení provozu městské dopravy v hanácké metropoli, které připadlo na 1. duben. Prvním provozovatelem pouliční dráhy byla německá firma Siemens&Halske. Publikace byla veřejnosti nabídnuta v prodejnách DPMO a na e-shopu. K jubileu olomouckých tramvají připravil podnik v červnu rovněž den otevřených dveří.

V dubnu se rovněž ve vozech olomouckých tramvají objevilo hlášení pro cestující veřejnost, v němž bylo zakázáno nošení batohů na zádech pod pokutou 700 korun. Tato osvětová akce trvala až do června a vyvolala na veřejnosti značnou odezvu. Výhrady

měli především mladí Olomoučané a dokonce došlo i k spontánní protestní akci studentů Slovanského gymnázia, kteří v úterý 21. dubna nastoupili do tramvajové soupravy s batohy na břiše. Mluvčí DPMO koncem dubna mediálně upřesňovala, že zákaz nošení batohů na zádech se netýká školáků a handicapovaných osob. V přepravních podmínkách DPMO je ovšem pasáž zakazující cestujícím pohyb ve voze s batohem či jiným zavazadlem na zádech.

Cyklotrasy

Cyklistická doprava je na území města podporována na základě dokumentu s názvem Strategie rozvoje cyklistické dopravy města Olomouce. V územním plánu města jsou definovány cyklistické trasy základní a doplňkové i místa pro situování vybavenosti pro cyklisty. Vedení základních tras a budování cyklostezek je realizováno pomocí Generelu cyklistických tras města Olomouce, který je součástí územního plánu od roku 1998. Generel počítal s vybudováním cyklistických komunikací o délce zhruba 33 km. Cílem rozvoje bylo vybudovat základní prstenec kolem jádra města, dále podél břehu řek a základní trasy zaměstnaneckého charakteru. Městem procházejí rovněž dvě dálkové mezinárodní cyklotrasy - Moravská stezka je dlouhá 314 km a na území ČR je vedena městy Jeseník, Hanušovice, Olomouc, Uherské Hradiště, Břeclav a Mikulov, Jantarová stezka je dlouhá 550 km a vede z Krakova do Vídně, rovněž přes Olomouc.

Tabulka 4.4: Cyklotrasy procházející Olomoucí (2009)

číslo cyklotrasy	lokalizace cyklotrasy
6025	Olomouc-Těšetice
6027	Olomouc-Chomoutov-Příkazy
6029	Olomouc-Bohuňovice
6030	Dolany-Svatý Kopeček-Mariánské Údolí
6102	Svatý Kopeček-Dolany
6103	Bystrovany-Droždín-Svatý Kopeček-Dolany

zdroj: MmO 09

Koupaliště

Olomoucká radnice se rozhodla i letos finančně přispět na úklidu oblíbeného přírodního koupaliště Poděbrady. Z rozpočtu bylo vyčleněno 20 tisíc korun na jednorázový úklid areálu, zejména likvidaci odpadu, pro místní organizaci Českého rybářského svazu, která ho provedla. Radnice se zavázala podpořit rovněž i stávajícího provozovatele areálu Vlastimila Sedláčka částkou 100 tisíc korun. Areál s vodní plochou je v majetku státu a jeho správu zajišťuje Chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví (CHKOLP). Bylo nutno likvidovat i dvě černé skládky, které zřejmě „vyrobili" lidé z okolních obcí. Rybáři nakonec koncem března naplnili 180 pytlů odpadu a zajistili účast 164 svých členů. Mezi pohozenými věcmi byl např. nábytek či vyřazené dveře. V letní sezóně je potřeba asi osmi nákladních aut k tomu, aby byl odpad po návštěvnících odvezen, samotný provozovatel doplácí na úklid koupaliště ročně asi 200 tisíc korun z vybraného vstupného a vlastních zdrojů. Voda na koupališti Poděbrady je čistší než v jiných přírodních lokalitách, neboť není kontaminována kalem z nějakého přitékajícího zdroje. jednání Vlastimila Sedláčka o převod objektu restaurace do jeho vlastnictví byl i letos ministerstvem životního prostředí zamítnut, ale jistou naději přinesla novela zákona, která souhlas již nevyžaduje. Věc překročila horizont sezóny a vrátíme s k ní v dalším záznamu.

Velká oprava krytého bazénu v Olomouci proběhla o letních prázdninách. Došlo k rekonstrukci vchodu, vestibulu a šaten. Od středy 1. července byl vnitřní bazén uzavřen a návštěvníci venkovního bazénu se museli obejít bez skříněk či teplé sprchy uvnitř objektu. Práce byly naplánovány do poloviny září a firma Olterm, která areál provozuje, zde investovala asi 5,5 milionu korun. Na bazén se tedy celou letní sezónu vstupovalo přes venkovní pokladnu a byl uzavřen i dětský krytý bazén, vířivka, tobogán, sauna a hostel. Úpravami prošel i dětský prostor Delfínek, kde probíhala malba stěn. O víkendu 27. června byla přerušena dodávka teplé vody pro plavecký stadion pro výluku v teplárně.

Jako kompenzace bylo v uvedených dnech sníženo vstupné o pětinu. Po 15. září již do bazénu vstupovali návštěvníci přes nové turnikety pomocí čipu. Podle náměstka primátora Martina Majora (ODS) by olomoucký plavecký bazén potřeboval investici v řádu 30 - 35 milionů korun na zateplení fasády a utěsnění venkovní bazénové vany. Ročně přispívá město Olomouc provoz bazénu a klubu Delfínek částkou zhruba 15 milionů korun. K úpravě cen na bazénu v letošní sezóně nedošlo, pohybovaly se od 40 do 65 Kč dle typu.

Trvalým problémem pitné vody z lokálních zdrojů na Olomoucku je přítomnost vyššího procenta dusičnanů. Ty se do vodních zdrojů dostávají především splachem po povrchovém chemickém hnojení. V březnu nabídla olomoucká úpravna vody v Černovíře u příležitosti otevřených dveří bezplatnou analýzu dodaných vzorků. Zhruba 46% z nich bylo označeno právě pro přítomnost dusičnanů za nevyhovující. Voda v městském systému Olomouce je ovšem z hlubinných zdrojů a uvedené problémy se jí netýkají. Pro studenou a teplou vodu z tohoto systému platí přitom dvojí normy - za dodržování norem pro teplou vodu ručí teplárny, za studenou pak společnost Moravská vodárenská, a.s.

Mrazivé počasí v prvním lednovém týdnu způsobilo potíže obyvatelům některých lokalit města i vodohospodářům. Ve středu 7. ledna museli zasahovat čety opravářů na litinovém potrubí v ulici 17. listopadu, které v mrazu prasklo.

Problém zde byl vyřešen téhož dne pře třetí hodinou odpoledne. Na nedaleké Střední průmyslové škole strojnické, kam byla odstávka vody nahlášena po sedmé ráno, bylo nutno po desáté hodině ukončit vyučování kvůli nefunkčním záchodům a poslat 370 žáků domů. Porucha dolehla také na další blízké objekty státního zastupitelství a stravovnu vysoké školy. Celkem se ocitlo toho dne bez vody dočasně asi 1500 lidí.

Vodní toky

Obleva v prvních březnových dnech roku 2009 zvedla hladiny hanáckých řek, v rámci kraje nebyla ale situace nijak dramatická.

Ve srovnání s dobou před třemi lety bylo i sněhu na horách relativně méně - šlo asi o 135 milionů kubíků. V roce 2006 to byl asi trojnásobek uvedeného množství. Díky postupnému odtávání sněhu na horách se uvedená situace nějak zásadně nezměnila. Hladina Moravy vystoupila ve čtvrtek 5. března na 260 cm, což bylo od začátku března zvýšení o jeden metr. Průměrné denní teploty se na začátku března pohybovaly kolem sedmi stupňů. Ve srovnání s katastrofickým červencem 1997, kdy město podlehlo povodňové vlně a centrum se ocitlo pod vodou, je v roce 2009 již poněkud lepší situace. Obtokový kanál je k dispozici, v Černovíře vyrostla protipovodňová hráz, v údolí Moravské Sázavy vznikl obří polder. Pro zvýšení průtoku se ve městě počítá v blízké době s rekonstrukcí dvou kritických míst - mostů v Komenského ulici a u Bristolu. V rámci republiky je ovšem riziko povodně v Olomouci samozřejmě jedno z nejvyšších - reliéf hanácké krajiny je v tomto směru určující. Jen tzv. stoletá voda by v Olomouci mohla ohrozit asi 35 tisíc obyvatel, tedy třetinu. Po dobudování výše zmiňovaných prací by se Olomouc mohla chránit i proti tzv. třísetleté vodě. Po zkušenostech z letošní povodně na Jesenicku se Olomoucký kraj ústy hejtmana Martina Tesaříka (ČSSD) rozhodl k legislativní iniciativě ve smyslu rozšíření pravomocí krajských radních. Současná částka, kterou možno přidělit postižené obci činí 200 tisíc korun, o vyšší již musí jednat zastupitelstvo kraje a návrh dosáhnout nadpoloviční většinu všech jeho členů.

Zcela opačná situace se nakonec vyvinula v podzimním období. Dlouhodobý srážkový deficit v kraji se v průběhu října promítl do enormně sníženého stavu vody ve vodních tocích a vyhlášení stavu sucha na Moravě, Bečvě, Oskavě, Desné a Romži. Ve městě bylo za této situace k vidění částečně dno Moravy pod městskými mosty.

Zhruba pětikorunu museli po 1. lednu připlatit obyvatelé Olomoucka za krychlový metr pitné vody. Nejdražší voda byla v Olo-

mouci a jeho okolí, kde částka za kubík přesáhla v součtu vodného a stočného 62 korun. V meziročním srovnání vzrostla cena vody o přibližně 7,5%. Nově vybudovaných 58 km kanalizačních sítí a obslužného zařízení za více než 1,2 mld. korun přineslo Olomoučanům zlepšení životního prostředí, ale i povinnost platit stočné. Stavba kanalizace se přímo dotkla třinácti okrajových částí města, které tak splatilo dlouholetý dluh vůči předpisům Evropské unie. Stavba kanalizační sítě začala v květnu roku 2006 a skončila oficiálně v letošním květnu. Podle odhadů by její životnost měla přesáhnout sto let. Dobudováním kanalizační sítě na Svatém Kopečku, Droždíně, Chválkovicích, Pavlovičkách, Hodolanech, Novém Světě, Nové Ulici, Řepčíně, Hejčíně, Topolanech, Nedvězí a Chomoutově znamenalo odvedení splaškových vod do moderní čističky v Olomouci-Nových Sadech. Nově vybudovaná kanalizace zaujímá 70% systému, zbytek - tedy 30% - tvoří zrekonstruovaná stávající síť. Někdejší městská část Samotišky, která je už léta samostatnou obcí, by potřebovala na kanalizační síť částku asi 200 milionů korun, které však nemá šanci sehnat - roční rozpočet Samotišek je 10 milionů korun. Vzhledem k tomu, že má obec pod dva tisíce obyvatel, nemůže žádat o finanční přispění ani Evropskou unii.

Kanalizace

Kanalizace byla ve městě vybudována na základě projektu Fondu soudržnosti CCI 2004/CZ/16/C/PE/O17 „Olomouc - rekonstrukce a dobudování stokové sítě - II. část. Hlavním zhotovitelem stavby bylo sdružení firem VCES - SKANSKA, správcem stavby bylo sdružení firem Vodohospodářský rozvoj a výstavba a Stavoprojekt Olomouc, dohled vykonávala firma Vodohospodářská společnost Olomouc. Rozsáhlá stavba, která vlastně nemá v dějinách města obdobu, se neobešla bez finanční pomoci Evropské unie a Státního fondu životního prostředí ČR. Unie přispěla částkou 25 086 240 EUR, což při převodu na českou měnu znamenalo zhruba 660 milionů korun, fond životního prostředí pak částkou 40,6 milionu korun. Zbylá část cca 500 milionů korun byla

hrazena z ročních rozpočtů statutárního města. Příprava žádosti o dotaci z EU byla vyhotovena již v červnu r. 2001 a byla schválena v následujícím roce, kde se zároveň žádalo o dotaci na druhou etapu.Ta byla poté rovněž schválena v roce 2005. Doba ukončení realizace projektu byla stanovena do prosince roku 2009. Celkový výše dotací z EU na obě etapy prací nakonec činily úctyhodnou částku 35 209 540 EUR, což bylo v přepočtu na jednoho obyvatele města 350 EUR.

Tabulka 4.5: Vodné a stočné v Olomouci (2008–2009)

2008	cena bez DPH	2009	cena bez DPH
vodné	26,40 Kč/m^3	vodné	28,51 Kč/m^3
stočné	26,73 Kč/m^3	stočné	29,10 Kč/m^3
celkem	57,91 Kč/m^3		62,79 Kč/m^3

zdroj: Moravská vodárenská a.s., 2009

Podle mluvčí společnosti byla za zvýšením ceny vody inflace a zvýšená cena elektřiny a plynu, stejně jako pokles spotřeby a stárnutí provozních rozvodných sítí. Akciové společnosti Moravská vodárenská tak vzrostl čistý zisk v průběhu roku 2008 o více než 20% na 95,2 milionu korun při tržbách 1,1 mld. korun. Moravská vodárenská,a.s. vznikla v roce 2008 fúzí Středomoravské vodárenské a Zlínské vodárenské a zásobuje asi 413 tisíc obyvatel. Společnost je součástí nadnárodního společenství Veolia Voda ČR a zaměstnává v současnosti asi 500 osob. Nejstarší potrubí pro rozvod pitné vody v Olomouci je datovatelné do roku 1890 a dodávaná voda musí urazit z prameniště ke spotřebiteli rekordních 21 kilometrů. Technickou raritou vodovodního rozvodu v Olomouci je i vodojem na Tabulovém vrchu, který je umístěn nad šestnáctým poschodím panelového domu a tvoří ho dvě komory o celkovém objemu 1000 kubických metrů.

Nová postmoderní Arionova kašna na Horním náměstí fungo-

vala bez přerušení oprav od února 2006 do března 2009, kdy se zjistilo, že chlorovaná voda narušila těsnost potrubí a těsnících vložek natolik, že museli zasáhnout opraváři. S prací na kašně se začalo v pondělí 30. března a nově bylo použito plastové a nerezové přívodní potrubí. Dělníci namontovali zároveň do technického zázemí kašny ventil, který přebytečný chlór odvede. Kašna za dvacet milionů korun zhotovená s pomocí olomouckého rodáka Ivana Theimera, byla zprovozněna v roce 2002 a stála 20 milionů korun. Výměna zkorodovaného potrubí v letošním roce byla prvním větším zásahem do jejího provozu a byla vyčíslena na 200 tisíc korun. V polovině dubna město obvykle přistupuje k opětnému naplnění kašen po zimní přestávce.

Už na začátku února byly nabízeny k pronájmu prostory v nedokončeném olomouckém aquaparku v lokalitě Pod Vlachovým. Akciová společnost Aquapark Olomouc vyhlásila veřejnou soutěž na nájemce restaurace a prodejny v nobě vznikajícím areálu vodních radovánek. K slavnostnímu otevření aquaparku došlo v sobotu 6. června v deset dopoledne a celým programem provázel moderátor Martin Dejdar. Vnější i vnitřní zařízení vodního parku poskytlo tobogany, vířivky, masážní bazénky a beachvolejbalové hřiště, samozřejmě i vnitřní a vnější bazény a odpočivné plochy. kapacita vnitřního prostoru daná počtem skřínek dosáhla čísla 413, kapacita venkovních bazénů byla stanovena na maximum 1500 osob. Kolaudační komise prošla areál již před zahájením v pátek 15. května a nalezla jen drobné nedodělky. Budování aquaparku, kterému předcházelo období vzrušených diskusí, schválili zastupitelé v roce 2004. O náklady, které dosáhly téměř půl miliardy korun, se město podělilo se sdružením firem Atzwanger, Gemo a Skanska. Ke kuriozitám aquaparku možno zařadit nejdelší tobogan v republice s délkou 123 metrů. Celková vodní plocha činí 1100 čtverečních metrů, plocha aquaparku zhruba dva hektary. Město vložilo do citované společnosti 32,34 milionu korun a nepeněžní vklad ve výši 58,2 milionu korun v po-

Aquapark

době pozemku a dokumentace. Vklad sdružení firem tvořil 111 milionů korun, město obdrželo počáteční balík 45% akcií společnosti, který by měl v budoucnu po deseti letech navýšit až na 55% za splacenou částku 189 milionů korun. Celodenní vstupné bylo stanoveno na 350 Kč, venkovní plocha na 150 Kč. Začátkem listopadu byla provedena vedením Aquaparku bilance návštěvnosti s tím, že za letní sezónu byla návšěvnost přes sto tisíc osob. Sezóna začala letos 1. června a skončila 8. září. Radnice tento trend označila za uspokojivý. Na zimní sezónu přichystal aquapark novou programovou nabídku určenou především studentům, rodinám s dětmi či zdravotně handicapovaným.

Klíčovou otázkou v problematice městské zeleně se v letošním roce stala razantní obměna historické aleje Smetanových sadů. Tzv. Rudolfova alej tvořila výraznou dominantu památkově chráněných sadů a v první etapě by mělo být vykáceno přes sto stromů. Hlavní alej Smetanových sadů je nejstarší částí olomouckých parků. Založena byla v roce 1820, kdy si město vymohlo na vojenské správě vysázení stromů v předpolí pevnosti. Nechal ji vysázet olomoucký arcibiskup Rudolf Jan. Z důvodu vojenského nebezpečí za prusko-rakouské války v roce 1866 byly všechny stromy vykáceny, po válce byla alej znovu obnovena. V roce 1919 byly koruny stromů ořezány, aby se zvýšil osvit květinových záhonů ve střední části aleje.

Do května byl vyřešen projekt obnovy za zhruba 300 tisíc korun, přičemž celkové náklady dvouetapové regenerace byly vyčísleny na 10 milionů korun. Obnovu dřevin schválili i dendrologové a město se zavázalo i k průběžné údržbě dosud stojících stromů. Diskuse o regeneraci Smetanových sadů se přitom vedla již zhruba čtyřicet let. Jeden ze stromů aleje ale dostal výjimku - ten, na němž žije tesařík drsnorohý, který patří mezi kriticky ohrožené druhy hmyzu. Bylo naplánováno pokácení celkem 108 stromů v první etapě, která zabírá část aleje od Havlíčkovy a Wolkerovy ulice do středu parku. Na jejich místo pak by měly

Městská zeleň

být na jaře příštího roku vysazeny stromy nové v počtu 115. Za další čtyři roky by měl na řadu přijít druhý úsek o délce 260 metrů od fontánky směrem k ulici Polské s osmapadesáti stromy, které nahradí čtyřiasedmdesát nových. Stávající alej je tvořena kromě jírovců ještě i lípami - ta budoucí by měla být výhradně jírovcová. Poslední průběžná údržba aleje proběhla v polovině března.

Olomoucká radnice podpořila finančně květinovou výzdobu ve městě. Bylo vyčleněno 345 tisíc korun, aby se v ulicích mohly objevit letničky na třídě Svobody, ulici Polské a Wolkerově. Inspiraci pro květinovou výzdobu okružních křižovatek získali radní v rakouském městě Tulln, které je pro své expozice partnerem Výstaviště Flora. Pro další rok se objevil návrh na výzdobu rondelů a zeleného pásu ve Foerstrově ulici. Do Bezručových sadů se v polovině dubna vrátila opravená socha Herkula, kterou loni v létě rozbil spadlý strom po vichřici. Restaurátoři firmy Werkmann ji znovu složili z kusů a vrátili na původní místo. Socha složená ze dvou dílů byla spojena kamenným čepem, což je u barokních soch poměrně neobvyklé - jsou spojovány většinou kovovými čepy. V neděli 26. dubna kolem sedmnácté hodiny vyvrátil silný vítr javor v blízkosti altánku ve Smetanových sadech. Na padající strom upozornil jeden z návštěvníků právě probíhající jarní výstavy. Strom se po zlomení kmene opřel o sousední dřeviny, takže musel být nakonec pomocí lana stažen k zemi. V nedaleké botanické zahradě spadlo toho dne několik velkých větví. Hasiči museli kvůli padajícím větvím zasahovat ještě v Chválkovicích a na Gorazdově náměstí, kde byla poškozena koruna lípy.

Lidé, kteří před rokem podepsali petici požadující vznik rekreační zóny v Olomouci-Holici založili občanské sdružení pro urychlení realizace tohoto projektu. Původní návrh na řešení uvedené lokality navrhl vedoucí Správy CHKO Litovelské Pomoraví ing. Michal Servus a některé jeho postupy byly zařazeny i do nově vznikající studie. Předsedkyní výboru OS Sdružení pro Holický

les se stala Ivana Kalodová. Petici podepsalo přes tisíc lidí a připojila se i univerzita, Okresní rada Junáka a Cykloteam SK Haná. Iniciativu občanského sdružení přivítal i olomoucký primátor Martin Novotný (ODS), projekt schválilo i ministerstvo životního prostředí. Kromě zalesnění se v projektu objevil i návrh přírodního koupaliště s pláží, stezky pro chodce a cyklisty a revitalizace slepého ramena Moravy. Park by mohl zabírat plochu asi sta hektarů a mohl by sloužit i jako součást protipovodňových opatření. Náklady byly odhadnuty asi na dvacet milionů korun. Projekt přesáhl hranice kalendářního roku a vrátíme s k němu v budoucím záznamu. Tabulkový přehled 4.6 přináší možnost srovnání nákladů na údržbu veřejné zeleně vybraných měst regionu v letech 2008-2009.

Tabulka 4.6: Náklady na údržbu městské zeleně (mil. Kč)

město	2008	2009
Jeseník	7	8,1
Šumperk	8,8	8,8
Přerov	20	20
Prostějov	25,3	25,3
Olomouc	21,2	40,9

zdroj: MFD 18.6.09

Samotné kácení aleje ve Smetanových sadech pak začalo podle plánu v pondělí 5. října. Z bezpečnostních důvodů byla dotčená část parku do 6. listopadu včetně průchodu přes hlavní alej uzavřena. Nakonec bylo rozhodnuto pokácet v první etapě 146 stromů a nahradit je poté na podzim příštího roku novými. Druhá etapa byla určena na dobu za pět let kvůli ochraně živočichů a znamenala by skácení 64 stromů a opětovnou výsadbu. K situaci v aleji se vyjadřoval i vedoucí odboru životního prostředí radnice Petr Loyka s tím, že řada stromů je ve špatném stavu a jsou napadeny houbovými chorobami. za určitých povětrnostních pod-

mínek by mohly být rizikem pro návštěvníky parku. Už první poražené stromy pak potvrdily názory tohoto druhu. Kmeny některých kaštanů vykazovaly pokročilou fázi vnitřní hniloby. Větve stromů ze zpracovávaly přímo na místě s použitím výkonného štěpkovače, kmeny se soustředily do prostoru vedle letní scény a změnily se na palivové dříví.Vytrhání pařezů bylo naplánováno na jaro roku 2010. Podle zveřejněného odhadu by nová alej měla dorůst 75% výšky původních stromů přibližně do roku 2025. V parku bylo zjištěno deset druhů netopýrů, šestadvacet druhů brouků a sedmatřicet druhů ptáků, délka aleje činí 710 metrů. Do roku 2012 by měla proběhnout i další rekonstrukce parkových ploch ve městě včetně nového mobiliáře, opravy cest a veřejného osvětlení, to vše asi za sto milionů korun. Ze strany odborné veřejnosti se proti opětovnému osázení aleje jírovci-kaštany ohradil zahradní architekt, absolvent Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně, Karel Robenek, který dokonce Rudolfově aleji věnoval pozornost ve své diplomové práci. Robenek navrhl, aby se výška poloviny stávající aleje snížila řezem o šest až osm metrů a stromy získaly stabilitu. Takto upravená alej by mohla stát ještě asi patnáct let a v této době by se připravily lípy, které by dorostly do výše ořezané aleje.Tyto lípy by pak zaujaly místo vykácených kaštanů a postup by se opakoval ve druhé části aleje. Pro lípy místo kaštanů hovoří podle Robenka dva důvody - jsou dlouhověké a nenapadá je klíněnka. Magistrát se ve věci aleje jednoznačně postavil za návrh ing. Radka Pavlačky, který znamenal opatovné vysazení jírovců-kaštanů. což doporučovali i pracovníci památkové péče.

Výše komunálního odpadu zůstala v roce 2009 stejná jako v roce minulém - tedy 492 korun za osobu s trvalým bydlištěm v hanácké metropoli. Poplatek stanovila obecně platná vyhláška města č. 6/2008. Od poplatku byli osvobozeni poplatníci narození v roce 1929 a starší, poplatníci narození v roce 2009 a pro poplatníky narozené od 1.1.1994 do 31.12.2008 byla výše poplatku

Odpady

stanovena na 246 korun. Ve městě se na poplatku za komunální odpad vybere zhruba 50 milionů korun, ale částka na likvidaci odpadu nestačí - z rozpočtu se musí přidávat přibližně dalších necelých 30 milionů korun. Částka 492 korun se v Olomouci vybírá od 1. ledna 2004.

Potěšitelný byl ještě i jeden další údaj - podařilo se zajistit asi 195 tun bioodpadu, který by jinak skončil v popelnicích nebo na černých skládkách. Stalo se tak díky třídění a speciálním velkoobjemovým kontejnerům, které rozmístily Technické služby města Olomouce (TSMO). Dalších asi 500 tun přinesli lidé do olomouckých sběrových dvorů. Komplikaci s tříděným odpadem ovšem město neuniklo - v prvním kvartálu nového roku totiž drasticky klesly jeho výkupní ceny, u skla na čtvrtinu, u PET lahví dokonce na sedminu a papír a směsné plasty dokonce přestaly příslušné firmy vykupovat.

Region se ocitl v prvním lednovém týdnu pod vlivem silných mrazů - v úterý 6. ledna klesla teplota místy až k 13-16 stupňům pod nulou. Nízké teploty mohly být problémem pro ty Olomoučany, kteří pracují venku . silničáři, popeláři, ale i např. pracovníci pošty. V případě, že mráz dosáhne čtyř stupňů, mají nárok na teplou polévku nebo čaj i pracovníci olomouckých vodáren. K rozmrazování zeminy při výkopech používají někdy i dřevěné uhlí v koších. První lednový týden byl zároveň i dobou zahájení svozu „vysloužilých“ vánočních stromků, které byly jako i v minulých letech využity v olomoucké zoologické zahradě. Koncem ledna potrápil Olomoučany ještě další problém - zvýšil se obsah prašných částic v ovzduší, zejména díky častým inverzím. Na měřícím zařízení na ulici Velkomoravské bylo naměřeno v úterý 27. ledna téměř 300 mikrogramů, tedy šestinásobné překročení limitu. Stejně kritická situace byla naposledy v roce 2006. Podle odborníků přispěla k uvedené situaci i skutečnost, že se mnoho lidí vrátilo k topení uhlím nebo dokonce začali pálit i odpady. Ve třetím únorovém týdnu dostala Olomouc další „dávku“ sněhové

nadílky. Napadlo v průměru dvacet centimetrů sněhu a TSMO vyslaly do terénu devět pluhů a přibližně osmdesát pracovníků odstraňovalo sníh z chodníků a ulic. V noci byl odvážen sníh z Horního a Dolního náměstí na skládku na Černé cestě. Podle mluvčího TSMO bylo použito i 360 tun drti a 30 tun posypové soli.

Majitelé domů budou mít letos o jeden problém méně. Povinnost úklidu napadaného sněhu na chodnících totiž podle nové legislativy přešla na město či obec. Novela přinesla zvýšení nákladů TSMO podle jejich ředitele Miroslava Petříka asi o 100 milionů korun. Novela přenesla na město rovněž i případnou odpovědnost za schůdnost chodníků a případná zranění vzniklá z důvodu jejich špatného stavu.

Největší ekologicky laděná akce v republice proběhla v Olomouci už po devatenácté s tradičním označením Ekologické dny Olomouc (EDO) ve dnech 18. dubna až 3. května. Její úvod obstaral v sobotu 18. dubna Den Země v Olomouckém kraji. Přehlídku rozmanitých ekologických aktivit EDO v poslední době navštěvovalo každoročně zhruba na 20 tisíc lidí. K letošním hostům EDO 09 patřil např. psychiatr Cyril Höschl, geolog Václav Cílek, socioložka Hana Librová, filozofové Jan Sokol, Zdeněk Pinc, Zdeněk Kratochvíl či biologové Stanislav Komárek a Ivan Horáček. Tradičním vrcholem EDO 09 pak byl 1. května ekologický jarmark na olomouckém Horním náměstí.

Životní prostředí

Co s olomouckými holuby a potkany? Tyto problémy se město pokouší řešit už roky. Potkani se ve městě vyskytují ve zvýšené míře např. v lokalitách ulic Norská či Gorazdova náměstí, mezi problematická místa patří i hustě obydlená sídliště Povel, Neředín a Nová Ulice. V případě výskytu potkanů ve veřejné kanalizaci spolupracují deratizátoři s jejím správcem Moravskou vodárenskou, a.s. Holubi ve městě už neškodí jen památkářům na nemovitostech ve středu města, ale hledají nová místa i na sídlištích v jeho okraji. Lidé nezřídka zjišťují nové „obyvatele“ svých bal-

konů a teras v podobě holubích rodin. Město vynakládá na boj s holuby ročně kolem 50 tisíc korun, hlavně na jejich odchyt. Počet těchto „létajících krys“ se Olomouc pokoušela v nedávné minulosti řešit vysazením dravců, ale stěhovaví sokoli zde nevydrželi, neboť hlučné město nebylo jejich přirozeným hnízdištěm.

Hluk v ulicích Olomouce. Tak by se v krátkosti dal nazvat další problém trápící řadu obyvatel města. Zdrojem enormního hluku může být vysoký stupeň motorizace a dopravní zátěže, ale např. i veřejné oslavné akce, jakým je např. Svátek piva-Beerfest. Ten hlučností svých zvukových aparatur vyvolal protesty obyvatel přilehlé lokality Lazce. Uvažovalo se i o možnosti přestěhování akce na okrajová místa Olomouce, např. neředínské letiště, koupaliště Poděbrady či Fort XV v Neředíně. Objevil se dokonce i návrh jeho přemístění do vojenského újezdu Libavá. Hluková zátěž v Rolsberské ulici se po několika letech sporů místních obyvatel s úřady dostala na úroveň soudních verdiktů. Po Pražanech zvítězili se svou žalobou na hluk také lidé ze zmíněné ulice a koncem května to potvrdil i výrok okresního soudu. Olomoučané z Rolsberské žalovali Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) a ministerstvo dopravy. Hluk zde ve dne překračoval limit o 15 dB, v noci o 18dB. Jako jediná možnost se nakonec ukázala výměna 234 oken v lokalitě za protihluková. ŘSD se ale proti verdiktu okresního soudu odvolalo a koncem července tak věc převzal krajský soud. Pět vlastníků zdejších nemovitostí podnikalo v minulosti řadu kroků s cílem snížit hlukovou zátěž na přijatelnou úroveň, ale bezúspěšně. Nakonec v únoru r. 2007 podali žalobu na výše uvedené instituce. Kauza překročila horizont kalendářního roku.

Na podzim se uskutečnila rozsáhlá propagační kampaň podporovaná krajským hejtmanstvím ve spolupráci s firmou EKOKOM, zabývající se zpracováním druhotných surovin. Za poslední dva roky se množství separovaného odpadu na Olomoucku zvýšila o přibližně 6 kg a kraj se zařadil na úspěšné třetí místo v rámci republiky. Jen v Olomouci bylo podle ředitele TSMO

Miroslava Petříka 658 stanovišť s kontejnery a zároveň se uskutečnila i soutěž mezi školami ve sběru papíru. V pátek 18. září pak vyrostla na olomouckém Horním náměstí papírová pyramida upozorňující na ekologický rozměr sběru této suroviny.

Délka ošetřovaných komunikací, zejména chodníků, se po novelizaci zákona v Olomouci prodloužila ze 130 km na 320 km. Jak už bylo výše řečeno, TSMO bude muset navýšit finanční krytí až na zhruba třicet milionů korun. Úřední nástup zimního období začal 1. listopadu 2009 a nová nakoupená technika představovala částku tří milionů korun. Podle náměstka primátora Svatopluka Ščudlíka (ČSSD) budou chodníky rozděleny podle důležitosti a ty nejfrekventovanější budou udržovány přednostně. Náměstek Ščudlík zároveň vyslovil naději, že alespoň část městských komunikací se podaří udržovat za jiné než městské peníze. Ředitel TSMO Petřík v této souvislosti uvedl i možnost udržování jen jednoho ze dvou souběžných chodníků s tím, že ke druhému by se jeho lidé vrátili po odeznění eventuelní sněhové kalamity. Poněkud paradoxně

se koncem listopadu objevily informace o pádu dosud platných teplotních rekordů - ve středu 25. listopadu byl zaznamenán teplotní rekord ve městě pro tento den, kdy bylo naměřeno 14,9 stupně Celsiovy stupnice.

V závěru kalendářního roku byly mediálně zveřejněny informace týkající se velkých znečišťovatelů ovzduší ve městě, jako jsou např. podnik M.L.S. Holice, s.r.o. nebo olomoucká teplárna Dalkia ČR. Potěšitelné bylo, že u většiny z nich došlo k poklesu emisí (styren, oxidy dusíku, oxidy síry), i když žádný nepřekračoval zákonem stanové limity exhalací. Např. v olomoucké teplárně se dařilo zvyšit podíl spalování biomasy při výrobě tepla z původních 7% (rok 2008) na celkových 12% v roce letošním. Sledováním množství exhalací v regionálním ovzduší se cíleně zabývali aktivisté hnutí Arnika a samozřejmě i experti z oddělení ochrany ovzduší olomouckého krajského úřadu.

Kapitola 5

Politika Kultura Společnost

Mediální pozornost na začátku kalendářního roku vyvolala skutečnost, že sociálně demokratičtí poslanci, kteří se v minulém roce stali hejtmany, setrvávali ve svých poslaneckých funkcích. Týkalo se to i olomouckého Martina Tesaříka(ČSSD), což jeho poradce Roman Váňa vysvětloval v tisku přáním z vedení strany. Tato situace trvala až do poloviny února, kdy Michal Hašek z jižní Moravy, Radko Martínek z Pardubic i Martin Tesařík z Olomouce ze svých poslaneckých míst odešli a nadále v ní zůstal jen David Rath ve středních Čechách. Haška ve sněmovně nahradila Zuzana Domesová, Martínka Ludmila Navrátilová a Martina Tesaříka místostarosta Mohelnice a místopředseda krajské organizace ČSSD v Olomouckém kraji Pavel Němec (31).

Komunální politika

Lidovecký poslanec a někdejší komunální politik Olomouce Tomáš Kvapil se ocitl od soboty 24. ledna jako pacient místní fakultní nemocnice v umělém spánku po mozkové příhodě. Třiapadesátiletý politik se kvůli nevolnosti omluvil v pátek 23. ledna svým spolustraníkům z jejich olomouckého plesu. Kvapil stál ve sněmovně v čele stálé komise pro rodinu. V poslední době na sebe strhl pozornost bojem za zákaz televizního pořadu Výměna manželek. Dosud nejvyšší funkci zastával v poslední Klausově vládě v druhé polovině roku 1997, kdy byl ministrem pro místní rozvoj. Ve sněmovně byl Kvapil známý svým obdivem ke skautingu, ve kterém aktivně působil. Zdravotní stav Tomáše Kvapila měl dopad i na situaci v Poslanecké sněmovně PČR, kde se sociální demokraté rozhodli jej nevypárovat a opozice tak měla k dispozici standartní počet hlasů. Umělý spánek poslance Kvapila přestali lékaři udržovat v polovině února, na jaře se podrobil zásahu na gamanoži v pražské nemocnici Na Homolce a v květnu se vrátil na rehabilitační oddělení Vojenské nemocnice v Olomouci.

Začátkem února obhájil pozici prvního muže sociální demokracie v Olomouckém kraji stávající předseda a šéf Poslanecké sněmovny PČR Miloslav Vlček. O víkendu 31. ledna pro něj hlasovalo 88,8% členů krajské konference ČSSD. Mezi Vlčkovými šesti

zástupci se objevil i hejtman Martin Tesařík, kterého zároveň krajská organizace strany delegovala do Ústředního výkonného výboru ČSSD, samotný Vlček byl nominován na místopředsedu ČSSD. Odraz celostátní politiky se v regionu projevil v polovině února, kdy vůdčí sociální demokraté vyslovili požadavek, aby jejich partneři z ODS a KDU-ČSL v krajské radě zatlačili na své poslance v otázce zdravotnických poplatků, které usilovala ČSSD plošně zrušit. Tesaříkův náměstek Ivan Kosatík(ODS) v této souvislosti konstatoval, že apel na vlastní poslance není součástí koaliční smlouvy. Své rozpaky nad požadavkem sociálních demokratů vyslovil i lidovecký náměstek hejtmana Pavel Horák. Ve čtvrtek 12. února se kvůli citované otázce uskutečnilo mimořádné koaliční jednání. ČSSD získala při loňských volbách v pětapadesátičlenném krajském zastupitelstvu 27 mandátů. K většině, aby mohla vládnout sama, jí chybělo jediné křeslo. Koalice tří stran disponuje 45 hlasy ČSSD,ODS a KDU-ČSL proti deseti hlasům opozice, v krajské radě je osm sociálních demokratů, dva občanští demokraté a jeden lidovec.

Předseda ČSSD a olomoucký rodák Jiří Paroubek navštívil Olomouc letos poprvé v úterý 10.března a pronesl v aule právnické fakulty přednášku o českém předsednictví v Evropské unii. Akci organizovala katedra evropského práva Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Jeho někdejší předchůdce ve funkci premiéra a bývalý spolustraník Miloš Zeman navštívil Olomouc ve středu 25.března a diskutoval se studenty politologie a evropských studií. Debatu moderoval zástupce vedoucího katedry Dan Marek. I zde se prezentoval expremiér svými charakteristickými bonmoty na adresu současných politiků a po méně příjemném dotazu jednoho ze studentů hájil svého poradce Miroslava Šloufa jako schopného manažera.

V polovině března vzniklo v Olomouci krajské sdružení euroskeptické Strany svobodných občanů. Předsedou krajské ho sdružení byl zvolen podnikatel Oto Kaděrka, který jako první prioritu Nová strana

strany uvedl její vstup do českého parlamentu prostřednictvím hlasů zejména mladých lidí.

Prvomájový den proběhl ve městě už ve své zaběhnuté podobě - slavili sociální demokraté a komunisté, odděleně, ČSSD na Dolním náměstí, KSČM u Prioru. Přibližně tři stovky sympatizantů sociální demokracie pozdravil hejtman Martin Tesařík a rozdával přítomným ženám oranžové růže, představili se kandidáti do eurovoleb Jaroslav Vomáčka a Roman Váňa, kritika současné politické situace zazněla v ulici 28. října na mítinku komunistů zahájeném Internacionálou. Projev pronesl poslanec a předseda KSČM na Olomoucku Alexander Černý a vyslechly ho asi dvě stovky jeho příznivců. Jako v minulosti byl komunistický 1. máj konfrontován s přítomností mladých protikomunistických aktivistů s transparenty. Na nedalekém Horním náměstí probíhal současně program Ekojarmarku, který přilákal značné množství Olomoučanů.

Eurovolby

O post v Evropském parlamentu v Bruselu se v Olomouckém kraji ucházelo celkem sedmatřicet zájemců z různých politických seskupení. V květnu zveřejněných přehledech zájemců o poslanecké křeslo figurovala např. jména Vítězslav Vavroušek (ODS), Jaroslav Vomáčka (ČSSD), Jitka Chalánková (KDU-ČSL) nebo Monika Mackovíková (SZ). Podle politologa Pavla Šaradína zde bylo jen jedno jméno s jistou dávkou pravděpodobného úspěchu - Jan Březina (KDU-ČSL), stávající europoslanec. Tato prognóza se zhruba za měsíc potvrdila a Jan Březina (55) obhájil svůj bruselský post. V letech 2000-2004 byl Březina hejtmanem Olomouckého kraje a do EU byl poprvé zvolen v roce 2004.

Krajní pravice

Na 1. máje plánovali pochod Olomoucí neonacisté. Akci však nakonec organizátoři sami zrušili. Organizátoři z ultrapravicové Dělnické strany (DS) uspěli se žádostí o povolení svého mítinku a sešli se se svými příznivci v sobotu 16. května na Horním náměstí. Podle předsedy DS Tomáše Vandase šlo o předvolební akci v rámci eurovoleb. Akce byla monitorována bezpečnostními

Tabulka 5.1: Výsledky eurovoleb v Olomouci (2009)

ODS	ČSSD	KDU-ČSL	KSČM
30,36%	24,92%	1,51%	11,58%

zdroj: www.idnes.cz

složkami. Poradkyně pro národnostní menšiny města Pavla Nachtmannová událost komentovala s tím, že řada místních Romů v inkriminovanou dobu odjela k příbuzným a část z nich byla akcí znepokojena. Akce nakonec proběhla bez incidentu. Znovu se na ulicích města objevili pravicoví extremisté ve čtvrtek 11. června večer, tato akce nebyla povolená a policie proto vyzvala asi padesát demonstrantů k rozchodu. Před zásahem policie se skupina pohybovala od Terezské brány přes Horní náměstí ke Koruně, kde byla zastavena policisty a rozptýlila se. Policie stačila řadu účastníků perlustrovat, zda se nejedná o hledané osoby.

Při druhé návštěvě Jiřího Paroubka v Olomouci, k níž došlo ve středu 3. června, sice nelétala vzduchem vejce, ale ozýval se hlasitý pískot a mávalo se transparenty s protiparoubkovskou tematikou. Jiří Paroubek několikrát vyzval přítomnou policii, aby zasáhla proti pískajícímu davu, ale ta vše sledovala bez zásahu z povzdálí. Mezi účastníky mítinku, kde byli příznivci i odpůrci ČSSD, došlo k šarvátkám o transparenty, situaci uklidňoval přítomný místopředseda strany Zdeněk Škromach.

Strana TOP 09 Miroslava Kalouska hledala před plánovanými parlamentními volbami své lidi i na Olomoucku. V této souvislosti se objevilo během června jméno senátora za KDU-ČSL Adolfa Jílka, který zastupuje Šumpersko a Jesenicko, který vystoupil zs své mateřské strany. On sám ovšem přechod do TOP 09 popřel. Po sedmi letech strávených v KDU-ČSL se rozhodla stranu opustit na začátku července i krajská zastupitelka a bývalá náměstkyně olomouckého hejtmana Jitka Chalánková. V polovině

TOP 09

července strany zveřejnily své volební lídry a většinou se rozhodovaly pro známá a osvědčená jména. V té době ovšem nebylo známo, že k volbám do parlamentu nakonec nedojde.

Celkem se na Olomoucku na volby připravovalo 18 politických subjektů.

Tabulka 5.2: Výběr volebních lídrů na Olomoucku (červenec 2009)

ČSSD	KDU-ČSL	KSČM	ODS	SZ	TOP 09
Miloslav Vlček	Pavel Horák	Alexander Černý	Ivan Langer	Jan Jařab	Jitka Chalánková

zdroj: MFD 18.7.09

Rozhodnutí Ústavního soudu o pozastavení přípravy voleb do Sněmovny vyhlášených na 9.a 10. října hodnotili politici regionu jako překvapivé. Průzkum agentury STEM a SC&C zveřejněný zhruba měsíc před volbami vyhodnotil preference politických stran tak, že za nejsilnější označil ČSSD s necelými 35% hlasů, druhou ODS s asi 25%, KSČM na třetí pozici s necelými 13%, novou stranu TOP 09 jako čtvrtou s více než 9% a poslední volitelnou stranu KDU-ČSL s více než 7% hlasů. Strana zelených z tohoto průzkumu vyšla pod hranicí volitelnosti. V televizním klání moderovaném Václavem Moravcem se politikové Olomouce a Olomoucka střetli v úterý 8. září. Diskuse se zúčastnili Miloslav Vlček (ČSSD), Ivan Langer (ODS), Alexander Černý (KSČM), Jitka Chalánková (TOP 09) a Pavel Horák (KDU-ČSL). Nakonec se v podstatě hlavním tématem debaty stal problém nezaměstnanosti v regionu a možné postupy, jak ji snížit. Mediálně byla následně diskuse označena za rozpačitou, kritizován byl i fakt, že nebyl dán hlas publiku přes slib, že se tak stane. V polovině září nastala nová politická situace v důsledku postoje sociálních demokratů k odloženým volbám. Úřednická vláda Jana Fischera tedy dostala za úkol pokračovat ve své činnosti až do termínu řádných parlamentních voleb v roce 2010. Politická reprezentace

regionu - s výjimkou ČSSD - tento krok sociálních demokratů kvitovala zklamáním a obavami. Kriticky vystoupil proti ČSSD např. poslanec ODS Zdeněk Boháč, středomoravský lídr KDU-ČSL Pavel Horák či Jitka Chalánková z TOP 09.

Velkoryse koncipovaný plán na celkovou rekonstrukci zimního stadionu postaveného roku 1948 se nepodařilo z finančních důvodů realizovat - původně uvažované náklady počítaly s částkou 1,5 mld. korun. Radnice přišla s náhradním plánem v maximální výši 400 milionů korun, který by počítal s využitím skeletu stavby, ale ani toto řešení se do konce kalendářního roku nerealizovalo. Lítost nad uvedeným stavem dávali najevo fanoušci olomouckého hokeje,ale např. i generální manažer olomouckých Kohoutů Erik Fürst. Asi tři tisíce brněnských fanoušků tamní Komety přijelo v neděli 15. února do Olomouce, kde uviděli vítězství svého týmu nad Olomoucí v poměru 4:2. Utkání sledovalo asi 6500 diváků. V květnu odsouhlasilo město milionovou investici do oprav stadionu - byly rekonstruovány žákovské šatny a zázemí hostů, stejně jako sociální zařízení pro diváky na ochozech. Po prodejích hokejových práv v minulosti (prodej extraligy do Karlových Varů v roce 1997 a 1. ligy v roce 1999) se teprve v roce 2001 pád olomouckého hokeje zastavil nákupem 2. ligy od Uherského Hradiště. O rok později se konal návrat do 1. ligy, v níž bojuje Olomouc dodnes. Před třemi lety se majitelem klubu stal Jiří Dopita, ale podle jeho názoru Olomouc na extraligu nemá ekonomické zázemí. Trenérským duem olomouckých hokejistů byl v letošní sezóně tandem dvou Petrů - Petr Fiala a Petr Vlk. Sport

Pro fotbalisty a příznivce holického fotbalového týmu 1.HFK dopadla sezóna nešťastně. Sázka na nezkušeného trenéra po patnácti kolech nevyšla a byl vystřídán. Bylo rovněž propuštěno jedenáct fotbalistů, což bylo neobvyklé.Výsledek v negativním slova smyslu se dostavil - 1.HFK opustil druhou ligu a padl znovu do poloprofesionální soutěže. V sezóně 1998/9 Holice postoupila do třetí ligy. Coby nováček MSFL vyhrála. Postup do profesio-

nální soutěže přinesl nutnost založení akciové společnosti, v roce 2002 byl klub na 9. místě tabulky. PO prohře v Mostě je HFK od 25. května opět mimo ligu, což je důvod ke smutku předsedy klubu Vladimíra Dostála.

Po čtyřech letech se hráči olomoucké Sigmy kvalifikovali do předkola Evropské ligy. Dovedl je tam trenér Zdeněk Psotka ve své první sezóně v nejvyšší soutěži. Ve čtvrtek 16. července hrála Sigma utkání Evropské ligy s islandským týmem Fram Reykjavík. Utkání dopadlo remízou 1:1. Daleko slavnější den pro Sigmu a trenéra Psotku ale nastal ve čtvrtek 30. července, kdy na skotské domácí půdě jeho svěřenci rozdrtili skotský Aberdeen vysoko 5:1. Utkání vysoko hodnotil skotský tisk a ocenil výkon Hanáků. Při odvetném utkání Aberdeenu v Olomouci došlo již před utkáním k incidentu mezi Skoty a olomouckými fanoušky, útoku slzným plynem na Irskou hospodu a napadení osmadvacetileté Lissy Massie ze skotského Petersheadu místními chuligány. Vedení Sigmy se během poločasu omluvilo skotským fanouškům, dva příznivci Sigmy si vysloužili doživotní zákaz vstupu na stadion. O chování olomouckých výtržníků psal i skotský tisk. Policejní manévry se konaly i na utkání Sigmy s ostravským Baníkem v neděli 26.července.

Obrovský zájem vzbudil ve veřejnosti anglický tým Evertonu, který hrál se Sigmou pohárový zápas ve čtvrtek 27. srpna. Lístky v počtu 4100 pro veřejnost byly okamžitě vyprodány. Týden předtím Sigma hrála o postup do pohárové soutěže s Evertonem v tamním Goodison Parku a prohrála 4:0. Sigma bojovala, ale zázrak se nekonal. Odvetné utkání v Olomouci před vyprodaným stadionem skončilo konečnou remízou 1.1. Tím se pro Sigmu uzavřel postup do Evropské ligy. Uvádíme ještě složení týmu Sigmy: Lovásik-Rossi, Dreksa, Škerle, Onofrej-Bajer (73.Otepka), Kaščák-Janotka (73.Šultes), Hořava, Petr (85.Štěpán) - Ordoš. Branku Sigmy v 80. minutě vsítil Šultes.

Tři sta devadesát tisíc korun poskytla Olomouc na část cyklos-

tezek, které povedou přes katastr obce Křelov. Více než půl kilometru dlouhý úsek povede podél Moravy a spojí několik menších měst a obcí. Původně měla vést cyklostezka jinudy, ale majitelé pozemků požadovali 1200 korun za čtvereční metr, takže město změnilo trasu. Pro adrenalinové cyklisty uvažuje město vybudovat areál vedle slavonínského lesa a oddělit tak stezky pro chodce a cyklisty. Stezky by byly rozlišeny na začátečnické i pro závodní jezdce a zvýší se hlavně bezpečnost obou zúčastněných skupin.

Celkem jedenáct míst na hraní pro nejmladší generaci Olomoučanů mohlo město nabídnout zájemcům z řad veřejnosti. Záměrem radnice bylo rozmístit je po celém území města. Obyvatelé a návštěvníci Olomouce mohou najít hřiště pro své děti také na internetových stránkách magistrátu včetně ilustrační mapy. Radnice pamatovala i na vyznavače kolečkových bruslí. Pro ně by měla vzniknout další in-line stezka mezi Hejčínem a Řepčínem na území Litovelského Pomoraví v délce asi tří kilometrů.

První sokolská jednota byla v Olomouci založena na konci šedesátých let 19. století. K největšímu rozmachu sokolského hnutí však došlo až na začátku následujícího století v roce 1909. Tehdy vzniklo šest nových jednot, z nichž tři byly přímo ve městě. Pro sokolské jednoty na Bělidlech, v Černovíře a v Nových Sadech byl tedy letošní rok rokem kulatého stoletého výročí. Po změně umístění náročného závodu Rallye Dakar se jeho pořádání přeneslo do Jižní Ameriky. Náročné jízdy pouští Atacama se na začátku ledna zúčastnil také tým olomouckého podnikatele a jezdce v jedné osobě Marka Spáčila. Do kabiny závodního vozu Liaz s motorem Deutz zasedl spolu se Zdeňkem Kubešou a Jaroslavem Lamačem. Závodníky čekala jízda Argentinou a Chile v délce devět a půl tisíce kilometrů. Na konci kalendářního roku byl dakarský Liaz krátce vystaven na Horním náměstí.

Olomoucká veslařka Pavlína Žižková zvítězila v anketě Sportovec Olomouckého kraje za rok 2008. Trojnásobná mistryně republiky a stříbrná ze světového šampionátu na trenažerech tak

dosáhla velkého sportovního vítězství.

Sportovkyní roku Olomoucka se pak v prosinci stala kajakářka Kateřina Vacíková, cenu pro nejlepší kolektiv získaly házenkářky Zory Olomouc. Ceny předával vítězům primátor města na olomoucké radnici v úterý 15. prosince.

Více než stovka otužilců z celé republiky se ponořila do chladných vln Moravy v Olomouc v sobotu 12. prosince. Na závod v ledové vodě přijelo i dvacet žen, nechyběl ani nestor českých otužilců šestadevadesátiletý Ladislav Nicek. Voda měla podle měření teplotu 4,5 stupně Celsia.

Olomoučtí vyznavači silných motocyklů zahájili letošní sezónu tradičně na Horním náměstí. V sobotu 18. dubna v poledne po odbití radničního orloje se vydali na první letošní společnou vyjížďku. K vidění byly silniční speciály, harleye a další unikáty. cesta olomouckých motorkářů byla tradičně zakončena jejich kultovní silnicí na Ecce Homo. Proti neukázněným řidičům na motorkách získala i olomoucká policie důležitý nástroj v podobě dvou speciálně upravených yamah s maximální rychlostí až 230km/hod. a radarem. Na šestadvaceti šachovnicích proběhl v úterý 4. srpna na Horním náměstí simultánní šachový turnaj s velmistrem Sergejem Movsesjanem. Stanuli proti němu šachoví nadšenci z pěti zemí. Vítězství si odnesl třináctiletý Daniil Dubov z Moskvy. Nejmladší účastník simultánky byl devítiletý Fedor Polyakov z Lotyšska, nejstarší Jiří Trnka měl čtyřiasedmdesát, který se s Movsesjanem utkal již v minulosti.

Hanácká laťka

Čtvrtý ročník Hanácké laťky, exhibici ve skoku vysokém konaném pod širým nebem na olomouckém Horním náměstí, vyhrál výkonem 218 cm český reprezentant Jaroslav Bába. Soutěž proběhla ve čtvrtek 17. září. Velký ohlas měla mezi diváky soutěž olomouckých sportovních hvězd, v níž vyhrál baseballista Justin Driver, pálkař olomouckých Skokanů, za ním se umístil cyklista Alois Kaňkovský.

Křest šampaňským a po chvíli i napomenutí strážníka MPO -

to prožila soutěžní Tatra na Rallye Dakar a její posádka v pondělí 23. listopadu. Řidič tatry Marek Spáčil totiž vyjel od domu U Zlatého jelena po Horním náměstí v protisměru.

Nového velitele Společných sil přivítali ve čtvrtek 8. ledna vojáci v areálu Žižkových kasáren. Nejdůležitějším účastníkem slavnostního ceremoniálu se stal genpor. Hynek Blaško, který vystřídal odstupujícího Jiřího Halašku. Málokteré město se může pochlubit takovým množstvím různých pevností a pevnůstek jako Olomouc. Pevnost č. XV v městské části Neředín však bohužel patří k těm, které v průběhu času velmi zchátraly. Pevnosti-forty byly kolem města stavěny v letech 1850 -1854, ale po válce s Pruskem r. 1866 jich byla část zbořena. Fort č. XV ostravského majitele je v současnosti v pronájmu občanského sdružení, které v něm provozuje paintball. Fort č. XVII v Neředíně má soukromého majitele Martina Daniela, který v něm i bydlí a provozuje hostinec. V budoucím horizontu času by měl být turistický i historický potenciál olomouckých fortových pevností využit v budovaném pevnostním muzeu.

Osmnáct vojenských a leteckých přidělenců akreditovaných v České republice navštívilo ve čtvrtek 5. března Velitelství Vojenské policie Olomouc. Součástí jejich programu byla i prohlídka města a přijetí primátorem a hejtmanem na olomoucké radnici. Po přivítání velitelem VelVP Olomouc plk. ing. Milošem Ferencem proběhla prezentace olomouckého velitelství s ukázkami výstroje, výzbroje a vybavení Vojenské policie používaného zahraniční misí v Afghanistánu. Pozornost budil především speciální transportér firmy VW vyvinutý pro specifické úkoly vojenských policistů.

Desáté výročí vstupu Armády České republiky do svazku NATO oslavili olomoučtí vojáci ve čtvrtek 12. března předvedením vojenské techniky na Horním náměstí. K vidění byla i ukázka techniky boje zblízka musado. Nad hlavami diváků prolétla i letka bojových letounů Gripen a dvojice bitevních vrtul- Armáda

níků. Bojových ukázek se zúčastnila i jednotka výsadkářů z nedaleké prostějovské posádky. Nadšenci vojenské historie zaměření na leteckou techniku získali v Olomouci od města hangár a zřídili zde spolek. Postupně počítají se vznikem restaurátorských dílen na opravy historických strojů a rovněž i s variantou vystavení letecké techniky pro veřejnost. Ve čtvrtek 28. května sem kamion přivezl známý tryskový letoun sovětské výroby z doby korejské války MIG 15, který zde bude opraven pro soukromého majitele. Členem spolku se stal i herec Moravského divadla Zdeněk Svobodník.

Stovky kilogramů oblečení a velké množství dětských hraček vynesla sbírka obyvatel krajského města a vojáků z mezinárodní mise v Kosovu. Pomoc určenou rodinám ve velmi chudé oblasti Podujevo olomoučtí vojáci předali v pondělí 29. června místním humanitárním pracovníkům. Sbírku zorganizoval velitel 153. ženijního praporu z Olomouce Jiří Tršo, který je v současnosti zástupcem velitele českého kontingentu v kosovské misi KFOR.

V polovině roku byla zveřejněna informace o chystaném propouštění civilních zaměstnanců i vojáků na Velitelství společných sil v Olomouci. Z civilních zaměstnanců by se to mohlo dotknout až tří set z nich. Do konce roku chtěl resort obrany snížit počet svých zaměstnanců zhruba o 2800 z úsporných důvodů. Občanští pracovníci armády mají nárok na odchodné až do výše devítinásobku měsíčního příjmu. K úsporným opatřením Armády České republiky v letošním roce patřily i masivní prodeje nemovitostí. V samotné Olomouci šlo o největší vojenský areál v kraji - zhruba šestnáctihektarový pozemek s desítkami budov a železniční vlečkou v městské části Nový Svět. V prvním kole nabídky za areál armáda požadovala 210 milionů korun. Zkušenost ovšem říká, že cena armádních nemovitostí nabízených k prodeji strmě klesá. Např. vojenský areál v nedalekých Bystrovanech poklesl z původních 60 na stávajících 14 milionů korun, ale i za tuto cenu nenašel kupce.

V neděli 6. září proběhl na letišti v Neředíně letecký den. Za příznivého počasí využilo atraktivní nabídku letecké techniky a ukázek pilotáže na 20 tisíc spokojených diváků. K vidění byla i nově budovaná restaurátorská dílna, o níž jsme se zmiňovali, a rovněž budované letecké muzeum 1. školního leteckého pluku.

Hasiči

Tradičním problémem olomouckých hasičů zůstává stále jediné - malá průchodnost komunikací zejména na sídlištích. Kontrolní výjezd hasičské techniky ve čtvrtek 12. března tuto nedobrou situaci jen potvrdil. Na sídlištích ze 70. a 80. let nejsou dostatečně dimenzovaná parkoviště, počet aut enormně vzrostl a ulice jsou jimi přeplněné. Hasičské auto např. nemohlo z uvedeného důvodu vůbec projet Družební ulicí. Dobrovolných hasičů je bývalém okrese Olomouc 5700, nejstarší letos oslavil 101. narozeniny. Dobrovolní hasiči kromě případných výjezdů k požáru vykazují i činnost v oblasti sportovní a kulturně společenské. Starostou Okresního sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska v Olomouci je Luděk Sýkora. V sobotu 27. června proběhla soutěž jednotek dobrovolných hasičů v areálu vodní přehrady v Radíkově. Účast potvrdilo 18 družstev včetně týmu ze Slovenska. Divákům byla nabídnuta i prohlídka hasičské techniky, vozidel a vybavení a večer i živá hudba. Olomoucká radnice vyhlásila v září výběrové řízení na opravu hasičské zbrojnice v Černovíře. Předpokládané náklady byly vyčísleny na 13 milionů korun. Stavba by měla být dokončena na jaře 2010. V minulém volebním období město opravilo hasičskou zbrojnici v Chomoutově.

„Nejtvrdší hasič přežije“ – to je český překlad anglického označení náročné soutěže pro profesionální hasiče, která se uskutečnila v úterý 22. září v přednádražním prostoru v Olomouci u osmnáctipatrové budovy Regionálního centra Olomouc. Soutěž se konala pod záštitou hejtmana Olomouckého kraje Martina Tesaříka (ČSSD). Součástí soutěže je i běh účastníka v plné výbavě do nejvyššího patra zmíněné budovy. Soutěžilo 99 závodníků ze 17 týmů ČR, Polska a Slovenska v kategoriích do a nad 40 let a

v kategorii družstev. Dosahované špičkové časy se pohybují okolo 3,5 minuty.

Přibližně čtyři tisíce lidí navštívilo 14. ročník veletrhu služeb cestovního ruchu a využití volného času Tourism Expo, který proběhl v lednu na výstavišti Flora. Prezentovalo se zde sedmdesát vystavovatelů z Čech a Slovenska. Hlavní důraz vystavovatelé položili na tzv. zážitkovou turistiku. Doprovodný program veletrhu potěšil zájemce i ochutnávkami kulinářských specialit, výstavou fotografií, módní přehlídkou a volbou Miss Haná. Už začátkem kalendářního roku byl připraven nový turistický orientační systém pro město a jeho instalace proběhla do začátku sezóny. Byl zvolen tabulkový systém s českým nápisem a piktogramem na tmavě šedém základě. Jeho součástí se staly i tabule pro příjezd a odjezd na okrajích města ve vícejazyčném provedení a s fotografií Trojičního sloupu ve dne a v noci. Statistická čísla o cizineckém ruchu v kraji nebyla na začátku sezóny příliš optimistická, např. počet cizinců v Olomouckém kraji poklesl 359 tisíc v roce 2002 na 225 tisíc v roce 2008. Samotná Olomouc měla v této oblasti jistou výhodu v tom, že je i místem navštěvovaným obchodníky, vědci a experty, kteří rozšiřují počty klasických turistů. V regionu tradičně vedli Němci, po nich Slováci a Poláci, za nimi Rusové a Rakušané. Potěšitelný byl naopak mírně vzrůstající počet těch, kteří si zakoupili slevovou kartu Olomouc region Card. Společným projektem radnice v Olomouci a polském Skoczowě se stala cesta Po stopách sv. Jana Sarkandera (1576-1620), skoczowského rodáka, který zemřel v Olomouci. Na projektu se podílela i farnost sv. Michala, která má ve své správě kapli sv. Jana Sarkandera. V Olomouci by se v roce 2010 měly pak uskutečnit oslavy 15. výročí jeho svatořečení tehdejším polským papežem Janem Pavlem II. Město Olomouc participuje na projektu částkou 260 tisíc korun, o třímilionovou dotaci byla požádána EU. Počet Poláků, kteří každoročně přijedou do Olomouce, se podle Jitky Lučanové z městského infocentra zvyšuje přibližně o deset

Turismus

procent. Pro skupiny turistů připravilo Informační centrum Olomouc možnost prohlídky města „Olomouc v kostce“ s průvodcem, pro individuální turisty pak byl připraven audioprůvodce v podobě mobilního telefonu. Zvláštní průvodce měly i vybrané olomoucké kostely a kaple. Pro fyzicky zdatnější turisty město připravilo prohlídku s průvodcem na kole nebo pohled z vodní hladiny na raftu. V květnu hlásily olomoucké hotely Gemo či Lafayette s převážně zahraniční klientelou zhruba poloviční obsazenost, o snižování cen ovšem jejich management neuvažoval.

Krizová situace v ekonomice se nevyhnula ani turistickému průmyslu. Dokladem toho by mohl být krach turistické kanceláře Tomi Tour, jejíž olomoucká pobočka do poslední chvíle prodávala zájezdy, které se ovšem neuskutečnily. Poškození klienti stáli marně v pondělí 20. července před uzavřenou kanceláří Tomi Tour v Pekařské ulici, kde ve výloze stále visely reklamy na extrémně levné zájezdy na Mallorcu či do slunné Itálie. K problematice turistického ruchu v Olomouci se vyslovil i člověk nejpovolanější - mluvčí Asociace českých turistických kanceláří Tomio Okamura. Jeho návrh byl poměrně prostý - Olomouci chybí kemp a tvarůžky.

Město Olomouc se v létě ocitlo mezi deseti finalisty z České republiky, které společnost Google ve spolupráci s agenturou Czech Tourism vybrala pro mapu Google v rámci funkce Street View. Na speciálních tříkolku byla umístěna videokamera, která může zdokumentovat historická centra, náměstí nebo ulice. Uvedená tříkolka s kamerou se na olomouckých ulicích skutečně objevila v úterý 11. srpna a devíti laserem řízenými kamerami snímal Lukáš Kreisinger záběry pulsujícího města. Funkci Street View zprovoznila firma Google loni jako součást svých mapových služeb. Nedávno zavedený turistický vláček jezdící na stanovené trase městem se celkem osvědčil a v letní sezóně opět brázdil ulice a náměstí města. „Moravský drak“ v ulicích Olomouce jezdil v hodinových intervalech po dvou trasách od pondělí do pátku

od 11 do 17 hodin.

V srpnu byla zveřejněna statistická čísla týkající se turismu - skeptické prognózy na začátku roku se v podstatě potvrdily - Olomoucký kraj zaznamenal úbytek turistů o 9% (- 156 000), zahraničních návštěvníků přijelo o 16% méně.

Dva mladí cestovatelé z Olomouce, kteří 12. května dokončili cestu kolem světa pomocí čtyřicet let staré Škody 1000MB s názvem Julia, nabídli svoje auto k prodeji na internetovém aukčním portálu Aukro.cz. Sedmadvacetiletý Martin Beťko a jeho o tři roky mladší bratranec Michal Vičar odcestovali na dobrodružnou cestu loni v září a během 254 dnů jízdy urazili 36 700 km, navštívili 22 zemí, spotřebovali 3000 litrů benzínu a přestáli čtyři havárie. Auto nakonec skončilo v zahraničí.

Poslední větší opravy olomouckých hradeb proběhly v sedmdesátých letech minulého století. Olomouckou městskou pokladnu citelně zasáhla šestimilionová oprava Michalského výpadu v roce 2004. Ta však vzala k velkému zklamání veřejnosti po několika měsících za své. Na vině byly zřejmě průsaky vody, zbytek vykonali vandalové a sprejeři. Město se zabývalo i plánem propojit ulici Dobrovského přes letní kino s ulicí Mlčochovou, ale záměr narazil na odpor památkářů. vandalové se podepsali i na poškození dvou lamp na Horním náměstí, u nichž došlo k vylomení základových patek. K události došlo koncem ledna v prostoru před kavárnou Mahler a vedlejší Krajinské lékárny. Pracovníci Technických služeb města Olomouce zjednali ve věci nápravu. Olomoučtí památkáři „pochválili“ několik nově zrekonstruovaných objektů v centru města. Za jeden z nejlepších příkladů citlivé rekonstrukce vyhlásili opravu budovu SPEA na náměstí Hrdinů. Budova byla nominována i do prvního ročníku Ceny Rudolfa Eitelbergera sdružením Za krásnou Olomouc. Pochvalně se památkáři vyslovili i k opravám domů v ulicích Lafayettova č. 10, Ztracená č. 4, Svobody č. 41 či Panská 6. MPR

Sloup Nejsvětější Trojice na olomouckém Horním náměstí je

vůbec nejvyšším sloupem v České republice a také jediným, který má uvnitř kapli. Jeho výška byla zatím v literatuře uváděna jako přibližná - 35 metrů. Koncem března se skutečná výška olomouckého barokního sloupu stala předmětem exaktního zkoumání několika týmů „měřičů." Od čtvrtka 26. března je již ve věci naprosto jasno - sloup měří „jen" 32,2 m, jak zjistili odborníci z Vědeckotechnického parku Univerzity Palackého.

Složitým způsobem probíhala i v letošním roce rekonstrukce historické budovy Národního domu centru města. Objekt sám sice není chráněnou kulturní památkou, ale nalézá se na území památkové rezervace a jakékoliv úpravy schvalují památkáři. Právě ve způsobu provádění rekonstrukčních prací a podmínkami, za nichž byly povoleny, docházelo již v minulosti k problémům. Stavební povolení pro původního vlastníka objektu bylo vydáno již roku 2005 s tím, že se vzhled budovy vrátí do podoby 20. let 20. století. Poté došlo ke změněně vlastníků budovy a ti v roce 2008 požádali o změnu stavby před dokončením. Památkáři souhlasili s vestavbou výtahu, novým schodištěm a změnou dispozic v 1.PP a 1.NP, ale pak přišly problémy s archeologickým průzkumem, které přetrvaly do současnosti. Vlastník budovy použil těžkou techniku a poškodil archeologické naleziště ve dvorním traktu. Krajský úřad udělil pokutu, průzkum dvora nebyl dokončen. V roce 2009 požádal vlastník znovu o změnu projektu podzemního parkoviště, což bylo památkáři zamítnuto. V přízemí domu by měla být banka (Reiffeisen) a také kavárna asi o 120 čtverečních metrech. Banka se měla do prostor Národního domu nastěhovat v květnu 2009, což se nestalo. Problémy s rekonstrukcí pokračovaly i v červenci - při poslední kontrole bylo zjištěno, že klimatizační zařízení ústí do okna ve Slovenské ulici. Během dodnes nedokončeného archeologického průzkumu byly objeveny hroby z 11.a 12. století v počtu dvaceti pěti a rovněž i stavby z doby bronzové.

Sídlo svých prarodičů, olomouckou secesní vilu Primavesi, na-

vštívili po letech sourozenci Brigitte a Kajetan Primavesi, kteří v současnosti žijí v Kanadě. Vila prošla ve dvacátém století rukama řady vlastníků, po druhé světové válce značně zchátrala. Po roce 1989 byla opravena a v současnosti je zde v provozu restaurace, galerie a komerční prostory. Rodina Primavesi byla před rokem 1918 známá činností ve finančnictví, budovu na okraji hradeb postavili vídeňští architekti Franz von Kraus a Josef Tölk. Vzhledem k tomu, že se rodina znala s tehdejším vídeňským secesním malířem Gustavem Klimtem, objevilo se zde několik jeho obrazů, např. portrét Mädy Primavesi.

Figurky olomouckého orloje se po více než padesáti letech dočkají opravy. Prvních pět z celkového počtu šestnácti sošek si v úterý 16. června převzal na radnici z rukou náměstka primátora Jiřího Martináka (ODS) restaurátor Jiří Látal. Oprava dřevěných figurek by měla být dokončena v březnu 2010. Rekonstrukce si vyžádá náklad asi 900 tisíc korun. Olomoucký orloj prošel opravou v sedmdesátých letech, figurky ale nebyly nikdy demontovány. Radní nejdříve zvažovali náhradu sošek kopiemi, ale nakonec došlo k rozhodnutí ponechat na orloji po opravě i nadále originály manželů Svolinských z roku 1947. Radnice na opravu orloje získala sponzorský dar od firmy Endl+K, která ve městě provozuje kasino a výherní automaty. Letos proběhla i první veřejná exkurze do strojovny orloje - u příležitosti Dnů evropského dědictví 12. září. Prohlídku strojovny doplnila i odborná přednáška v Muzeu umění. Orloj

Neshody mezi olomouckým magistrátem a arcibiskupstvím provázely přípravy na rekonstrukci arcibiskupského paláce. Projekt opravy dosáhl výše téměř 25 milionů korun a měl by skončit v roce 2011 s možností přístupu veřejnosti. Spor se vedl např. o podobu všech 165 oken, které měly být vyměněny za nová. Hlavním problémem byl tzv. diterm (dvojité tepelně izolační sklo), které chtělo arcibiskupství použít proti názoru památkářů. Pro opravu budovy získalo arcibiskupství částku 25 milionů korun

z Evropského fondu pro regionální rozvoj s tím, že rekonstrukci stihne právě do uvedeného data.

Také barokní Terezská brána se dočkala zhruba po třiceti letech opravy a rekonstrukce. Pracovníci restaurátorské firmy Werkmann začali s prací již v létě, činnost byla ukončena v říjnu. Objekt brány byl citelně poškozen povětrností i solí z přilehlé komunikace. Součástí rekonstrukce bylo i položení nové dlažby a oprava kovových částí. Při předběžném ohledání objektu byl nalezen fragment kovového padacího mostu, který byl v minulosti součástí vjezdu do pevnosti. Zbyla dvě kola, pomocí nichž se most sklápěl. Vstup do olomoucké pevnosti přes bránu byl ovšem původně kolmý na současný směr průchodu stavbou. Při rekonstrukci byl nalezen i fragment zařízení, kterým se hlídkující vojáci mohli ohřívat.

Na podzim se v ulicích a na náměstích města objevily tabulky nového jednotného označení historických památek a významných staveb. Další částí projektu je realizace domovních znamení na významných objektech - např. domu U Stříbrného meče, U Zlaté koule, U Bílé růže a U Slunce. Celkové náklady na projekt si vyžádaly částku zhruba 1,2 milionu korun, která byla z větší části pokryta evropskou dotací. K velkým lákadlům letošních Dnů evropského dědictví v polovině září patřilo mimořádně zpřístupněné muzeum historických vozidel Veteran Arena v Pavlovičkách soukromého majitele ing. Lubomíra Pešáka. Oficiální otevření bylo naplánováno na rok 2010. Dalším zajímavým místem byla expozice historických letadel 1. Leteckého školního pluku na neředínském letišti. Spolek nadšenců zde získal od města hangár č. 88 a zde se rozhodl postupně umístit své exponáty. Nedílnou součástí Dnů evropského dědictví byl řemeslný jarmark s ukázkou rukodělných výrobků, ochutnávka tvarůžků či polní kuchyň pivovaru Moritz. Nové značení

Velká mediální pozornost, diskuse s hlasy pro i proti, a dokonce i trestní oznámení na zastupitele města Olomouce - to byly SEFO

souvislosti provázející otázku velkého olomouckého projektu s názvem Středoevropské fórum. Jeho výstavba rovnající se investici v rozsahu 500-900 milionů korun by se měla uskutečnit v proluce Denisovy ulice v sousedství Muzea umění. O problematice Středoevropského fóra (SEFO) a otázce souvisejícího Edelmannova paláce jsme podrobně referovali v příslušné kapitole kronikářského záznamu. SEFO by po dobudování mělo obsahovat výstavní síně, filmové a divadelní sály a badatelské a školicí centrum. Akci podpořili ministři kultury zemí tzv. Visegrádské čtyřky a měla by být realizována za evropské finanční podpory v uvedené výši. Objekt by měl být otevřen v roce 2013 velkou expozicí výtvarné kultury střední Evropy.

Architektonická soutěž na podobu SEFO byla vyhlášena 7. července a uzavřena byla 30. září. Už 22. července byly ale publikovány informace o zásadním problému, který se v této souvislosti objevil. Česká komora architektů (ČKA) totiž označila zadání veřejné zakázky na SEFO v Olomouci ze neregulérní a v rozporu se svými soutěžními standardy. Muzeum umění totiž trvalo na tom, že vyplatí odměnu jen vítězi veřejné zakázky, ČKA chtěla, aby peníze získali i další účastníci soutěže, kteří by nebyli jejími vítězi, ale jen oceněnými účastníky. Po neúspěšném jednání právníků ministerstva kultury a právníků ČKA se od veřejné soutěže upustilo a zakázka na SEFO byla svěřena vybraným projektantům a v polovině září s nimi Muzeum umění podepsalo příslušnou smlouvu o spolupráci. Architekt Jan Šépka, jeden z autorů návrhu budovy SEFO, se mediálně vyjádřil k ohlasu, který návrh vyvolal v olomoucké veřejnosti, která se rozdělila na tábor sympatizantů a odpůrců. Šépka prohlásil, že nečekal tak intenzivní zájem o svůj projekt, který by měl spojit různé historické epochy v jeho okolí. Na emotivní dotazy veřejnosti odpovídal formou živé besedy či internetové relace i ředitel MUO Pavel Zatloukal. Momentální tvář nově vznikající nebo zatím projektované olomoucké architektury vzbudila i zájem renomovaných odborníků

světového významu - např. kriticky se k projektu chystaného univerzitního kampusu na nábřeží u třídy Kosmonautů vyslovil architekt Vlado Milunič, autor Tančícího domu na pražském Rašínově nábřeží. Pozitivní stanovisko k návrhu budovy SEFO zaujalo i občanské sdružení Za krásnou Olomouc, které svoje stanovisko publikovalo.

Špičková výstava v Arcidiecézním muzeu Olomouc (AMO) proběhla při letošním třísetletém výročí narození významného barokního sochaře spjatého nedílně s Olomoucí Ondřeje Zahnera (1709-1752). Vrcholem Zahnerova díla je sochařská výzdoba Sloupu Nejsvětější Trojice. Muzeum vydalo při této příležitosti i publikaci věnovanou tomuto sochaři i jeho pokračovatelům.

Unikátní 3000 let staré plavidlo z mohelnické pískovny se ve čtvrtek 28. května vydalo do svého nového kotviště. Keltský člun, vyrobený z jednoho dubového kmene - monoxyl - byl totiž přestěhován z nádvoří Vlastivědného muzea, kde od roku 2003 vysychal, do přibližně 500 metrů vzdáleného depozitáře na protější straně ulice. Člun o délce 10,5 metru a váze asi dvou tun na chvíli zastavil městskou hromadnou dopravu, ale transport i zpoždění brali Olomoučané s pochopením. Nejvýznamnější mezinárodní ocenění v oblasti památkové péče - Cenu EU pro kulturní dědictví Europa Nostra převzali v sobotu 12. září v rámci Dnů evropského dědictví zástupci Muzea umění v Olomouci (MUO). Památkářského „Oskara“ muzeum získalo za sérii restaurátorských výstav a doprovodných katalogů v letech 2004 až 2008 dokumentujících staré umění Moravy. Cenu uděluje od roku 2002 Evropská komise a panevropská federace pro kulturní dědictví. Olomoucké muzeum bylo jediným oceněným v České republice.

Kina

Tabulka 5.3představuje téměř raketový vzestup návštěvnosti v multikině Cinestar, které bylo v Olomouci zprovozněno 8. prosince 2005 a zároveň i odpovídající pokles u nyní již jediného městského klasického kina Metropol, které přežívá jen díky dotaci magistrátu. Miliontého návštěvníka přivítali v Cinestaru ve čtvr-

Tabulka 5.3: Návštěvnost olomouckých kin (2005-2008)*

rok	2005	2006	2007	2008
Metropol	75	31	35	34
Cinestar	14	259	320	352
celkem	89	290	355	386

zdroj: MFD 10.3.09

*) počet návštěvníků v tisících

tek 12. března. Stala se jím Markéta Sojková z Prostějova, která přišla na film Líbáš jako bůh. Poslední březnový týden žila Olomouc filmovým festivalem Jeden svět zaměřeným na dokumenty o lidských právech. Letošní jedenáctý ročník přinesl např.oceněný snímek Nezlomné tety. Festival doprovázely besedy s novináři a publicisty. Projekt přímých přenosů z Metropolitní opery v New Yorku během roku pokračoval v kině Metropol. Představení kombinují špičkové operní umění s nejmodernější technikou vysokého obrazového rozlišení a prostorového šestikanálového zvuku. V květnu nabídl Metropol operu Popelka Joakina Rossiniho, na příští sezónu se počítá s premiérou oper Tosca a Carmen. V dubnu se ve městě konal další filmový festival - tzv. Febiofest v kině Metropol. Bylo nabídnuto celkem sedm snímků ve čtyřdenním cyklu a dvou promítacích časech. I letošní 16. ročník Febiofestu přinesl řadu kvalitních filmů, mnohé oceněné v prestižních soutěžích. Pro úplnost je třeba dodat, že olomoucké Letní kino stále žije - od června pokračovalo v promítání třikrát v týdnu. Kromě filmů zde byly provozovány i koncerty či diskotéky. Nejstarší olomoucké kino Lípa, které je od roku 2005 mimo provoz, se město pokoušelo neúspěšně pronajmout. Po neúspěchu pronájmu se radní rozhodli budovu prodat formou obálkové metody. Byty, které jsou součástí objektu byly nabídnuty ke koupi stávajícím nájemníkům. V polovině roku byla situace někdejšího kina beze změny.

Na začátku července nabídl olomoucký Cinestar divákům filmy v digitální formě a prostorovém podání. Diváci si před zahájením projekce nasazují speciální brýle a mohou tak vychutnat vybrané snímky v trojrozměrné kvalitě a prostorovém zvuku. Srovnatelná 3D technologie nebyla zatím v České republice nikde jinde nabízena.

Už v minulosti jsme informovali o pronikavých úspěších olomouckých mladistvých baletkách v USA - i v letošním roce dosáhly na mety nejvyšší. Devítiletá Klaudie Lakomá ze Seničky na Hané a osmiletá Kateřina Dostálová z Olomouce získaly na 12. ročníku mistrovství světa v tanečním umění zlaté medaile. Lakomá získala tři zlaté medaile v kategorii klasický balet, jazz a lyrický tanec, Dostálová získala zlato v kategorii volný tanec. Ve čtvrtek 22. ledna přijal obě medailistky hejtman Olomouckého kraje Martin Tesařík (ČSSD) a obě obdržely pamětní list a zlatý řetízek s přívěskem. Přijetí u hejtmana se zúčastnila rovněž vedoucí baletního studia při Moravském divadle v Olomouci Jitka Weiermüllerová a choreograf Robert Balogh.

Ze souboru činohry olomouckého divadla odešlo na konci sezóny šest herců. Nově naopak nastoupilo sedm nových, z toho šest absolventů JAMU. Návštěvnost olomoucké činohry činila v posledním období 73%, z toho asi 20% byli studenti místní univerzity. Plán tržeb překročila činohra v rámci divadla o 10%. Na konci minulého roku odešel z Olomouce do Prahy dlouholetý tanečník Valerij Globa, jeho žena Monika Globa-Bernovská zůstala do konce sezóny. Oba pracovali v Moravském divadle Olomouc od roku 1998. Společně s ředitelem divadla Václavem Kožušníkem (*1945), který se rozhodl ke konci roku 2009 odejít do důchodu, opustí olomoucký soubor i šéfka opery a operety Ludmila Machytková a šéf baletu Jiří Sekanina. Oběma skončí v červnu 2010 funkční období. Václav Kožušník pracoval v někdejším olomouckém Divadle Oldřicha Stibora již v letech 1981 až 1985, ředitelem Moravského divadla Olomouc se stal v roce 1996. Herec činohry

Divadlo

Pavel Juřica, který v Olomouci působil 20 let (jeho první angažmá), přijal nabídku z pražského Švandova divadla.

Kromě mladých tanečnic, o nichž jsme se zmínili, získala ocenění s názvem Poupě baletu z rukou Livie Klausové v polovině dubna Renáta Mrózková. Olomoučtí diváci ji mohli vidět v inscenacích Labutí jezero, Carmen či Radúz a Mahulena. Ceny Phillip Morris Ballet Flower Award uděluje odborná porota v čele s baletním mistrem Vlastimilem Harapesem. V průběhu květnové Divadelní Flory uviděli olomoučtí diváci nejnovější hru Václava Havla Odcházení v podání hostujících herců Klicperova divadla Hradec Králové. Na 13. ročník této oblíbené divadelní přehlídky se přišlo podívat deset tisíc diváků a většina představení byla beznadějně vyprodána. Divácky navštívena byla i přehlídka Konvikt Open se zahraničními soubory, zde dokonce někdy nedostačovala kapacita sálu. Přehlídky Divadelní Flora se ve městě účastnili soubory z jedenácti zemí. Teoretické debaty o olomouckém divadelnictví a jeho problematice proběhly v pondělí 11. května v prostorách Uměleckého centra UP pod záštitou Katedry filmových, divadelních a mediálních studií Filozofické fakulty UP.

První kolo konkurzu na nového ředitele Moravského divadla Olomouc proběhlo za účasti čtyř zájemců v červenci. Nenašel se žádný vhodný kandidát a radnice výběrové řízení zrušila. Nové kolo bylo vyhlášeno na srpen s tím, že jméno nového ředitele bude zveřejněno do poloviny září. Tentokrát se přihlásilo celkem deset zájemců, z nichž jako konečný vítěz vyšel Josef Podstata. Ten porazil druhého horkého kandidáta na ředitelské křeslo Tomáše Šimerdu, ředitele Severočeského divadla v Ústí nad Labem. Josef Podstata působil dvacet let v mediální oblasti (Hanácké noviny, Deník) a nabídl spíše manažerský přístup k řízení divadla ve srovnání s dlouholetým divadelníkem Šimerdou. Výběrovou porotu v čele s náměstkem olomouckého primátora Janem Holpuchem (ODS) zaujal Podstata např. jasně definovaným závazkem najít divadlu generálního sponzora, záměrem zapojit do

financování divadla Olomoucký kraj a posílit jeho samofinancovatelnost. Z „domácích“ zájemců o post šéfa divadla můžeme uvést jen jediného - vedoucího marketingu a obchodního oddělení Moravského divadla Olomouc Jana Žůrka.

V září zahájilo Moravské divadlo Olomouc novou sezónu a udělovalo i ceny za nejlepší umělecké výkony. Cenu primátora statutárního města Olomouce získal exředitel Václav Kožušník, ceny za umělecký výkon činoherní herci Miroslav Hruška a Lenka Kočišová, ceny za balet Ivo Jambor a Elena Illina, ceny za operu a operetu Jakub Ketner a Hana Kostelecká a ceny diváků Moravského divadla Olomouc Pavel Juřica a Ivana Plíhalová.

Potřetí ve své historii ocenil ve středu 18. března Olomoucký kraj v průběhu slavnostního galavečera v Moravském divadle osobnosti a aktivity z oblasti kultury. Do dvorany slávy byl tímto uveden organolog a hudebník Antonín Schindler (83), kterému hejtman Martin Tesařík (ČSSD) předal cenu za celoživotní přínos v uvedené oblasti. Schindler žije v Olomouci od roku 1945, patřil mezi zakladatele Moravské filharmonie, kde působil 40 let, po listopadu 1989 byl krátce i jejím ředitelem. Jako varhaník a ředitel kůru u sv. Mořice se zasloužil o rekonstrukci tamních varhan Michaela Englera. V roce 1969 stál u zrodu dnes již světoznámého Mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci, jehož je dosud prezidentem a dramaturgem. Za přítomnosti klavíristy Emila Viklického, belgického saxofonisty Steve Houbena a bubeníka Tomáše Ondrůška proběhl koncem dubna v Olomouci první ročník festivalu zaměřeného na experimentální, jazzovou a avantgardní hudbu posledního dvacetiletí s názvem Music Olomouc. V průběhu akce proběhlo několik koncertů, besed a také workshop - to vše v sále Konzervatoře Evangelické akademie, Uměleckém centru UP nebo i v Redutě. Závěrečný koncert patřil Moravské filharmonii, která spolu s přizvanými hosty zahrála skladby holandských autorů. Tímto ambiciózním projektem se pořadatelé snažili ve městě vytvořit tradici festivalu současné

Hudba

hudby, která by v následujících letech mohla přesáhnout i do regionů.

Měsíc červen patřil v Olomouci malým i velkým zpěvákům, jichž do města přijelo neuvěřitelných 3600. Na projektu s názvem Svátky písní potvrdilo účast 117 pěveckých sborů ze třinácti zemí. Novinkou letošního ročníku byla soutěž českých dětských pěveckých sborů. Olomoučané mohli v ulicích města vidět v uvedenou dobu zpěváky z Islandu, Finska, Slovinska, Litvy a dalších zemí.

Festival Baroko 2009 (srpen 2009) znamenal evokaci barokní hudby, kostýmů, nástrojů a také tance doby před přibližně třemi sty lety. Letošní dvanáctý ročník festivalu Baroko předvedl hudbu přímo olomoucké provenience či vzniklou na Moravě pod vedením pořadatele Tomáše Hanzlíka. Klíčovým hostem festivalu byl drážďanský tenorista Steve Wächter, který v Olomouci předvedl slavné kantáty a recital z díla Vivaldiho a Händela. Tuzemským hostem festivalu byl pražský hráč na barokní housle Václav Návrat a jeho soubor Vivaldi Orchestra Praga. V Konviktu během festivalu zazněla i opera Christopha Willibalda Glucka s názvem La Danza.

Známí evropští i tuzemští hudebníci, mezi nimi i cenami ověnčená Slovenka Bernadetta Šuňavská či rakouský varhaník Gunther Rost, zavítali do Olomouce na zářijový Mezinárodní varhanní festival konaný v chrámu sv. Mořice. Na pěti koncertech mohli posluchači sledovat výkony hudebníků i slavného hudebního nástroje - Englerových varhan, které roku 1999 prošly rekonstrukcí. Na závěrečném koncertu Tomáše Thona vystoupil i sbor Schola Gregoriana Pragensis pod uměleckým vedením Davida Ebena. Dramaturgii festivalu podle prezidenta Antonína Schindlera se v novém desetiletí bude zaměřovat více na českou varhanní hudbu. Rozpočet varhanního festivalu se oproti loňsku zmenšil na polovinu (550 tisíc korun), poprvé od 90. let zdražily vstupenky na 150 korun.

Výhled na radnici, Ariónovu kašnu a reflektory nasvícený sloup Nejsvětější Trojice tvořil kulisu hudební produkce s názvem Evropská hudební noc, která jako součást Dnů evropského dědictví proběhla v pátek 11. září. Zpěváky doprovodila Moravská filharmonie Olomouc pod taktovkou Alfonsa Scarana. Vystoupili např. Andreas Coronello, Susanne Bungaard, Mirjam Kalina či Ivica Čikeš. Ředitel Moravské filharmonie Vladislav Kvapil označil mediálně akci pro filharmoniky za velmi prestižní.

Ivana Bittová, Bolek Polívka, Milan Lasica nebo Eva Urbanová - to byli někteří umělci, kteří se letos zúčastnili sedmnáctého ročníku Olomouckého kulturního léta. Letošní ročník proběhl ve znamení dvaceti let od sametové revoluce roku 1989 od začátku června. Mimo koncertů hudebních skupin a sólistů byla doplňkem programu i řada výstav v Galerii Mona Lisa a návštěva Idy Kellarové s formací Jazz famelija, dua violoncellistek Tara Fuki či špičky české world music skupiny Čankišou. Kulturní léto uzavřel společný koncert skupiny Garage a Mikoláše Chadimy spolu s MCH Bandem, hostem veřera byl český básník Ivan Wernisch. Organizátorem a dramaturgem Olomouckého kulturného léta byl i letos galerista a psychiatr Libor Gronský. Po revivalovém Vlnobytí se ve čtvrtek 18. července v hostinském pivovaru Moritz představila formace Pressburger Klezmer Band. Je nutno poznamenat, že letošní kulturní léto negativně poznamenala hospodářská krize spojená s odchodem většiny sponzorů uvedené akce.

Jediným koncertem v republice po pěti letech se v Olomouci na konci října uvedla legendární rocková kapela šedesátých let s krátkým, ale výstižným názvem Yes. Skupina byla založena v roce 1968 v Londýně zpěvákem Johnem Andersonem a baskytaristou Chrisem Squirem. Legendární Yes vystoupili v Olomouci ve Sportovní hale Univerzity Palackého 29. října a poté odstartovali koncertní šňůru v pařížské Olympii, Mnichově, Kodani, Dublinu a dalších evropských městech.

Zlatá slavice Lucie Bílá rovněž zvolila Olomouc jako startovní

město své podzimní koncertní série a vystoupila v pondělí 7. září v Kulturním domě Sidia. Na koncertě představila zpěvačka nové album, které se do prodeje dostalo poté v listopadu. I na letošním turné se Bílá spojila s nadací - tentokrát to byla Nadace policistů a hasičů, která podporuje pozůstalé po profesionálech, kteří zemřeli při výkonu služby a jimž byla věnována část výtěžku.

Výstavy

Letošní sezónu zahájilo Výstaviště Flora Olomouc akcí s názvem Tourism Expo 2009. Od pátku 23. do neděle 25. ledna se zde představilo více než šedesát cestovních kanceláří, hotelů, provozovatelů lázní a agentur pro zážitkovou turistiku. Výstavu provázela i soutěž o Miss Haná, beseda o zdravém životním stylu a orientační běh olomouckými parky. Třiadvacet tisíc lidí za dva měsíce stihlo navštívit olomouckou výstavu malíře Josefa Lady v Muzeu umění. Výstava skončila v lednu 2009 a k vidění bylo téměř dvě stě originálů bytostně českého národního umělce. V Olomouci poměrně vzácný úkaz - před vchodem do budovy muzea se tísnil dav lidí, kteří se nedostali dovnitř a museli čekat na chodníku, až na ně přišla i s jejich dětmi řada. Galerie Mona Lisa na Horním náměstí připravila v únoru ukázku z dílny slavných malířů pop-artu. Představil se tak např. Andy Warhol, Alan Davie, Tom Wesselmann, Sam Francis či Robert Indiana. Retrospektivní výstavu pražského malíře a čerstvého šedesátníka Michaela Rittsteina (*1949) připravilo Muzeum umění začátkem března. Výstava s názvem Vlhkou stopou přinesla pohled na malířovo dílo od roku 1972 do roku 2007. Většinou šlo o velkoformátové obrazy na sololitových deskách s nezaměnitelným autorovým rukopisem. Výstavu v polovině března zpestřil i workshop s osobní přítomností umělce.

Většinovým autorem soch na Trojičním sloupu byl olomoucký barokní sochař Ondřej Zahner (1709-1752). Jemu byla věnována monografická výstava v Arcidiecézním muzeu v létě. K výstavě vydalo muzeum i doprovodnou publikaci, v níž je tvorba sochaře souhrnně zpracována. Zahner během asi dvaceti let svého tvůr-

čího života vytvořil na devadesát celků a sousoší a přibližně dvě stě jednotlivých soch s vlivem nejdříve bavorského a poté vídeňského baroka.

V červenci se ve městě objevila unikátní výstava grafického díla Josefa Čapka. Autor výstavy Zdeněk Primus představil v Muzeu umění přibližně tři stovky umělcových knižních ilustrací, grafik a tzv. „odložených" obrazů, většinou pocházejících ze soukromé sbírky libereckého sběratele Tomáše Sanetrníka, která je největší svého druhu v republice. Josef Čapek je srovnatelný s Josefem Ladou svou výtvarnou srozumitelností a jednoduchostí a to položilo základ jeho pozici ve vizuální kultuře vlastního národa.

Po čtyřech letech se do Olomouce začátkem srpna vrátil fotograf a nyní i malíř Jan Saudek. Tentokráte přišel i se svou třicetiletou dcerou Marie Havlenová-Saudková. Výstava v Galerii G byla tvořena devadesáti díly Saudka a sedmadvaceti obrazy jeho dcery. Dvojici doprovázela i současná partnerka umělce, která výstavu připravovala, Pavla Hodková. Výstava s názvem Zase spolu otevřela pohled do dílny mnohdy kontraverzního umělce-fotografa, který se v nedávné minulosti zapsal do povědomí Olomoučanů masovým fotoportrétem aktu pořízeným v barokní pevnůstce. Olomoucké kulturní léto pokračovalo začátkem srpna vernisáží výtvarníka Martina Velíška v Galerii Mona Lisa. Vernisáž byla v jistém smyslu ojedinělá, neboť se odehrávala i před galerií na Horním náměstí. Její součástí bylo totiž i tzv. Bílé divadlo Ostrava, které se inspirovalo Velíškovým cyklem kreseb z knihy Lyžaři z roku 1996. Olomoucké publikum tak bylo konfrontováno s postavami nahých lyžařů, které jsou protagonisty hry s názvem Ty, který lyžuješ, vzniklé na námět Velíškova cyklu. Martin Velíšek se v letech 2002 a 2006 stal nositelem Českého lva za výtvarný počin ve filmech Fimfárum Jana Wericha.

Listopadová knižní výstava a veletrh Libri 2009 skončila vyhlášením výsledků soutěže knižních publikací - u poroty zabodovala sbírka poezie Radka Malého Kam až smí smích a roz- Libri 2009

sáhlá slovenská umělecká encyklopedie s 6000 fotografiemi. Doprovodný program představovala např. hodina kreslení s Liborem Vojkůvkou či autorské čtení Báry Nesvadbové, Ivana Klímy a Jana Vodňanského. Libri 2009 navštívilo asi šest tisíc lidí.

Málo výstavních prostor, problémy s izolací a vytápěním, nedostatek parkovacích kapacit - to byly a jsou hlavní problémy Výstaviště Flora Olomouc. Vyřešit by je měla velká rekonstrukce za 350 milionů korun, kterou magistrát plánuje již několik let. Původní projekt z roku 2006 počítal s přístavbou nového pavilonu, provozní budovy a podzemními garážemi. V současné době se objevil nově návrh dílčí změny původního projektu, aby se ušetřila část finančních prostředků na rekonstrukci pavilonu A, se kterou se původně nepočítalo. Přestavba by měla začít v letech 2010 - 2013 a město by na ni chtělo získat dotaci z EU. Letní etapa veletrhu Flora Olomouc 2009 koncem srpna navázala na úspěšnou etapu jarní (asi 90 tisíc návštěvníků) a přinesla vedle podívané i možnost nákupu širokého zahradnického sortimentu. Byly zaznamenány i zájezdové autobusy ze Slovenska a Polska. Představilo se celkem 350 vystavovatelů a prodejců, doplňkem byly Letní zahradnické trhy s nabídkou okrasných dřevin, sukulentů, kaktusů nebo i zahradního nábytku. Spokojenost návštěvníků poznamenalo pouze sobotní deštivé počasí 22. srpna, kdy někteří stánkaři kvůli nepřízni počasí uzavřeli své obchody o dvě hodiny dříve.

Výjimečný nákup obohatil koncem ledna fondy Vědecké knihovny v Olomouci, když se jejím pracovníkům podařilo v Německu získat neobvykle podrobnou mapu z 18. století zachycující postup pruského vojska při obléhání Olomouce v roce 1758. Mapa byla zhotovena technikou kolorované perokresby na ruční papír a zachytila detailně podobu olomoucké barokní bastionové pevnosti i s předsunutými pevnůstkami. Mapa zachytila den po dni postup Prusů a pro větší názornost je nákres rozlišen užitím různých barev. O mapu měl zájem i pražský Vojenský historický ústav. Pro Olomouc bylo důležité i to, že je zde zachycena i záto-

pová oblast města, tedy kompletní říční síť - pro případ, že by se Prusové rozhodli město zaplavit vodou Moravy. Nový dokument dostane podle vyjádření pracovníků knihovny digitální podobu a bude tak přístupný i veřejnosti.

Vědecká knihovna v Olomouci zvítězila se svou novou podobou webových stránek v desátém ročníku soutěže Biblioweb. Soutěž pořádá svaz knihovníků a informačních pracovníků. Ke změně svých internetových stránek přistoupila knihovna po sedmi letech a web byl propojen s katalogem.

Návštěvnost Vědecké knihovny se podle vyjádření jejích pracovníků rok odo roku zvyšuje, knihovnu navštěvuje zhruba 70% olomouckých studentů, především vysokoškoláků.

Od 12. března byla v oddělení čítárny a studovny Knihovny města Olomouce zpřístupněna databáze regionálních osobností střední Moravy. Dohledat lez ale i osobnosti a fakta jiných moravských, slezských a českých lokalit. Nová databáze se tak stala cennou pomůckou pro všechny zájemce o regionální historii a kulturní dění. Samotná budova Knihovny města Olomouce, někdejší objekt okresního hejtmanství, prošla v letošním roce rekonstrukcí, jejímž výsledkem byla nová dřevěná okna a fasáda v barvě bílé kávy. Práce začaly v březnu a na podzim byly dokončeny v nákladu asi devatenácti milionů korun. O rekonstrukci usilovala knihovna více než osm let, vážná situace nastala před dvěma lety, kdy po silných deštích začala opadávat omítka fasády a kvůli bezpečnosti musela být budova chráněna dřevěným bedněním. Ředitelkou knihovny byla i v letošním roce Lenka Prucková. Knihovny

Padesát let své existence oslavil v letošním roce Správní armádní archiv v Olomouci nacházející se v historickém objektu kasáren Jiřího z Poděbrad na náměstí Republiky. Archiv uchovává 43 tisíc běžných metrů archivního materiálu. Další materiály archiv uchovává v pevnůstce ve Chválkovicích a třech budovách v Bystrovanech. Budovu dnešního archivu postavili jezuité vle-

tech 1718 až 1722 na předhradí původního minoritského kláštera s cílem vytvořit koleje pro své bratrstvo pozvané do města biskupem Prusinovským již v 16. století. Po zrušení jezuitského řádu koncem 18. století byl objekt využíván jako kněžský seminář a od roku 1781 přešel díky josefinským reformám do rukou armády. Budova vojenského archivu je známá i tím, že zde byl v devadesátých letech 18. století vězněn francouzský generál Lafayette. Mezi uchovávanou dokumentací převažují různé materiály vojáků či lidí, kteří pro armádu pracovali. Je zde např. část osobních materiálů generála Heliodora Píky, armádního generála Ludvíka Svobody, ale i složka současné popové zpěvačky Ilony Csákové, která v minulosti pracovala ve vojenské nemocnici.

Od pondělí 29. června mohli Olomoučané na Dolním náměstí spatřit při práci geology a archeology. Byl totiž zahájen průzkum podloží náměstí, který musí předcházet jeho plánované rekonstrukci. Sondy byly vedeny až do hloubky pěti metrů a jejich úkolem bylo upřesnit navážku a rostlý terén pro stanovení stupně únosnosti podloží. Přípravou rekonstrukce historického náměstí byla pověřeno architektonické Studio Prak. Při očekávaných změnách náměstí by měla být do podzemí přemístěna trafostanice, zásobník na tříděný odpad a plocha náměstí by měla být předlážděna. Původní úvahy o možnosti zřízení podzemních garáží byly nakonec opuštěny.

Nákladem 40,1 milionu korun byly provedeny rekonstrukční práce na objektu Archeologického centra, které vzniklo z budovy bývalé olomoucké Střední zemědělské školy v blízkosti Klášterního Hradiska. V polovině srpna se olomoučtí archeologové přestěhovali do nově připravené budovy z bývalých prostor v ulici Bratří Wolfů. Archeologické centrum začalo působit jako příspěvková organizace Olomouckého kraje v roce 2003. Tehdy vystřídalo podobnou organizaci, která do té doby spadala pod ministerstvo kultury. Podle vyjádření ředitele centra Jaroslava Pešky by knihovna v prvním patře budovy měla sloužit i veřejnosti a v ki-

nosále centra by měly probíhat odborné konference a semináře. Stavební úpravy objektu, v němž nakonec zůstaly zachovány jen obvodové zdi, provedla olomoucká stavební firma Eurogema.

Olomuciana

Během roku vyšlo několik knih zabývajících se regionální tematikou či samotnou Olomoucí. Jako první bychom mohli jmenovat sborník vydaný Národním památkovým ústavem v Olomouci pod názvem Krajina našeho domova - Haná. Pod vedením editora sborníku Viléma Švece zde bylo publikováno několik odborných statí o hanácké lidové architektuře a technice hliněných staveb, dějinách Neředína a rovněž medailon malíře hanácké krajiny Jana Spáčila. Vilém Švec působí v současnosti i jako správce Hanáckého skanzenu v nedalekých Příkazích. Další anotovanou publikací byla kniha Heleny Zápalkové a Simony Jemelkové z Muzea umění Olomouc s názvem Sloup Nejsvětější Trojice. Tato barokní stavební památka byla zapsána roku 2000 do kulturního seznamu organizace UNESCO. Fotografickou část publikace vyhotovila Markéta Ondrušková. Náklady na vydání zmíněné publikace dosáhly výše 1,25 milionu korun, přičemž milion korun získalo město jako dotaci z ministerstva kultury. Reprezentativní publikaci o nejdůležitější místní kulturní památce nabídlo veřejnosti informační středisko v podloubí radnice.

Zastupitelé města se rozhodli podpořit částkou 50 tisíc korun i vydání historické publikace o pravoslavném kostele sv. Gorazda. V Olomouci již byly zmapovány všechny ostatní kostely ostatních církví. Objekt pravoslavného chrámu pochází roku 1939, za druhé světové války byl od podzimu 1942 až do května 1945 uzavřen. Okupační správa v něm zřídila skladiště. Poškozený chrám byl po válce opraven z darů věřících. Publikaci o chrámu sv. Gorazda připravila Historická společnost Starý Velehrad. V září se na pultech knihkupectví objevila i nová publikace olomouckého historika Milana Ticháka s názvem Lexikon olomouckých ulic. Knihu vydalo místní nakladatelství Burian&Tichák ve spolupráci s magistrátem. Kniha přinesla podrobný pohled na 665 ulic města

Olomouce, tak jak se v čase měnily jejich názvy i příslušné vysvětlení. Knihu doplnil autor i souborem patnácti mapek městských částí. Koncem roku pak vyšla ještě jedna Tichákova publikace s názvem Olomouc rodu ženského, která připomněla významné ženské osobnosti v dějinách města.

Stylovým křtem láhvemi piva proběhla ve čtvrtek 22. října akce spojená s uvedením knihy olomouckého historika Josefa Bieberleho Hospoda - podpalubí společnosti v Galerii Caesar. Křtu knihy se účastnili Pavel Zatloukal, ředitel MUO, historik Pavel Urbášek a expremiér Miloš Zeman. Knížka přibližuje život, příběhy a dosud nepoznaná zákoutí olomouckých hospůdek.

Svět ticha a tmy, kterým je olomoucké podzemí. Do tohoto zvláštního prostředí provázeného i legendami přivedli autoři Vladimír Gračka, Petr Hrubant a Slavomíra Kašpárková čtenáře své knihy Olomoucké podzemí, která vyšla v prosinci. Za nejzajímavější samo autoři označili podzemní prostory pod Klášterním Hradiskem či katedrálou sv. Václava. Jmenovaný Vladimír Gračka se proslavil před lety v souvislosti s nálezem tzv. Prečanova pokladu.

Vydání rozsáhlé publikace o historii Olomouce, na níž tým historiků z univerzity pracoval devět let a která měla vyjít již v roce 2007, se ani letos bohužel nekonalo. Kniha, na níž pracovalo asi 60 odborníků, by měla být připravena podle vyjádření kancléře univerzity Rostislava Hladkého až 10. prosince 2009. Situace s dějinami města vzbudily i obavy na radnici, která celou akci před lety iniciovala a dotovala i částkou sedmi milionů korun. Navrhovaný počet exemplářů anotovaných dějin města by měl dosáhnout 3000 výtisků.

Smutná zpráva byla olomoucké veřejnosti oznámena v pátek 3. dubna. Tento den zemřel ve věku nedožitých 77 let fotoreportér Milan Hořínek. Zesnulý pracoval přes třicet let pro místní tisk, věnoval se ale i umělecké fotografii. Do povědomí veřejnosti vstoupil především jako sportovní fotograf. Jeho osobní zálibou

byla i filatelie. Vždy optimisticky naladěný fotoreportér patřil ke koloritu Olomouce a jeho nepřehlédnutelným postavám. veřejnost se s Milanem Hořínkem rozloučila ve čtvrtek 9. dubna v obřadní síni olomouckého krematoria.

Ovoce, zelenina, maso, obiloviny - to je pořadí potravy zvířat v olomoucké zoologické zahradě. Roční náklady na krmivo pro přibližně 1600 kusů chovaných zvířat se pohybují okolo pěti a půl milionu korun. Olomoucká ZOO na Svatém Kopečku chová 402 druhů zvířat. Pro srovnání - dospělý tygr potřebuje denně zhruba 12 kg masa. Řada zvířat si pochutnává na sarančatech, červech, cvrčcích či švábech, mravenečník dostává speciální přílohu v podobě rašeliny podporující jeho trávení. Na začátku jara zažívala zoologická zahrada nápor návštěvníků - o prvním dubnovém víkendu jich přijelo přes pět tisíc. Na kruhovém objezdu v Samotiškách musela dopravu řídit policie a řidiči měli problémy s parkováním. Od 1. května zvýšila ZOO vstupné ze 70 na 90 Kč, byl zrušen poplatek za fotografování a psa. K poslednímu zvýšení vstupného došlo před čtyřmi lety. V pátek 15. května přivítala ZOO jubilejního stotisícího návštěvníka - stala se jím Ivana Indrová z Kostelce na Hané. Koncem května byla zahájena stavba nového výběhu pro společný pobyt medvědů baribalů a bílých arktických vlků. Projekt za 6,3 milionu korun byl navržen tak, aby návštěvníci mohli sledovat prostor z několika lávek a terasy. Zoologická zahrada rovněž ve spolupráci s firmou Bast&Art předložila veřejnosti v červnu své nové logo zpracované na základě vizualizace zvířecích očí. ZOO

Novým ředitelem svatokopecké ZOO se před rokem stal Radomír Habáň, který ji úspěšně vedl i v letošním roce. Zřizovatelem zahrady je město Olomouc, zařízení je z 45% finančně soběstačné. Náklady na provoz v roce 2009 dosáhly 48,5 milionu korun. V pondělí 13. července po třinácté hodině přivítali v Zoologické zahradě dvoustého tisícího návštěvníka - tím se stala Lenka Špičáková z Hněvotína se svými třemi dětmi. Zhruba za

měsíc - ve čtvrtek 27. srpna přišel do ZOO návštěvník s pořadovým číslem 300 tisíc - tím se stal Radek Maca z Nového Města na Moravě. Celkem navštívilo svatokopeckou ZOO v letošním roce 376 tisíc návštěvníků.

Nejmladším pravoslavným biskupem v České republice se stal pětatřicetiletý Roman Hrdý, který tuto funkci začal zastávat po volbě v sobotu 14. února. Stal se tak pomocným biskupem pro olomoucko-brněnskou pravoslavnou eparchii, kterou vede olomoucko-brněnský arcibiskup Simeon. Na Olomoucku se k pravoslavné církvi hlásí několik tisíc lidí, v celé republice je jich asi čtyřicet tisíc. Po někdejším pravoslavném biskupovi Gorazdovi je pojmenován olomoucký pravoslavný katedrální chrám. Biskup Matěj Pavlík-Gorazd se stal obětí nacistické persekuce v roce 1942 v souvislosti s atentátem na říšského protektora Reinharda Heydricha. Parašutistům ukrytým v kryptě pražského pravoslavného kostela v Resslově ulici pomáhal i kaplan ThDr. Vladimír Petřek, jehož rodina žila před válkou v Olomouci. Církve

V pořadí čtvrtý a poslední zvon pro chrám sv. Michala se poprvé představil veřejnosti v pátek 17. července na olomouckém Horním náměstí. Zvon Panna Maria o váze 2700 kg byl před radnicí vystaven do 15. srpna. Zvonice kostela se začala opětovně naplňovat před třemi lety, kdy se zde objevil zvon Jan Sarkander (600 kg) díky finančnímu daru europoslance Jana Březiny. V dalších letech byly postupně odlity zvony Svatá Zdislava (800kg) a pak svatý Michal (1920kg). Na sv. Michala přispělo město částkou 100 tisíc korun, takže se na něm objevil heraldický znak města. Na výrobu posledního zvonu za 1,8 milionu korun přispělo více než 150 dárců, z nichž většina byla na jeho tělese zvěčněna. Veřejnosti byl zvon Panna Maria poprvé slavnostně představen 17. července za přítomnosti představitelů církve a statutárního města. Největší zvon chrámu sv. Michala má výšku 1,4m a byl naladěn na tón C 1. Také barokní dveře kostela sv. Michala prošly rukama restaurátorů bratrů Zlámalových z Vísky u Litovle. Na

výšku mají čtyři metry, šířka jednoho křídla činí 125 centimetrů.

Nacisté v roce 1942 odvezli z Olomouce pro vojenské účely čtyřicet zvonů o celkové hmotnosti 31 tun. Prozatím se podařilo doplnit 14 zvonů o celkové hmotnosti 17 tun. Nový největší zvon chrámu odlila dílna Marie Tomáškové-Dytrychové z Brodku u Přerova. Srdce zvonu Panna Maria má hmotnost 250kg.

Po více než třech stech letech byly na začátku července provedeny záchranné práce v kryptě chrámu sv. Václava spojené s restaurací barokních sarkofágů tří zde pohřbených biskupů. Cínové sarkofágy byly ve značně poškozeném stavu a po jejich otevření se zjistilo, že se těla církevních hodnostářů rozpadla na prach. V rakvích byly nalezeny křížky a medailonky, rovněž i části oblečení. Pod cínovými sarkofágy byly dřevěné vnitřní rakve. Kardinál František Dietrichštejn zemřel v roce 1636 a stal se prvním mužem pochovaným v kryptě. Za ním pak následovali biskupové Karel II. z Lichtenštejna a Vilém Jan Vojtěch z Kolovratu. Exhumace byli přítomni archeologové z Archeologického ústavu při Akademii věd. Renovace interiéru katedrály navázala na rozsáhlou rekonstrukci vnějšího pláště, která se uskutečnila v letech 1999 až 2008 při nákladech zhruba 995 tisíc eur. Asi 85% těchto nákladů bylo uhrazeno z tzv. norských fondů EU. zbytek z prostředků Olomouckého kraje.

Technicky velmi náročnou se ukázala rekonstrukce krovu kostela sv. Mořice, k níž bylo nutno přistoupit pro havarijní stav. Ztrouchnivělé trámy napadené dřevomorkou na řadě míst visely ve vzduchu, neboť jejich opory na zdech se rozpadly. Většina trámů krovu pochází z roku 1709, kdy kostel vyhořel a střechu bylo nutno obnovit. Krov má čtyři patra nad sebou a jde o dokonalou tesařskou práci. Na trámy zde použité musí být připraven zhruba 150 let starý strom, První etapa oprav krovu na severní straně, která byla nejvíce poškozena, byla farářem Františkem Hanáčkem vyčíslena na 2,5 milionu korun. Církev vypsala na opravu mořického chrámu veřejnou sbírku. Chrám sv. Mořice

je kulturní památkou, byl s přestávkami budován od roku 1412 do 16. století na místě starší románské stavby, o níž je první písemná zmínka z roku 1257 v listině olomouckého biskupa Bruna ze Schaumburku. Jeho poslední velká oprava proběhla v letech 1874 až 1908. V chrámu jsou cenné barokní Englerovy varhany a probíhá v něm proslulý mezinárodní varhanní festival.

Do olomouckého dómu sv. Václava přivezli v neděli 20. prosince plamen zažehnutý v biblickém Betlémě brněnští skauti. Symbol míru a pokoje od nich formálně převzal arcibiskup Jan Graubner. Slavnostní mše se zúčastnilo několik stovek lidí, z nichž někteří si od biblické pochodně připalovali vlastní lucerničky.

Romové

Olomoucké policistky Marta Vlachová a Ivana Spurná vysvětlovaly romským dětem některé důležité principy mezilidských vztahů na besedě v nízkoprahovém centru statutárního města Olomouc Miriklo v Přichystalově ulici. Diskuse s asi dvacítkou přítomných proběhla v úterý 14. dubna v městské lokalitě, kde je koncentrována značná část sociálně slabých rodin. Ke kouření se v debatě přihlásila značná část posluchačů. V centru Miriklo se denně vystřídá až třicet dětí od šesti do šestadvaceti let.

Přibližně sto třicet Romů přišlo v neděli 3. května na Horní náměstí protestovat proti vzrůstajícímu extremismu a rasové nesnášenlivosti. Shromáždění bylo první svého druhu na střední Moravě a přijaté prohlášení požadovalo pro obce a města větší pravomoci proti pravicovému extremismu. Organizátor romského protestu Štefan Vavrek poukazoval na varovný příklad z Vítkova, jehož obětí se stala romská rodina. Právě ve prospěch postižené vítkovské rodiny se zároveň uskutečnila finanční sbírka v olomoucké Přichystalově ulici. Účastníci manifestace podepisovali protestní petiční archy v souvislosti s uvedeným případem z Vítkova, jehož nejtěžší obětí se stala dvouletá Natálka. Akce Romů se obešla bez incidentu, při pochodu z Přichystalovy ulice na náměstí bylo přítomno několik desítek městských a státních policistů. Koncem května došlo ke zveřejnění informací, které zna-

menaly omezení finanční pomoci pro humanitární organizace věnující se seniorům, lidem se zdravotním postižením a také Romům ze strany Olomouckého kraje. Zastupitelé kraje snížili dotaci programu Podpora aktivit zaměřených na sociální začlenění z pěti na dva miliony korun na prevenci drogových závislostí. Opatření se dotklo místních organizací Charita, Člověk v tísni, letních táborů či pomoci při výuce romských dětí. Tradici a kulturu původních českých Romů a Sintů (německých Romů) zachytila výstava Zaniklý svět, kterou veřejnosti předvedlo Regionální centrum Olomouc (RCO) na vernisáži v pondělí 14. prosince. Materiály, vesměs fotografie pocházely z rodinných archivů a do Olomouce je přivezlo občanské sdružení Výbor pro odškodnění romského holocaustu, existující od roku 1998.

Osudy středomoravských synagog - to byl leitmotiv druhého ročníku Dnů židovské kultury v Olomouci, který organizátoři naplánovali na 20. až 25. října. Město v této souvislosti navštívil vrchní zemský rabín Karol Sidon, promítnut byl dokument Fedora Gála Krátká dlouhá cesta.

O třináct dní déle oproti původnímu plánu nakonec zůstal na olomouckém Horním náměstí vánoční strom pojmenovaný Jehlička. Teprve v pondělí 19. ledna jej odstranili pracovníci technických služeb. Hlavním důvodem prodloužení byly problémy se zamrzáním hydrauliky na výškové plošině v důsledku mrazivého počasí. Od ledna až do dubna trvající olomoucká plesová sezóna nabídla také Městský bál, který se konal v sobotu 17. ledna v Regionálním centru. Poslední lístky na něj byly vyprodány již týden před termínem. Z tisícovky vstupenek jich do prodeje za 400 korun mířila asi polovina, druhou část získali sponzoři a čestní hosté. Letošní jubilejní desátý ples města byl laděn do prezentace sedmi divů Olomouce. Ples oficiálně zahájil primátor Martin Novotný (ODS) a moderátorkou večera byla Gabriela Partyšová. Mezi hudebními skupinami se objevila švédská skupina Rednex a slovenští No Name. Výtěžek plesu ve výši 100 tisíc korun věnoval

primátor města občanským sdružením Pamatováček a Sdružení pro pomoc mentálně postiženým.

Taneční soutěž O hanácké koláč, pořádaná již od roku 1999, dostala letos nový název i podobu. První ročník Olomouckého tanečního festivalu se uskutečnil v sobotu a neděli 14. a 15. února. Pořádající organizací byl Klub sportovního tance QUICK Olomouc. V porotě zasedla Eva Bartůňková, mistryně světa v latinskoamerických tancích a jednou z účastnic pohárové soutěže byla i vítězka první řady televizní StarDance Olomoučanka Kristýna Coufalová. Soutěže

Nejzdařilejší stavbou Olomoucka v uplynulých devatenácti letech byla obnova olomouckého Horního náměstí s novou Arionovou kašnou. Takovým výsledkem skončil první ročník Ceny Rudolfa Eitelbergera, ve kterém občanské sdružení Za krásnou Olomouc vybíralo z dvanácti staveb tu nejlepší v oblasti architektury, urbanismu a péče o památky. Náměstí s kašnou zvítězilo před Králíkovou vilou na sile nebo rekonstrukcí obchodního domu Senimo. Plastiku pro vítěze od Jaroslava Koléška si tedy odnesla čtveřice architektů a sochař - Petr Hájek, Jaroslav Hlásek, Jan Šépka a olomoucký sochař Ivan Theimer. Soutěž byla pojmenována po významném olomouckém rodákovi a spoluzakladateli dějepisu umění a památkové péče v rakouské monarchii Rudolfu Eitelbergerovi von Edelberg (1817 - 1885). První ročník soutěže byl pojat retrospektivně za celé polistopadové období. Karel Gott či Jiří Bartoška patřili k letošním hvězdám předávání cen Olomouckého kraje v oblasti kultury. Slavnostní večer se konal ve čtvrtek 19. března v Moravském divadle a moderoval ho jako loni Marek Eben. Mezi oceněnými Olomoučany a olomouckými institucemi byl pořadatel festivalu barokní hudby Tomáš Hanzlík, spoluzakladatel olomoucké Galerie Caesar Oldřich Šembera, editor Bohumír Kolář, hudebník a organolog Antonín Schindler, Baletní studio při Moravském divadle Olomouc a Vědecká knihovna Olomouc. Již podeváté se v polovině dubna konal

v Olomouci Festival básníků spojený s autorským čtením, výstavami a koncerty. Místem setkání byla Galerie U Mloka a legendární Ponorka. Festival básníků pořádala nezisková organizace P-centrum za podpory města Olomouce.

Před dlouhými devadesáti lety byl v Olomouci založen skauting. U jeho zrodu stál tehdy někdejší redaktor místního listu Pozor Josef Friedl. V dubnu 1919 přijel do Olomouce na Friedlovo pozvání zakladatel skautingu prof. Antonín B. Svojsík a zájemci o skauting se sešli na hřišti SK Olomouc naproti Hradiska, Josef Friedl se stal poté prvním skautským vedoucím ve městě. Oslavy kulatého výročí se ujala Okresní rada Junáka Olomouc. Začátek května se nesl tradičně v duchu vzpomínkových akcí na rok 1945. U příležitosti 64. výročí osvobození země od fašismu se v pátek 8. května konalo pietní shromáždění u památníku obětí 2. světové války na ústředním hřbitově v Neředíně. Delegaci kraje vedl hejtman Martin Tesařík (ČSSD) a městskou primátor Martin Novotný (ODS).

Naražením prvního soudku piva z litovelského pivovaru, kterého se ujal olomoucký primátor, byl ve středu 13. května zahájen 8. ročník Pivního festivalu. Na největší akci svého druhu v České republice, která trvala do neděle, se prezentovalo rekordních 27. pivovarů. Součástí olomouckého beer-festu byl i kulturní program, jehož hlavní hvězdou byla švédsko-norská kapela Clawfinger. Poprvé se festivalu zúčastnily pivovary Rakovník a Dudák ze Strakonic. Stinnou stránkou olomouckého beer-festu konaného na někdejším dostihovém závodišti v Lazcích byl hluk a podnapilí účastníci, což vyvolalo protesty u místních obyvatel - ti si vynutili i zásah hygieniků a měření úrovně hluku. Objevily se i návrhy přenést slavnosti piva na jiné, odlehlejší místo ve městě. Do doby středověku se město vrátilo o víkendu 20. června v rámci oslav Svátků města Olomouce. Podle inspirace v partnerském bavorském Nördlingenu se radní a další představitelé města objevili v historických kostýmech. Horní náměstí se proměnilo ve středo-

věký jarmark i vojenské ležení, šermíři a kejklíři pobavili návštěvníky v Bezručových sadech a jejich okolí. Průvody ke cti patronky města svaté Pavlíny se v Olomouci konaly v letech 1623 až 1715, po listopadu se na tuto tradici navázalo. Svátky města zakončila v sobotu večer barokní opera Torso v podání Ensemble Damian.

Cena města Olomouce

Již pojedenácté ocenila Olomouc své osobnosti cenou města. Z pětačtyřiceti nominovaných bylo v polovině června na Klášterním Hradisku oceněno šest osobností, Zdeněk Šprinc (1919-1988) in memoriam. Nejmladším z oceněných byl šéfdirigent Moravské filharmonie a později Moravského divadla Stanislav Macura (*1946). Dalšími nositeli ceny se stali horolezkyně Dina Štěrbová (*1940), malíř a grafik Lubomír Schneider (*1928), lékařský mykolog Milan Hejtmánek (*1928) a chirurg Miloslav Duda (*1941). Jako host při ceremonii vystoupil houslový virtuos Václav Hudeček.

Do doby před sto osmdesáti lety se o víkendu 28. a 29. srpna vrátila Olomouc u příležitosti příjezdu maršála Radeckého. Jan Josef Václav hrabě Radecký z Radče velel v roce 1829 olomoucké pevnosti a v bitvě národů u Lipska v roce 1813 porazil Napoleona. Oslavy začaly už v pátek koncertem Lucie Bílé za neobvyklého doprovodu Ústřední hudby Armády České republiky a po koncertě začal velkolepý ohňostroj. Sobotní dopoledne patřilo samotnému maršálovi Radeckému, který na Horní náměstí dorazil v historickém kočáru. Ceremoniál pokračoval vystoupeními vojenských kapel z Olomouce, Rakouska, Polska a Historické dudácké hudby. Oslava Radeckého přišla na milion korun, radnice přispěla z této částky 400 tisíci korunami. Postavu maršála ztvárňuje pražský herec Sláva Duben, který kdysi v Olomouci sloužil jako profesionální voják tři roky v Žižkových kasárnách v hodnosti rotmistra. Do role Radeckého se dostal díky neuvěřitelné podobě v obličeji. Slavnosti Radeckého ve městě pořádá agentura Galia v čele s Liborem Gašparovičem.

Výročí vzniku republiky si připomněli Olomoučané ve středu

28. října na Horním náměstí a poté na Žižkově náměstí u pomníku T.G.Masaryka.Akce byla doprovázena lampionovým průvodem a vojenskými poctami u příležitosti státního svátku republiky. Podobný ceremoniál se odehrál i u příležitosti dalšího výročí v prostoru před Právnickou fakultou Univerzity Palackého na Envelopě, kde došlo k oslavě výročí 17. listopadu 1939 i 1989 v rámci dne boje za svobodu a demokracii, rovněž státního svátku. Projevy pronesli při této příležitosti primátor města Olomouce Martin Novotný (ODS) a hejtman Olomouckého kraje Martin Tesařík (ČSSD). Listopadové události před Dvaceti lety byly připomínány ve městě na mnoha místech a různým způsobem. Šlo především o výstavy dokumentárních fotografií, projekci filmových záběrů, besedy s pamětníky či happening na Horním náměstí, který měl evokovat dobu závěru normalizační společnosti dobovými reáliemi. Studenti a pedagogové hejčínského gymnázia uspořádali ve středu 4. listopadu konferenci a debatu s pamětníky událostí - přítomni byli Ivan Langer, Milan Hořínek či Josef Jařab.

Vánoce 2009

Samotný závěr kalendářního roku patřil již tradičně vánočním akcím - jarmarku na Horním náměstí a vánočnímu stromu. Ten letošní byl netradičně z Olomouce - z blízkosti Gymnázia Čajkovského a slavnostně byl rozsvícen za účasti primátora města jedenáctiletou Arikou Amakovou v sobotu 5. prosince. Děvčátko bylo i autorem jeho názvu - olomoucký vánoční smrk dostal jméno Mašlička. V anketě serveru iDNES.cz. se olomoucký vánoční smrk stal dokonce nejhezčím v republice. Došlo nakonec i ke poněkud paradoxní situaci - téměř čtvrtinový podíl stánků s punčem na všech stáncích na Horním náměstí a okolnosti jeho prodeje vzbudil nevoli u části Olomoučanů, jejichž mluvčím se nakonec stal psychiatr a galerista v jedné osobě Libor Gronský. Došlo dokonce k petiční akci, jejímž cílem bylo zkulturnění atmosféry vánočního olomouckého jarmarku probíhajícího v sousedství barokních kašen a Sloupu Nejsvětější Trojice ze seznamu

UNESCO. Kritičtější ohlasy na situaci reflektovala i radnice prostřednictvím primátorova náměstka Jana Holpucha (ODS), který by např. uvítal více koled na úkor tvrdého rocku. Konec roku a jeho slavnostní závěr patřil samozřejmě Silvestru a proběhl jako obvykle za pomoci šampaňského, hudby a zábavné pyrotechniky na olomouckém Horním náměstí ve čtvrtek 31. prosince 2009. Rok 2009 ve statutárním městě Olomouci skončil.

Kapitola 6

Školství
Zdravotnictví

6.1 Školství

Služeb jeslí využívala na střední Moravě města Prostějov, Přerov a Olomouc, soukromé jesle fungovaly ještě v Šumperku. Olomoucké jesle navštěvovalo v roce 2009 denně čtyřiadvacet dětí. Až do roku 2004 byly ve městě jesle dvoje, později došlo ke zrušení jedněch z nich. Kromě dětí, které jsou řádně zapsány k pravidelné docházce, má Olomouc zaregistrovánu skupinu dalších šestačtyřiceti dětí s pětidenní docházkou v měsíci, což příslušná legislativní norma dovoluje. Od září začaly fungovat další jesle - tentokrát soukromé zařízení - s příznačným názvem Bambino. Přihlášeno sem bylo osm dětí s celodenní docházkou, která byla finančně stanovena na částku 7600 korun měsíčně. Bambino bylo schopno zajistit péči o děti i ve večerních hodinách, což umožňovalo rodičům vyjít v tuto dobu za kulturou či zábavou. V městských jeslích se poplatek za péči pohyboval okolo 3500 korun za měsíc. Bambino zaměstnalo odborně vyškolený personál a na jednu „tetu“ zde připadlo pět dětí. Olomoucké soukromé jesle, které jsou zároveň prvním zařízením tohoto typu v kraji, našly vhodný pracovní prostor v areálu Jalta na ulici I.P.Pavlova. Jesle

Hlavním problémem mateřských škol v centru města Olomouce byla jejich přetíženost. Pouze v okrajových částech města bylo trochu volněji. Pro velký počet zájemců byla v září otevřena další třída mateřské školy na Jílové ulici. Město bylo v letošním roce zřizovatelem celkem 41 škol s kapacitou 3120 dětí předškolního věku. Zápis do městských mateřských škol probíhal od 20. do 24. dubna. Specializovaná mateřská škola pro děti s mentálním postižením byla např. již v oce 1991 otevřena na Blanické ulici. V letošní roce v ní bylo patnáct dětí postižených převážně autismem. Po vyhodnocení výše zmiňovaných zápisů do mateřských škol bylo možno začátkem května celkovou situaci hodnotit takto - k zápisu se dostavilo celkem 1836 dětí a ředitelky škol vyhověly 863 žádostem. Zamítnuto bylo 953 dětí, z nichž polovina Mateřské školy

byla mladší tří let. Ročně přibývá ve městě asi 60 míst pro děti předškolního věku a do městských školek chodí 140 přespolních dětí.

Slavnostní předání nově zrekonstruované školní budovy v České čtvrti v Nemilanech proběhlo ve čtvrtek 27. srpna za účasti primátora Olomouce Martina Novotného (ODS) a dalších hostů. K navýšení kapacity mateřské školy byla využita asi čtyři roky nepoužívaná budova bývalé základní školy po rekonstrukci za zhruba osm milionů korun. Budova z roku 1921 u vlakové zastávky v Nemilanech, kde sídlí nově otevřená mateřská škola, byla znovu zprovozněna jako česká škola 19. srpna 1945, až do konce 2. světové války bylo v Nemilanech z 95% německé obyvatelstvo. Kapacita nového školského zařízení byla stanovena na 48 dětí.

Základní školy

Přibližně měsíc trval v Olomouci zápis do prvních tříd základních škol Mezi 15. lednem a 15. únorem se ho zúčastnilo nakonec 1055 dětí. Rodiče mohli přihlásit svého prvňáčka do libovolné základní školy, přednost však měli ti, kteří bydlí v příslušném obvodu školy. Každá škola si zápis připravila podle svého, ale děti musely splnit kritéria školní zralosti. Zápis proběhl na všech 24 olomouckých základních školách. Dětí ročníku 2003 se tehdy ve městě narodilo 932. Žáci devátých tříd základních škol si letos mohli vybírat tři střední školy Odbor školství Olomouckého kraje vyvěsil na své webové stránky Průvodce přijímacím řízením. Možnost trojí přihlášky znamenala samozřejmě nárůst administrativní práce pro vedení základních škol a do jisté míry i pro rodiče.

Po prázdninách mohli žáci a učitelé Základní školy Dr. Milady Horákové na Rožňavské ulici začít využívat zrekonstruovanou a modernizovanou školní kuchyň. Oprava přišla radnici na zhruba 14 milionů korun, polovina byla uhrazena z tzv. norských fondů, které jsou součástí evropských dotací. Kuchyň tak mohla nabídnout služby více než 900 strávníkům včetně žáků jiných škol a

její kapacitu je možno rozšířit až na 1500 jídel denně. Provoz byl slavnostně zahájen v pondělí 7. září za přítomnosti primátora města. Statutární město Olomouc je zřizovatelem 12 mateřských a 19 základních škol coby příspěvkových organizací, které provozují ve městě celkem 42 mateřské a 25 základních škol. Přes prázdniny proběhly další opravy a rekonstrukce také na ZŠ Mozartova (další třídy a herna v suterénu) a ZŠ Nedvědova (střecha, okna a šatny).

Děti ze čtvrtých až sedmých tříd na osmi základních školách v Olomouci by od příštího roku mohly začít používat nejnovější didaktickou techniku, jako jsou notebooky a interaktivní tabule. Na seznámení žáků s touto technikou by se podílely i takto zaměřené výukové programy ve Sluňákově. Realizace projektu ovšem závisí na získání dotace z Evropské unie a ze státního rozpočtu v odhadované výši asi deseti milionů korun. Na konci prázdnin bylo veřejnosti předáno k užívání pět nově vybudovaných a sedm zrekonstruovaných dětských hřišť v devíti městských částech. Investice ve výši 6,3 milionu korun byla placena magistrátem a je realizací záměru vytváření menších kontaktních hřišť. Na akci se podílely tři firmy, které byly schopny realizovat zařízení podle zadání přizpůsobenému různým věkovým kategoriím uživatelů. Postupná obnova zchátralých dětských hřišť probíhá ve městě již několik let, loni to bylo např. v Čechových sadech a Bělidlech, na řadu se letos dostaly i Topolany a Slavonín. Radnice kromě toho zpracovala také mapu drobných rekreačních ploch na území města s podrobným popisem a zveřejnila ji na svých webových stránkách. Za tuto službu získala Olomouc hlavní cenu v krajském kole soutěže Zlatý erb.

Waldorfské školství ve městě zůstane i nadále - rozhodli o tom radní koncem července s tím, že waldorfská škola musí mít svou vlastní právní subjektivitu a získat akreditaci ministerstva školství. Třídy waldorfské školy jsou v pronájmu Základní školy Dr. Milady Horákové v Rožňavské ulici.

Demografický vývoj za posledních několik let připravil školství řadu problémů. Zatímco počet patnáctiletých žáků od roku 2006 poklesl, počet nastupujících prvňáčků stejným způsobem narostl. Přetlak pociťují tedy mateřské školy, zatímco na středních školách regionu je volná kapacita. Slábnoucí ročníky se dále k deváté třídě blíží a minimum by mělo nastat v roce 2015. Přibližný obrázek o situaci v kraji i v krajském městě přibližuje tabulkový přehled 6.1.

Tabulka 6.1: Základní školství v Olomouckém kraji (2006–2009)

školní rok	počet dětí v 9. třídě	počet dětí v 1.třídě
2006/2007	6309	5642
2007/2008	6287	5660
2008/2009	5800	5768
2009/2010	5151	5922

zdroj: kú Ok 09

Střední školy

Vstup moderní techniky do své praxe zaznamenaly i střední školy krajského města. Na Slovanském gymnáziu zavedli elektronické žákovské knížky a zajistili tak okamžitý vstup rodičů do dokumentace žáka odkudkoliv s přístupem na internet. Kromě prospěchu je tam možno zjistit i to, kdy student přišel a odešel ze školní budovy. Přístup k informacím tohoto druhu je nutno zabezpečit kódovacím systémem, který dostane každý rodič. Že se dají studenti použít i k jiným účelům, než je výuka v tradiční třídě, bylo možno vidět ve čtvrtek 25. června na olomouckém Horním náměstí. Žáci středních škol zde v barevném provedení předvedli vlastními těly, jak funguje lidské tepající srdce a krvinky přenášejí životodárný kyslík. Večer si totéž ještě zopakovali při efektním nasvícení. Akce s názvem Největší hodina biologie se ucházela i o zápis do Guinessovy knihy rekordů.

V polovině letních prázdnin zůstávalo na středních školách regionu ještě téměř sedm set volných míst. Příčinou této situace byl

nový systém přihlášek, kdy žák mohl poslat celkem tři. Největší šanci na přijetí vykazovala střední odborná učiliště a odborně zaměřené střední školy. Na většině z nich navíc nemuseli uchazeči vykonávat přijímací zkoušky.

Tabulka 6.2: Volná místa na olomouckých středních školách (červenec 2009)

škola	počet volných míst
Gymnázium Čajkovského	10
Církevní gymnázium Olomouc	11
SŠ obchodu a gastronomie	4
SOŠ Olomouc, s.r.o.	18
SŠ logistiky a chemie	4
SOU obchodu a služeb	53
SŠ polygrafická	6
SŠ polytechnická	52
SŠ Olomouc Svatý Kopeček	51

zdroj: kúOk 2009

Šedesátileté jubileum svého založení (1949-2009) svého založení si slavnostně připomněla Střední průmyslová škola strojnická se sídlem na třídě 17. listopadu. Dvoudenní program oslav proběhl pod záštitou primátora města Olomouce Martina Novotného (ODS) a hejtmana Olomouckého kraje Martina Tesaříka (ČSSD). Slavnostní atmosféru na škole doplnil doprovodný program a samozřejmě účast mnoha generací někdejších absolventů, které škola za uvedenou dobu vychovala. Akce proběhla ve dnech 25. a 26. září.

Kulaté výročí 90 let trvání s připomněla také olomoucká Obchodní akademie. Jubilejní akce bilancující dráhu školy spojená s vydáním almanachu proběhla v sobotu 24. října. Další slavnostní událost proběhla ve středu 30. září na Gymnáziu Hejčín. Po roce výstavby zde byl slavnostně otevřen nový stravovací pavilón. Objekt atypického tvaru nahradil již delší dobu nevyhovující kuchyni a jídelnu školy, kde bylo jen sto míst pro strávníky. Školu přitom navštěvuje přes 1121 studentů a je největším gymnáziem

v kraji. Nový pavilón bude sloužit v budoucnu i dalším školským zařízením ve městě. Náklady na investici financovanou Olomouckým krajem dosáhly částky 119 milionů korun. Gastronomický provoz byl navržen na výrobu 1180 jídel určených k okamžité konzumaci. Pro strávníky mimo školu může být vyrobeno dalších 820 jídel v teplém stavu. Výhledově se předpokládá příprava dalších 3000 jídel, které by mohla vyrobit druhá směna. Tato jídla by byla zamrazena pro možnost transportu.

Novou budovu, která svým tvarem připomíná osmiramennou hvězdu, navrhl architekt Vladimír Vychodil. Druhé prostorné podlaží je členěno do pěti částí a umožňuje oddělené stravování studentů a pedagogů. Stavba byla s budovou gymnázia propojena nadzemním koridorem ve druhém podlaží. Od prosince zavedlo vedení školy registraci a výdej jídel včetně plateb na elektronickou bázi s použitím čipových karet. Není bez zajímavosti, že olomouckým památkářům se budova nelíbila, ředitel školy RNDr. Evžen Mayer však projekt architekta Vychodila dokázal prostřednictvím odvolání prosadit.

Univerzita Palackého

Rekordní počet uchazečů se přihlásil v letošním akademickém roku na olomouckou Univerzitu Palackého. Ve srovnání s loňským rokem to bylo zhruba o dva tisíce zájemců. V počtu přihlášek vedla filozofická fakulta, kam jich směřovalo 8074, jako druhá se umístila pedagogická fakulta s 6930 přihláškami. Nejmenší zájem byl o teologickou fakultu s 400 přihláškami. Úspěšná byla olomoucká univerzita i v mezinárodním měřítku - z evropských fondů obdržela dotaci ve výši 266 milionů korun a se svými 32 schválenými projekty se stala nejúspěšnější vysokou školou v republice. V rámci celého státu se rozdělovala částka 1,2 miliardy korun. Karlova univerzita v Praze obhájila dva projekty a získala dotaci 13 milionů korun.

Celkem dvě stovky snímků se letos účastnily Akademia filmu Olomouc09. Pětidenní přehlídky se v polovině dubna zúčastnily i osobnosti světového formátu, např. americký novinář a drži-

tel ceny Emmy Andrew Holtz, autor knižní podoby Dr. House, známého i v podobě televizního seriálu.

Tradiční studentský majáles byl letos v poněkud chudším stylu. Musel se obejít bez průvodu a volby krále majálesu. Program byl realizován jen v podobě koncertů, kam byl vstup zdarma. Největší zájem byl o kapelu Toxique a Volant, akce probíhaly v areálu Beerfestu v Olomouci-Lazcích. Ještě loni byl v centru města průvod asi šedesáti masek a volil se majálesový král. Podle vyjádření samotných studentských aktivistů není o průvod masek mezi jejich kolegy zájem a rovněž finanční zdroje na pokrytí akce se ztenčily. Samotná univerzita finanční příspěvek neposkytla, olomoucká radnice přispěla částkou dvacet tisíc korun. Pořádání majálesu již třetí rok zajišťuje Studentská unie UPOL.

Počet českých škol, které se rozhodly bojovat s opisováním, se rozrostl i o olomouckou univerzitu. Tase připojila k programu Odevzdej.cz, který umí odhalit kopii cizího textu v seminární, bakalářské i diplomové práci. Zatím se k programu připojila filozofická a teologická fakulta. Program již stačil odhalit práci studenta, která se z 63% shodovala s bakalářskou prací z brněnské Masarykovy univerzity a případ skončil podmíněným vyloučením s nutností napsat novou práci. Systém odhalí cizí text, pokud ho přebírající autor nepřepíše vlastními slovy, a použitý text upraví jen přehozením pasáží.

Paradoxně i samotná univerzita chybovala a byla letos dvakrát potrestána pokutou - stalo se tak při nákupu počítačové techniky. Obě veřejné soutěže pro univerzitu připravovala ostravská společnost Justicia, která podle smlouvy přebrala veškerou zodpovědnost na sebe. Sankce udělil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a proti první i druhé pokutě podala univerzita rozklad. Výše pokuty byla stanovena na 230 tisíc korun a kauza přesáhla horizont kalendářního roku.

Univerzita disponovala v letošním roce celkem 5087 lůžky na několika kolejích. Nejvíc z nich bylo třílůžkových - 1110, nejméně

čtyřlůžkových - 163. někteří studentu univerzity ovšem dávají přednost privátnímu ubytování a najímají si byty od realitních kanceláří, na jejichž nájem se potom buď skládají, nebo ho při zásadní snaze o soukromí platí sami či v páru. Nově byla zvýšena vratná záloha na ubytování pro jednoho studenta na částku 2500 korun. Náklady spojené s ubytováním uvádíme v tabulkovém přehledu 6.3.

Tabulka 6.3: Ceny na kolejích UP (2009)

typ ubytování	cena za měsíc (Kč)
jednolůžkový pokoj s internetem	2880
dvojlůžkový pokoj s internetem	2310
dvojlůžkový pokoj se společným sociálním zařízením a internetem	2190
třílůžkový pokoj s internetem	2100
třílůžkový pokoj se společným sociálním zařízením a internetem	2040
čtyřlůžkový pokoj se společným sociálním zařízením a internetem	1800

zdroj: UP Olomouc 2009

Do „souboje“ o post rektora univerzity v Olomouci šli v polovině září z původně devíti zájemců jen tři - stávající rektor Lubomír Dvořák, děkan filozofické fakulty Ivo Barteček a vedoucí laboratoře přírodovědecké fakulty Miroslav Strnad. Volba nakonec proběhla atypickým způsobem a vícekolově, což muselo schválit ministerstvo školství. V prvním kole zabodoval Barteček, ve druhém Dvořák, nikdy to ovšem nebyla nadpoloviční většina členů akademického senátu, kteří rektora v tajném hlasování volí. Do třetího kola šel jen Dvořák, ale dostal jen sedm hlasů - většina senátorů, kterých je vždy trojice z každé fakulty, nakonec vůbec nehlasovala. Tím se uvolnilo pole pro dalšího - úplně nového kandidáta - tím se nakonec stal profesor Miroslav Mašláň z přírodovědecké fakulty, který má zkušenost z funkce prorektora, kterou vykonával šest let. Mašláň šel do voleb a byl většinově zvolen, Univerzitu Palackého povede do roku 2014. Předseda akademického senátu Roman Kubínek se mediálně vyjádřil k volbě rektora

s tím, že šlo o rivalitu mezi jednotlivými osmi fakultami univerzity, z nichž zaujímají výraznější postavení dvě - lékařská a přírodovědecká. Tyto fakulty také mají obdržet dotaci ve výši tří miliard korun na rozvoj.

Tabulka 6.4: Počty přihlášek na Univerzitu Palackého (2008–2009)*

fakulta	2008/2009	2009/2010
teologická	733	400
lékařská	2509	2525
filozofická	7764	8074
přírodovědecká	3593	3243
pedagogická	6205	6930
tělesné kultury	2215	2300
právnická	3144	4003
zdravotnických věd	1658	1626
celkem	27821	29101

zdroj: UP Olomouc

*) údaje z března 2009

Osmá a zároveň nejmladší fakulta - Fakulta zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci, měla od úterý 3. března svého vůbec prvního děkana. Stala se jím docentka Jana Marečková, kterou do funkce jmenoval rektor univerzity Lubomír Dvořák. Její povinností pak bylo jmenovat proděkany a navrhnout členy vědecké rady fakulty. V současnosti fakultu navštěvuje 680 studentů a nejžádanější obory jsou všeobecná sestra a porodní asistentka. Koncem července na fakultě promovalo prvních patnáct absolventů bakalářského studia oboru radiologický asistent. Od září škola zároveň poprvé otevřela kombinovanou formu tohoto studia.

Čestný doktorát

Čtvrtým čestným doktorem Univerzity Palackého, navrženým právnickou fakultou, se od středy 21. října stal veřejný ochránce občanských práv Otakar Motejl. I další čtyři roky povede Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého stávající děkanka Libuše

Ludíková. Senátoři akademického senátu ji zvolili 21. října 11 hlasy na další funkční období. Jejím protikandidátem byl Antonín Staněk (10 hlasů). O týden později zvolil Akademický senát Filozofické fakulty Univerzity Palackého nového děkana. Stal se jím politolog Jiří Lach dvanácti hlasy v prvním kole. Jako druhý se umístil se sedmi hlasy proděkan Wilken Engelbrecht, třetí kandidátka, Jana Burešová z katedry historie svou kandidaturu stáhla. Stávající děkan Ivo Bartečka již nemohl kandidovat, neboť funkci již vykonával dvě funkční období.

Právnická fakulta Univerzity Palackého musela na základě rozhodnutí soudu zaplatit svému bývalému zaměstnanci desítky tisíc korun na ušlé mzdě, které mu odpírala. Šlo o Ivo Benedu, kterého sice akademický senát právnické fakulty zvolil děkanem, ale rektor univerzity ho odmítl do funkce jmenovat. Kancléř univerzity Rostislav Hladký koncem září mediálně potvrdil, že škola již částku Benedovi uhradila. Olomoucká právnická fakulta se v letošním roce potýkala z řadou vnitřních problémů - kromě uvedené kauzy Beneda se zjistilo, že zde učí lidé zapletení s Stb a navíc vyšlo najevo, že škola zapomněla včas požádat o akreditaci oboru Evropská studia. Teprve koncem kalendářního roku se situace zlepšila - práva dostala tzv. dlouhou akreditaci hlavního magisterského oboru Právo na nadstandardní dobu osmi let. Kromě toho škola také nově získala možnost udělovat v rigorózním řízení titul doktor práv - JUDr. Nastalou situaci pozitivně hodnotila děkanka fakulty Milana Hrušáková, která uvedla, že olomouckým právům patří příčka třetí nejlépe hodnocené právnické fakulty v republice.

Složitými cestami šla v letošním roce i fakulta přírodních věd. Stavba nové budovy fakulty sice byla stavebně dokončena, ale stěhování se opaakovaně odkládalo pro chybějící mobiliář v ceně asi 30 milionů korun, na který bylo nutno vypsat výběrové řízení. V budově chybělo i další vybavení, např. protipožární zařízení. První nápad soustředit pracoviště této části univerzity na En-

velopu se přitom zrodil už před pětačtyřiceti lety. V polovině šedesátých let už byl dokonce na náměstí vystaven její model. Ze stavby však nakonec z finančních důvodů sešlo. Zárodkem nového budoucího areálu pak měla být budova v Hejčíně. V torzu budoucí zamýšlené fakulty dosud fungovaly katedry matematiky a informatiky. V devadesátých letech vyšel z architektonické soutěže návrh na dostavbu celého areálu, projekt však opět nevyšel pro změnu územního plánu města a přes parcelu byla zřízena silnice. Stavba na Envelopě začala v roce 2006 a její výsledek vzbudil řadu polemik, např. v otázce výhledu na panoráma města. Budovu navrhl architekt Jan Hájek z pražského Ateliéru M1 a postavilo ji sdružení Hochtief-Tchas. Zastavěna plocha této obrovské budovy činí 4600 čtverečních metrů, počet místností dosáhl 600. V objektu bylo použito asi 20 km různého potrubí, je vybavena osmi výtahy a může zde parkovat 200 automobilů. cena objektu vzrostla z původních 540 milionů korun na 1,0845 miliardy korun. Použitý materiál na stavbu byl železobeton (36 500t), ale i desky ze zelené žuly (Brazílie) a tropická dřeva bankgkirai na obklady teras (680 čtverečních metrů).

Modernizaci a výstavbu chystá i lékařská fakulta - jednalo by se o tři projekty za více než dvě miliardy korun, na něž by měly být získány prostředky z evropských zdrojů. prvním by měl být Ústav molekulární a translační medicíny, druhým Centrum klinického výzkumu a posledním dostavba teoretických ústavů lékařské fakulty. Ty byly postaveny v šedesátých letech a čtyřicet let se do nich neinvestovalo. Počet studentů, zaměstnanců a podíl výzkumné práce se od té doby zmnohonásobil.

Slavnostní závěr studia spojený se symbolickým vyhazováním promočních baretů do vzduchu - taková byla ve středu 1. července atmosféra na Moravské vysoké škole v Olomouci. Na této soukromé škole ukončilo studium 124 nových bakalářů v oboru ekonomika a management. Už loni ukončilo studia 64 bakalářů. Absolventi školy by měli najít uplatnění jako manažeři a ekono-

mičtí odborníci především ve středomoravském regionu. Vedení školy zároveň zdůraznilo, že se letos bude ucházet o získání akreditace na magisterský stupeň studia. V příštím roce by škola měla zahájit výstavbu nového areálu na nábřeží Moravy v prostoru ulice Kosmonautů.

Univerzita Palackého v Olomouci utrpěla začátkem roku ztrátu v podobě odchodu Stanislava Komendy (1937-2009), který od roku 1994 zastával funkci vedoucího katedry Evropských studií na Filozofické fakultě UP. Komenda byl rovněž činný jako publicista v regionálním tisku a komentátor politického dění ve městě i jeho okolí.

6.2 Zdravotnictví

Pacienti zaplatili za loňský rok Fakultní nemocnici Olomouc (FNO) částku 30 milionů korun za poplatky, nejvíce lidé zaplatili za lůžkovou péči. Přibližně 0,8 milionu korun dosud lidé naopak FNO nezaplatili. Od února chtěl příspěvky od pacientů zrušit i kraj, který v rozpočtu na letošní rok vyčlenil na jejich úhradu částku 50 milionů korun. O zrušení poplatků hlasovali jednomyslně krajští zastupitelé z ODS, ČSSD,KDU-ČSL a KSČM, kteří byli na jednání ve středu 28. ledna přítomni. V Olomouci samotné se toto rozhodnutí nedotklo FNO, naopak poplatky byly zrušeny pro pacienty Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje či Sdruženého zařízení pro péči o dítě v Olomouci. Velké olomoucké nemocnice dostaly rovněž i značné sponzorské dary - pro FNO to bylo celkem 10,5 milionu korun, pro Vojenskou nemocnici na Klášterním Hradisku 0,2 milionu korun. Zrušení zdravotnických poplatků (30,60 a 90 Kč) slíbila lidem loni před podzimními krajskými volbami vítězná ČSSD. Opatření se dotklo i provozu lékáren, např. v lékárně FNO poplatek zůstal (30 Kč za recept), lékárny provozované krajem je zrušily. Tato situace se nakonec promítla do podoby praxe, kdy soukromí lékárníci snížili ceny

FNO

léků o výši poplatku, aby si zachovali konkurenceschopnost.

FNO skončila v měsíci dubnu na šesté pozici z jedenácti v žebříčku, který sestavilo ministerstvo zdravotnictví podle názoru pacientů. Z pohledu lidí se tedy jevila jako mírně pod standardem. Z obsáhlého výzkumu vyšly najevo i některé slabiny zdravotnictví z pohledu pacientů - např. nedostatek soukromí, srozumitelnost odpovědí lékaře či doba ranního buzení. FNO měla v letošním roce možnost nabídnout 1348 lůžek, Vojenská nemocnice na Hradisku 245 lůžek. Tzv. prasečí chřipka se v Olomouckém kraji objevila poprvé v květnu u pacienta ze Šumperka po jeho návratu z Mexika. Zhoršení situace v této souvislosti nastalo na podzim, kdy v polovině listopadu došlo k několikadennímu uzavření Slovanského gymnázia. Pro lepší orientaci pacientů byl v létě ve FNO vytvořen nový informační systém. Návštěvníci se mohli řídit podle barevných tabulí a rozcestníků s velkými písmeny. Celý areál byl rozdělen do čtyř barevně označených zón, urgentní příjem byl vyznačen zvlášť. Umístěno bylo celkem 240 informačních tabulí v ceně asi milionu korun. Skupina horolezců umístila rovněž na plášť osmipatrové budovy v areálu FNO logo nemocnice ve tvaru srdce o šířce devět metrů. Na střeše zmiňované budovy je nemocniční heliport pro příjem akutních zdravotních stavů.

Traumatologické oddělení FNO bylo na podzim vybaveno špičkovým zařízením za 84 milionů korun, zčásti poskytnutých z fondů Evropské unie. Centrum tak získalo možnost ošetřit naráz pět těžce zraněných pacientů. Speciální lůžko s přístroji je možno vyvézt na střechu objektu k heliportu a převzít zraněného přímo z kabiny vrtulníku. Začátkem října získala FNO národní akreditaci kvality poskytovaných služeb jako čtvrtá fakultní nemocnice ve státě. Stalo se tak po tříleté přípravě, kdy bylo nutno sladit a upravit veškeré postupy ve vztahu k pacientům. Udělení akreditace je tříleté s nutností obhajoby po vypršení uvedené lhůty.

Přibližně 120 případů denně se řeší na urgentním příjmu FNO. Za poslední tři roky se tak počet ošetřených téměř zdvojnásobil,

největší část tvoří zranění z dopravních nehod a také intoxikace alkoholem a drogami. Olomoucké urgentní oddělení patří podle názoru ministerstva zdravotnictví k nejlepším v republice. Nemocnice by rovněž chtěla od příštího akademického roku zařadit speciální vzdělávání mediků v tomto oboru do výuky. Ve středu 29. dubna proběhlo ve FNO školení a workshop pro mediky spojený se simulací nehody vlaku a činností všech složek integrovaného záchranného systému.

Tabulka 6.5: Urgentní příjem ve FNO (2005–2009)

rok	počet ošetřených
2005	24932
2006	29131
2007	35371
2008	42960
2009	10883*

zdroj: FNO *) údaj za 1.Q 2009

Záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba Olomouckého kraje uvádí sto třicet výjezdů za den jako průměrný počet. Vrtulník je schopný startu do tří minut, sanitka je ve dne připravena k výjezdu do jedné minuty. Vyhláška hovoří o nutnosti dostat se k pacientovi do patnácti minut. Letecky pokrývá záchranná služba dvě třetiny kraje, pouze na Jesenicku se posílá nejdříve sanitka a po zajištění pacienta je jeho transport letecký. Zhruba devadesát procent práce záchranářů jsou akutní případy - infarkt, mozková příhoda či úraz. V čele olomoucké záchranné služby je od 1. července 2004 Ivo Mareš. Od roku 1993 pracoval na rychlé záchranné službě jako externista, později se stal kmenovým zaměstnancem. Mareš ve funkci před pěti lety vystřídal současného náměstka hejtmana Olomouckého kraje MUDr. Michaela Fischera (ČSSD).

Pětašedesát zlatých Janského plaket převzal v pondělí 25.května v obřadním sále olomoucké radnice dobrovolní dárci krve. Ti, kteří přišli do Transfúzní stanice FNO do 31. července, mohli zís-

kat jako zvláštní cenu let horkovzdušným balonem. Akci připravila místní skupina Červeného kříže v Olomouci-Řepčíně ve spolupráci s olomouckým hejtmanem Martinem Tesaříkem (ČSSD), který sám daroval krev již v sedmašedesáti případech. Let výherců se uskutečnil v sobotu 29. srpna u hradu Bouzov. Akci na podporu dárcovství krve přivítala i primářka Transfúzního oddělení FNO Dana Galuszková. Její pracoviště registruje v současnosti na osm tisíc dárců. Další skupina 60 dobrovolných dárců krve si zlatou plaketu převzala v pondělí 2. listopadu z rukou zástupců Českého červeného kříže a člena městské rady Vladimíra Pokorného (ODS).

Desetitisícím dárcem krve ve FNO se letos začátkem listopadu stala dvaadvacetiletá studentka práv Hana Wolfová. Loni provedli v nemocnici tento jubilejní odběr již v polovině října, ročně proběhne ve FNO kolem jedenácti a půl tisíce odběrů.

Charita

Ve středu a čtvrtek 20. a 21. května mohli obyvatelé města zaregistrovat průběh charitativní sbírky „Zasukované tkaničky." Šlo o akci ve prospěch handicapovaných spoluobčanů s celkovým výnosem 157 181 Kč, z něhož většina byla vybrána v samotné Olomouci. Významnou měrou se do akce zapojili i studenti místních středních škol - gymnázií Hejčín, Čajkovského a Slovanskéhjo i jiných středních škol. Herečka Moravského divadla v Olomouci Ivana Plíhalová se pak ujala moderování středečního programu na Horním náměstí, kde rovněž vystoupila skupina Jumping Drums, s níž si někteří vozíčkáři z řad Spolku Trend zabubnovali. Sbírku zde podpořil svým vystoupením i zpěvák David Spilka. Občanské sdružení Jitro naplánovalo přes prázdniny rekonstrukci části svého zařízení. Olomoucký magistrát akci podpořil částkou 170 tisíc korun v rámci projektu Bezbariérová Olomouc. Úpravy se týkaly zejména rehabilitační třídy, v níž již nedostačovalo sociální zařízení. Jitro poskytuje své služby osobám s kombinovaným postižením v rámci města a jeho nejbližšího okolí.

Handicapovaní

Olomoucké Tyflocentrum se v rámci svých možností pokouší

svým klientům vypomáhat při získávání práce. Centrum v tomto smyslu realizovalo řadu kurzů, které by její získání klientům usnadnilo. Olomoucký magistrát s Tyflocentrem úzce spolupracuje, nevidomým a slabozrakým se zde věnují dvě poradkyně. Na olomouckém Úřadu práce nebyl v polovině roku registrován žádný nevidomý uchazeč, slabozrakých bylo pět. V loňském roce byla ukončena registrace tří nevidomých uchazečů o práci, z nichž dva po rekvalifikaci našli uplatnění. Dva kamiony a jedno nákladní auto naložené humanitární pomocí pro postižené povodní vyjely ve čtvrtek 2. července z Olomouce do Životic a Hodslavic na Novojičínsku. Akci zorganizovalo Středisko SOS pro vzájemnou pomoc občanů v Olomouci. Dodávku tvořily potraviny, ale i toaletní potřeby a úklidový materiál. Den otevřených dveří u neslyšících proběhl ve středu 14. října v sídle Oblastní unie neslyšících v Jungmannově ulici. Mezinárodní den neslyšících se slaví od roku 1958, kdy byl vyhlášen Světovou federací neslyšících. V předvečer tohoto svátku se z dalekého Tchajwanu vrátila skupina olomouckých účastníků 21. Deaflympiády (olympiáda neslyšících), v níž byli mimořádně úspěšní členové olomouckého klubu SK Skivelo. Akce v Jungmannově ulici byla součástí olomouckého Týdne pro duševní zdraví.

Sociální služby

Sociální služby v kraji pocítily rovněž obtížnou situaci státní ekonomiky. V rámci kraje se dotace snížily o částku 470 milionů korun, samotný Domov důchodců Chválkovice nárokující ze státní dotace částku 32,2 milionu korun dostal pouze 13 milionů. Krajský úřad poskytl letos z vlastních zdrojů částku 33 milionů korun, tedy stejně jako loni. Město Olomouc poskytlo na sociální služby částku 9,5 milionu korun. Tato částka byla sice o 2,5 milionu vyšší než loni, ale stejně většina žadatelů obdržela pouze redukovanou sumu.

V celostátním měřítku byly v červnu vyhodnoceny nejkvalitnější sociální služby poskytované neziskovými organizacemi za rok 2008. Ocenění si odnesly také tři osoby z Olomouckého kraje,

Tabulka 6.6: Sociální projekty dotované městem - výběr (2009)

subjekt	částka (mil.Kč)
Zdravotnická záchranná služba Olomouckého kraje	0,5
Charita - ordinace praktického lékaře	0,48
FNO	0,266
Karel Ťulpa - přeprava tělesně postižených	0,5
Jitro	0,37
Charita - noclehárna pro ženy	0,332

zdroj: MmO 2009

z nichž dvě jsou spjaty přímo s Olomoucí - ředitel Arcidiecézní charity Olomouc (ACHO) Václav Keprt a ředitelka Sociálních služeb pro seniory Olomouc, p.o. Karla Boháčková.

Pohnutý osud novorozeného Jiříka, kterého jeho matka po porodu přinesla do olomoucké pobočky Fondu ohrožených dětí (FOD), se v polovině května obrátil k lepšímu. Našli se totiž vhodní osvojitelé a od 12. května 2009 se dítě dostalo do jejich péče. Matky, které tají těhotenství nebo se ocitnou v krajní tísni, mohou dítě anonymně předat nejen do FOD, ale také do babyboxů. Jeden z nich je již od roku 2005 také ve FNO a provozuje ho občanské sdružení Babybox Statim. Doposud byl využit dvakrát - v roce 2007 v něm zdravotníci našli chlapce a v roce 2008 uložila do schránky matka holčičku, která dostala jméno Terezka.

Senioři

Nejstarší domov seniorů v Olomouci oslavil ve středu 10. června sedmdesáté výročí založení. V Domově Pohoda Chválkovice žijí v současnosti dvě stovky v domově důchodců a dalších sto sedmdesát ve chráněném bydlení. Prvními obyvateli objektu postaveného těsně před válkou, byly německé děti ze zničených Drážďan. Potom se budova stala konírnou německé armády, posléze zajateckým táborem pro Rusy a nakonec pro vojáky německé armády a Němce. Po roce 1945 sem byli přestěhováni lidé z městského chudobince ve Vodární ulici. V roce 1953 bylo přistavěno další křídlo objektu, v roce 1978 pak přístavba dnešního

penzionu s chráněným bydlením. Současným ředitelem jubilujícího domova je Lubomír Vraj.

Občanské sdružení Pamatováček vytvořilo v průběhu roku zdravotnicko-sociální centrum pro postižené Alzheimerovou chorobou v olomoucké Karafiátově ulici. Objekt - bývala mateřská škola - byl rekonstruován za částku 3 miliony korun a nabídl svou kapacitu pro osmnáct osob v době od 7 do 15,30 hodin za hodinovou sazbu 50 Kč. V republice žije přes 120 tisíc lidí s demencí, jejichž velké procento představuje právě citované onemocnění. Na Olomoucku je to přibližně tisíc nemocných. V čele olomouckého Pamatováčku je Jiří Podivínský.

Ve městě zatím chybí i tzv. odlehčovací služba pro noční péči o seniory či nepohyblivé osoby. Středisko Sociálních služeb pro seniory v Zikově ulici nabízí sice komplexní služby i s dovozem a odvozem seniora, ale pouze během dne. Ředitelka střediska Karla Boháčková koncem září mediálně zveřejnila zájem o vybudování nástavby na objektu v Zikově ulici, která by byla použitelná jako centrum odlehčovacího typu.

Seniorům, kteří se chtějí naučit ovládat výpočetní techniku, byly určeny počítačové kurzy olomouckého Domova dětí a mládeže (DDM) s případným názvem Školička internetu pro seniory. Kurzovné ve výši 600 korun je určeno na úhradu deseti hodinových lekcí, které se konaly dvakrát týdně. Studenti počítačového kurzu jsou většinou osoby v důchodovém věku, které samy projevily zájem, nebo je přihlásily jejich děti.

Za měsíční pobyt by měli obyvatelé chválkovického domova zaplatit asi 9500 korun. Lidé ale většinou takový důchod nemají a tak platí částku okolo osmi tisíc. Ze zákona jim však musí z důchodu zůstat 15%. Jen čtyři obyvatelé domova mají tak velký důchod, že platí celou částku. Obyvatelé chráněného bydlení jsou se systémem plateb rovněž nespokojeni, protože od roku 2007 kromě nájemného a stravy, což činí asi 3000 korun, musejí platit i příspěvek na péči a celý jej odevzdávat zařízení, i když část

z nich (asi 100) tyto služby nevyužívá. Obecně se dá k uvedené problematice říci, že to hlavní, co senioři v hromadném zařízení požadují, je soukromí, počet lidí na pokojích a dostupnost sociálního zařízení.

Ve středu 18. února 2009 zemřela ve věku 105 let nejstarší obyvatelka Olomouce a jedna z nejstarších žen České republiky Marie Pozdíčková, rodačka z nedalekého Javoříčka. Od svých 36 let byla vdovou a dlouhá léta pracovala v zemědělském družstvu Bouzov. V domově důchodců ve Chválkovicích žila od roku 1986. Své 105. narozeniny oslavila paní Pozdíčková v říjnu roku 2008 a přijala tehdy gratulaci náměstka olomouckého primátora Ladislava Šnevajse (KDU-ČSL). V roce 2005 přišla paní Pozdíčková na oslavu svých 102. narozenin na olomouckou radnici a zapsala se tam do pamětní knihy.

Ve chválkovickém domově oslavila své 101. narozeniny v pátek 18. září paní Vlasta Stupková, rodačka z Tovéře. Spolu se zástupkyněmi Sboru pro občanské záležitosti jí přišel popřát náměstek primátora Svatopluk Ščudlík (ČSSD). Na loňské oslavě své stovky si paní Stupková zatančila s přítomným primátorem města. Nejstarší muž Olomouce - pan Michal Čekmar - oslavil své 100. narozeniny ve středu 17. června. Narodil se Podkarpatské Rusi, v roce 1942 vstoupil do čs. jednotky v SSSR a válku ukončil v Praze. V roce 1950 byl propuštěn z armády a pracoval až do vysokého věku v olomouckých Moravských železárnách jako brusič a později jako strážný. Muž jeho věku je ve městě naprostou výjimkou. Své kulaté životní jubileum oslavil pan Čekmar v rodinném kruhu.

Bezdomovci

Jak zpoplatnit olomoucké bezdomovce? Tuto otázku si po zavedení regulačních poplatků kladli místní zdravotníci. Tito lidé na úhradu nemají, získat doklad o hmotné nouzi je pro ně nemožné, neboť nejsou registrováni na úřadu práce. Za první měsíc letošního roku bylo v ordinaci pro bezdomovce ve městě ošetřeno 124 lidí. Podle platné legislativy musí být zdravotnická péče po-

skytnuta vždy. V místním tisku se objevila v únoru informace o bezdomovci, který požadoval po lékařce písemné potvrzení, že jej odmítla vyšetřit - ta jej nakonec raději vyšetřila i bez poplatku. Pacienti - bezdomovci v olomouckém středisku Samaritán přicházejí nejčastěji s onemocněním dýchacích cest, infekčními a parazitárními chorobami. Toto středisko pro bezdomovce funguje již druhým rokem a je zatím na Moravě ojedinělé. Lékařem této ordinace je Libor Kvapil. V loňském roce ordinace účinně zasáhla při řešení šíření infekční žloutenky typu A mezi lidmi bez domova. Olomoučtí bezdomovci jsou problémem i pro Městskou policii Olomouc (MPO), jejíž strážníci často zasahují v případě porušení veřejného pořádku těmito osobami. Skupinky bezdomovců, často se psy, se přesouvají ve městě z místa na místo, jejich oblíbeným místem „pobytu“ je např. budova vlakového nádraží a prostory před supermarkety. V letních měsících vzbudila mediální pozornost situace v prostoru křižovatky ulic 1. máje a Wurmovy, kde je v blízkosti středisko charity a kde se často zdržovaly skupiny lidí bez domova požadující po kolemjdoucích peníze. V těch částech roku, kdy teplota venku klesá pod bod mrazu, přichází chvíle pro noclehárny azylových domů. Samaritán ve Wurmově ulici má kapacitu 14 lůžek a je určen jen mužům. Za noc zaplatí klient 20 Kč. Kromě mužské noclehárny je ve Wurmově ulici i krizové centrum s několikadenním ubytováním pro mimořádné případy a azylový dům pro ženy (od roku 2004). Na začátku kalendářního roku zemřeli na podchlazení ve městě dva bezdomovci, jeden z nich byl nalezen pracovníky Charity pod mostem u Mlýnského potoka nedaleko tržnice - lidé z Charity totiž v mrazu roznášeli bezdomovcům do jejich skrýší jídlo a teplý čaj. O pomoc v denním centru ve Wurmově ulici byl značný zájem, denně přicházelo i sto lidí, kteří dostali jídlo a teplé oblečení. V polovině ledna byla rovněž vyhlášena sbírka zimní obuvi Střediskem SOS pro vzájemnou pomoc občanů, které bezdomovcům poskytuje oblečení, spací pytle a další vybavení. Středisko mělo ve městě dvě

centra - v Praskově ulici a Rooseveltově ulici. Podle současných odhadů žilo v Olomouci v letošním roce přibližně 500 až 600 bezdomovců, z toho asi 200 žen. Po menších stavebních úpravách by mohla jako noclehárna pro muže fungovat i část azylového domu v Olomouci-Řepčíně, který má kapacitu 65 lůžek. Náklady na rekonstrukci s kapacitou deseti lůžek odhadl náměstek primátora Ladislav Šnevajs asi na 600 tisíc korun. Provoz sociálního zařízení stojí ročně zhruba 5 milionů korun a je financován především z evropských fondů. Také na noclehárnu pro ženy a krizové centrum ve Wurmově ulici byla získána dotace z unie - šlo v tomto případě o 35 milionů korun z celkového odhadovaného nákladu 41 milionů korun.

Vzhledem k vývoji počasí a výraznému ochlazení se v polovině prosince azylové domy ve městě začaly plnit, v samotném závěru roku v posledních dnech prosince došlo nečekaně k oteplení a Vánoce proběhly bez sněhu a mrazů, což bylo možno v těchto souvislostech brát jako potěšující zprávu.

Tradiční Tříkrálová sbírka, kterou před deseti lety inicioval arcibiskup Jan Graubner, začala v Olomouci v úterý 6. ledna 2009. Stalo se tak i s jistou atrakcí - tou byl živý velbloud. Tři králové v podání kanovníka od sv. Václava P.Bohumíra Vitáska, ředitele Arcibiskupské charity Olomouc Jana Tomigy a zástupcem ředitelky Charity Olomouc Petrem Mackem navštívili postupně primátora města Olomouce, hejtmanství Olomouckého kraje a olomoucké arcibiskupství. V rámci olomouckého děkanátu sbírka vynesla 931 670,50 korun, v rámci olomoucké arcidiecéze pak úctyhodných 19 135 427 korun, což bylo o 1,2 miliony více než loni. Zhruba polovina takto získaných peněz se vrací do regionu, kde byly získány, zbytek je určen k financování celostátních i zahraničních projektů na pomoc lidem v nouzi.

Téměř až do konce listopadu probíhala na Horním náměstí charitativní sbírka spojená s prodejem punče a vystoupením hudebních skupin. Vyvrcholením byl koncert slovenské skupiny No

Name v neděli 29. listopadu na Dolním náměstí. Akci organizovala obecně prospěšná společnost Kulturní Olomouc.

Pohřebnictví

Mauzoleum srbských vojáků z první světové války v Bezručových sadech - téma, o kterém již píšeme řadu let. Stavba ve stylu neoklasicismu z roku 1926 podle návrhu architekta Huberta Austa. Stavbu tehdy hradila Československo-jugoslávská liga a objekt sloužil k důstojnému odpočinku 1188 srbských vojáků, kteří zemřeli v místních vojenských nemocnicích, Památník postupně chátral, v šedesátých letech bylo možno dostat se bez problémů do jeho nitra, byl poničen i povodní v devadesátých letech. Oprava byla v roce 1995 vyčíslena na 5, v roce 2006 na 12,5 a v současnosti již na 30 milionů korun. Zástupci srbské strany navštívili Olomouc naposledy v květnu letošního roku, ale k zásadnímu posunu ve věci nedošlo. Objekt je ve vlastnictví Srbska, bez změny vlastnictví nelze zahájit rekonstrukci. Stavba je evidována v seznamu nemovitých památek Národního památkového ústavu. Také další pohřebiště na území města zatím stále chátrá - jde o bývalý vojenský hřbitov v městské části Černovír. Také tento objekt je na seznamu památek a vznikl v roce 1869 z někdejšího civilního hřbitova. Pohřebiště má muslimský a křesťanský pavilon. Část z původních 1771 hrobů byla původně opatřena železnými jetelovými kříži, muslimové měli kamenné náhrobky, pravoslavní patriarchální litinové kříže. V letech první světové války se zde znovu pohřbívalo (3218 vojáků), nejmladší pohřby jsou zde z doby po roce 1945. Na počátku 80. let byl hřbitov poničen nekulturním zásahem, kdy bylo několik hrobových návrší srovnáno těžkou technikou a většina křížů vyjmuta. Poslední úpravy provedlo město před devíti lety nákladem asi 0,8 milionu korun. Na rok 2010 byla naplánována oprava hřbitova ve výši asi 1,5 milionu korun z dotace ministerstva obrany. Černovírský hřbitov navštívil začátkem minulého století poslední rakousko-uherský císař Karel I.

Hroby ruských vojáků na ústředním hřbitově v Neředíně za-

čala radnice opravovat již v roce 2006 s pomocí dotace ministerstva obrany, šlo celkem o 113 hrobů důstojníků Rudé armády. Na příští rok město naplánovalo i další pietní místo věnované druhé světové válce, kterým bude památník americkým letcům z bombardéru B24 Liberator, sestřelenému v prosinci 1944 nad Neředínem. Z deseti členů posádky jich tehdy pět zahynulo, polovina skončila v německém zajetí. Američtí letci dosud ve městě památník neměli, na neředínském hřbitově jsou připomenuti pouze letci olomouckého aeroklubu, kteří za války odešli do zahraničí, hlavně do anglického RAF. Opravy náhrobků důstojníků Rudé armády provedla kamenická dílna Olomoučana Tomáše Hořínka.

Kapitola 7

Demografie města
Zaměstnanost
Kriminalita

Už delší dobu slouží bezpečnosti města kamerový systém. Počet bezpečnostních kamer ve městě plynule narůstal a zastavil na současném čísle devatenáct. Poslední dvě byly umístěny v lokalitách Přichystalova a křižovatce Palackého-Litovelská-Polívkova. Zařízení za 700 tisíc korun bude společně uhrazeno městem, ministerstvem vnitra a Nadací Bezpečná Olomouc, která vlastně stála u zrodu kamerového systému. I když se v minulosti kamerový systém osvědčil, přece jen je jeho účinnost omezená. Známý je např. případ poškození Trojičního sloupu z poloviny loňského roku, který kamery neviděly nebo novější případ z počátku letošního roku, kdy kamery neviděly vandala malujícího hákový kříž na kašnu Tritonů na náměstí Republiky. Kamerový systém rovněž nezachytil okolnosti vraždy taxikáře, ke které došlo v polovině ledna 2009 na tak frekventovaném místě, jakým je Pavelčákova ulice. Podle vyjádření mluvčí Městské policie Olomouc (MPO) Lenky Proškové je důvodem omezený rozhled kamer, které nepokryjí v jednom momentu celý 180stupňový prostor. Za rok objeví městský kamerový systém v průměru přibližně 500 případů nesprávného parkování, řádově desítky případů nepovoleného plakátování a v ojedinělých případech aktivity sprejerů.

Kamerový systém

Do složitější situace se dostali čtyři strážníci MPO v pondělí 2. března v prostoru před budovou Železniční polikliniky u vlakového nádraží po telefonátu na tísňovou linku. Skupinka osmi bezdomovců se psem bez vodítka a náhubku zde ohrožovala kolemjdoucí a strážníci nakonec museli čelit útoku zvířete, které bylo proti nim poštváno. U incidentu byl dokonce přítomen štáb televize Prima, kterému se podařilo incident natočit. Dva bezdomovci byli obviněni z útoku na veřejného činitele, pes skončil v útulku. Další dramatické okamžiky zcela jistě nepostrádal ani případ sedmatřicetiletého muže, který dostal v centru města v blízkosti tržnice v úterý 3. března epileptický záchvat a upadl do bezvědomí. Pohotově zasáhli dva strážníci MPO a s pomocí dalšího muže poskytli postiženému první pomoc a přivolali zá-

MPO

chrannou službu. Při pádu na zem si muž navíc přivodil zlomeninu žebra.

Problémem MPO je i situace v personálním obsazení. Podle vyjádření mluvčí odchází od MPO ročně zhruba patnáct strážníků, kteří prošli školením. Většinou odcházejí ke státní policii nebo do armády. Hlavním důvodem odchodu od MPO do státních složek je plat, možnost kariérního růstu a sociální jistoty. Vzhledem k tomu, že v současné době pracuje u MPO 113 strážníků (z toho 15 žen), přichází MPO každoročně o 15% členů týmu. Plný stav MPO by měl být 118 strážníků.

Strážníci MPO vydělávají měsíčně zhruba 19-20 tisíc Kč, nejsou ve služebním, ale v zaměstnaneckém poměru a nemají nárok na výsluhu ani další podobné výhody. Řízením MPO byl pověřen náměstek primátora Jiří Martinák (ODS).

Olomoučtí strážníci jsou na veřejnosti známí rovněž tím, že jsou pravidelnými dárci krve. Šestnáct z nich včetně ředitele MPO Pavla Skalického se zúčastnilo odběru v úterý 30. března a znovu i začátkem září.

Poněkud groteskní případ řešila MPO v úterý 31. března, kdy se devětadvacetiletá žhářka pokusila zapálit kolem čtvrté odpoledne služebnu MPO na nádraží ČD v Olomouci. Přibližně dvě hodiny předtím se žena bez oděvu pohybovala na přilehlém nástupišti a vyhrožovala zapálením služebny. Záchranná služba ji odvezla na psychiatrii, odkud se po dvou hodinách vrátila, aby splnila svou pohrůžku. Pomocí hadru napuštěného hořlavinou a zapalovače zapálila dveře služebny. Požár nakonec řešil zásah hasičů, žena skončila v policejní cele a vyslechla si obvinění z trestného činu obecného ohrožení. Podle zjištění vyšetřovatelů šlo o bezdomovkyni, která již v minulosti bez oděvu exhibovala na nástupišti a vyhrožovala sebevraždou skokem pod vlak.

V červnu bylo zveřejněno, že MPO bude vybavena novou digitální spojovací technikou znemožňující odposlech a zaručující dokonalý kontakt včetně možnosti zpráv SMS. Třicet pět nových

vysílaček bylo vyčísleno na jeden milion korun, dalších deset bylo určeno pro použití v policejních vozidlech.

V polovině října sdělil náměstek primátora Jiří Martinák (ODS), že se město rozhodlo vybavit strážníky MPO digitálními minikamerami. Od zařízení policie očekává, že by pomohlo zlepšit chování mnohých lidí v kontaktu se strážníky, pokud by je tito informovali, že jsou nahráváni. Záznam jednání by bylo možno navíc i později použít jako důkazní materiál. Kamera je umístitelná na uniformu strážníka či do služebního vozu. Kamera za přibližně dva a půl tisíce korun není zatím v žádném městě Olomouckého kraje bezpečnostními složkami užívána a i v rámci republiky jde o věc poměrně ojedinělou.

Státní policie

Podle informací, které vyšly ze zdrojů Policie České republiky v Olomouci (PČR), se od začátku roku s neztenčenou mírou projevovala hospodářská kriminalita, nejčastěji v podobě různých variant loupeží. Objevily se dokonce případy přímého napadení na ulici s cílem získat peníze či nějakou cennější věc. Větší částka byla ukradena ve čtvrtek 19.února 2009 za bílého dne na rušné třídě Svobody, kdy pachatel odnesl ze směnárny částku půl milionu korun. Policie v této souvislosti znovu opakovali své stanovisko vůči veřejnosti - lidé by neměli zbytečně riskovat a tváří v tvář ozbrojenému pachateli upřednostňovat zdraví a život před majetkem. Začátkem března došlo k přepadení ve sportovním baru v centru Olomouce a lupič ohrožoval nožem servírku. Dívka chytila čepel holýma rukama a o zbraň se s útočníkem přetahovala. Nůž se přitom naštěstí zlomil, ale i tak utrpěla napadená řezné rány a pětadvacetitisícovou tržbu nakonec stejně neubránila.V polovině března došlo k jednání členů Rady Olomouckého kraje se starosty obcí a jednání se zúčastnili i zástupci policejních složek v čele s šéfem severomoravské policie Jaroslavem Skříčilem. Během jednání se objevila „staronová“ myšlenka policejních okrskářů, kteří by garantovali určité území příslušné obce či města. V Olomouci podobný systém funguje např. na obvodním

oddělení státní policie Na Trati. Od ledna 2010 by mělo vzniknout samostatné krajské ředitelství policie pro pět moravských okresů - Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk a Jeseník. Podle Skříčila přinesla reorganizace policie ve spojení se zrušením okresních ředitelství, vznikem územních odborů a olomouckým krajským ředitelstvím úsporu osmdesáti civilních zaměstnanců policie a sto čtyřiceti policistů, kteří přešli na vyšetřování a do ulic. Současně s reorganizací pokračovala státní policie v rekonstrukcích svých služeben - koncem března to bylo ve Velké Bystřici a v Olomouci na Sokolské ulici. Investice byla součástí akce P 1000, která by měla do roku 2011 vložit do vybavení policie částku pět miliard korun. Služebna v Sokolské byla modernizována částkou 1,5 milionu korun. V nedávné minulosti prošla modernizací i olomoucká služebna na ulici Heyrovského.

Od 1. ledna příštího roku by mělo nové krajské ředitelství Policie České republiky sídlit v budově bývalého okresního úřadu na třídě Kosmonautů. Toto rozhodnutí učinila v pondělí 20. dubna 2009 vláda České republiky. Budovu naopak opustí zaměstnanci Katastrálního úřadu, Státní energetické inspekce, technické inspekce, Úřadu práce, Státního úřadu inspekce práce a olomouckého magistrátu. Vznik nového olomouckého policejního ředitelství přivítal ministr vnitra Ivan Langer (ODS) a rovněž olomoucký hejtman Martin Tesařík (ČSSD). Vzhledem k poměrně dobrému stavu zmiňované budovy se její přeměna na policejní ředitelství odhaduje na částku 56 milionů korun.

V důsledku ekonomické krize chyběla policii na provoz a investice částka téměř miliardy korun, zmiňovanou úpravu budovy nového ředitelství to neohrozilo.

Od pondělí 18. května měli olomoučtí státní policisté nového velitele. Stal se jím dosavadní ředitel kanceláře ředitele severomoravské policie se sídlem v Ostravě jedenačtyřicetiletý plukovník Ivo Vykopal. Ve funkci nahradil plk. Zdeňka Šebestíka, který v pátek 15. května ukončil na vlastní žádost služební poměr u Po-

licie České republiky. Snížení finančního přídělu na benzín o 14% ve srovnání s loňským rokem ředitel policie Jaroslav Skříčil dal do souvislosti se změnou stylu policejní práce a snahou dostat řadové hlídkující policisty do ulic. V této otázce se Šebestík se svými nadřízenými rozcházel, odmítl nabízenou jinou pozici u policie a ukončil zde svoji činnost.

Den policie se odehrál v pondělí 15. června na náměstí před Regionálním centrem Olomouc. Akce proběhla v souvislosti s výročím založení policie České republiky. Veřejnosti byla nabídnuta výstava vývoje policejních sil od první republiky do současnosti, ale např. i koncert Hudby hradní stráže. Začátkem července byl na pražském Žofíně dekorován policejní cenou šéf Severomoravské policie plk. Jaroslav Skříčil. Ocenění s názvem „Policejní manažer roku" obdržel Skříčil za nové prvky při vnímání policie veřejností a systémový přístup k řešení prevence kriminality. Ve slavnostním prostředí obřadní síně olomoucké radnice se sešli v pondělí 5. října ocenění policisté a občanští pracovníci z olomouckých územních odborů Policie ČR. Předávání medailí za mimořádné činy a dlouhodobě úspěšné pracovní výsledky se účastnil i primátor Olomouce Martin Novotný (ODS). Spolu s primátorem ocenili příkladnou činnost 43 policistů a 4 občanských pracovníků vedoucí územního odboru vnější služby plk.Mgr. Ivo Vykopal a vedoucí územního odboru služby kriminální policie a vyšetřování plk.Mgr. Jiří Musil. Medaile udělil vyznamenaným policejní prezident a ředitel krajského policejního ředitelství.

Do boje proti silničním pirátům, ale i rychlému příjezdu k nehodě získali olomoučtí policisté začátkem dubna vydatné pomocníky v podobě dvou motocyklů Yamaha. Superrychlý stroj má ve vybavení sirénu, vysílačku a radar se záznamovým zařízením.

Neštěstí

Začátek nového kalendářního roku nezačal ve městě nijak šťastně. Hned v prvních dnech ledna 2009 byly na území města zaznamenány tři případy úmrtí. Již v pondělí 5. ledna dopoledne srazil vlak na železniční trati mezi Olomoucí a Prostějovem v ulici

Dolní Novosadská pětapadesátiletého muže, který svým zraněním na místě podlehl. Podle vyjádření mluvčí olomoucké policie Jitky Dolejšové se jednalo o sebevraždu, neboť muž si lehl na koleje. Ve středu 7. ledna byla na různých místech Olomouce nalezena dvě mrtvá těla. Bez známek života ležel muž pod mostem u Mlýnského potoka nedaleko olomoucké tržnice, kterého našel pracovník místní charity. Další mrtvola byla objevena hasiči, kteří likvidovali požár dřevěné chatky v Dobrovského ulici. Mrtvý šestašedesátiletý muž pobýval v chatě se svolením majitelky objektu. V obou těchto případech šlo o bezdomovce, kteří v mrazivém počasí začátku ledna přežívali v obtížných podmínkách.

Sebevražda

Tresty, které na konci loňského roku vynesl soud za neoprávněné vyplácení dotací bývalému řediteli olomouckého úřadu práce Luďku Krystýnovi a jeho tehdejšímu zástupci Romanu Navrátilovi, byly začátkem ledna potvrzeny krajským soudem. Celý případ se týkal bezpečnostní agentury SIDPOL, kterou v Olomouci založil přes nastrčeného prostředníka Ukrajinec Pavlo Janočko. Agentura existovala jen díky dotacím od úřadu práce, které opakovaně dostávala až do výše zhruba 3 milionů korun díky Navrátilovi a Krystýnovi. Po útěku podnikatele Janočka, kterému v ČR hrozí vězení i za jiné trestné činy, SIDPOL zanikl. Jasné dodnes není, proč úředníci Janočkovi pomáhali - žalobcům se totiž nepodařilo prokázat, že by šéfové úřadu měli z peněz vyplacených Ukrajinci podíl.

Dvě barokní kašny z 18. století poničil v polovině ledna nezjištěný vandal. V obou případech nastříkal na vnitřní část vany nacistickou svastiku a anarchistický kříž spolu s neznámými znaky. Útok na kašnu Tritonů na náměstí Republiky byl objeven ve čtvrtek 8. ledna, tytéž nápisy na kašně Merkurově v ulici 28. října pak o týden později. Oba případy byly zjištěny strážníky MPO, Merkurova kašna byla poškozena naposled loni,kdy několik mladíků ulomilo soše prsty a odneslo měděný caduceus - škoda dosáhla 67 tisíc korun.

Vandalismus

Vražda

Potyčka mezi dvěma řidiči olomoucké taxislužby v nočních hodinách středy 21. ledna skončila smrtí jednoho z nich - šlo o osmatřicetiletého zaměstnance Atlant taxi,s.r.o. Romana Himra. Při incidentu v Pavelčákově ulici vytáhl šestatřicetiletý taxikář Roman Pliska nůž a třemi bodnými ranami svého soka usmrtil. Policie útočníka na místě zadržela a zahájila proti němu trestní stíhání. Usmrcený taxikář sloužil dříve u policie, jeho vrah byl bývalý voják. Agresivní chování osmatřicetiletého muže nahlásil někdo policii jen několik minut před tím, než násilník zemřel při převozu v automobilu záchranné služby. Muž, který nakonec vytáhl útočný nůž s dvaceticentimetrovou čepelí, byl v Olomouci znám také jako revizor v městské hromadné dopravě, který v roce 1996 zbil rusky mluvícího muže bez jízdenky výhybkovou tyčí, v roce 1998 dokonce napadl fotoreportéra regionálních novin, který na místo dalšího incidentu přijel spolu se strážníky MPO. Týden po incidentu zveřejnily obě konkurenční firmy Atlant taxi a Alfa taxi prohlášení pro uklidnění veřejnosti, z něhož mělo vyplynout, že olomoučtí taxikáři mezi sebou nevedou žádnou „válku."

Koncem ledna schválil olomoučtí radní projekty prevence kriminality ve městě. Bylo potvrzeno dvacet projektů za dva miliony korun, o 200 tisíc korun více než loni. Olomoucký projekt prevence kriminality se stal součástí celostátního analogického programu a bylo možno na něj čerpat finanční prostředky ze státního rozpočtu.

Sportovní kriminalita

Škody ze nejméně 150 tisíc korun napáchali v neděli 22.února fotbaloví rowdies na Andrově stadionu v Olomouci. Stalo se tak na fotbalovém utkání místní Sigmy a pražské Sparty. Sparťanských fandů přijelo do Olomouce asi 500, došlo k poničení oplocení, ochranné sítě, sedaček a dokonce i zařízení záchodů na tribuně, které v kusech létalo hrací plochu. Situaci na stadionu monitorovali policejní specialisté - spotteři - a po zápasu byli z davu „vytaženi" pachatelé - zadrženo bylo 14 lidí, polovina byla po-

sléze obviněna. V pohotovosti při zápasu bylo 200 státních policistů a 45 strážníků MPO Soudní dohra celého případu pak přišla s odstupem dvou až tří měsíců - příslušník radikálního jádra fanoušků pražské Sparty Jiří Hének (21) dostal od okresního soudu 10 měsíců nepodmíněně, v době trestného činu v Olomouci již byl totiž v podmínce od pražského soudu za útok na policistu. Hének byl zadržen poté, co hodil celý pisoár po pořadatelské službě při zápasu. Další dva zadržené sparťanské fanoušky - Jana Šulce a Martina Noska soud osvobodil, také tito dva byli v podmínce pro své dřívější fotbalové delikty. Podíl na škodě na stadionu se jim nepodařilo u soudu prokázat. Čtvrtým souzeným pražským rowdie byl Jiří Varadínek, který od olomouckého soudu nakonec odešel s desetiměsíčním trestem s podmínkou na dva roky a zákazem vstupu na tuzemské stadiony po uvedenou dobu. Také tento muž hodil při zápase přes plot kus keramického pisoáru. I Varadínek byl již v minulosti trestán za fotbalové výtržnictví, ale trest již byl zahlazen. I fotbaloví rowdies pražské Slávie skončili u olomouckého soudu. Rozsudek nad čtyřmi z nich byl vynesen v úterý 8. září za to, že napadli a zbili na olomouckém vlakovém nádraží cestujícího jen proto, že měl na krku šálu v barvách jiného fotbalového klubu. Mladík po jejich útoku skončil s přeraženým nosem, na útočníky pak policisté čekali na nádraží v Ostravě, která byla první zastávkou na jejich cestě do Žiliny. Všichni čtyři slávisté u soudu nejdříve zapírali, poté se ale dva přiznali - jen jeden ze čtyř pachatelů neměl záznam z minulosti. Pro jednoho z obviněných navrhl olomoucký soudce nepodmíněný trest - šlo o Pavla Dvořáka (26), zbylí tři vyvázli s podmíněnými tresty. Koncem září „naděloval“ okresní soud fotbalovým rváčům naposled - tentokrát šlo o incident s mezinárodním rozměrem - útočníci před srpnovým utkáním olomoucké Sigmy se skotským Aberdeenem napadli příznivce hostujícího skotského týmu a postarali se tak o ostudu, o níž dokonce referoval anglický tisk. K incidentu došlo ve čtvrtek 6. srpna před restaurací Drápal v centru města a začal

tím, že se český útočník pokusil skotské fanynce klubovou šálu a uhodil ji. Na pomoc dívce přispěchal její kamarád, ale několik dalších výtržníků ho také napadlo a ukradli mu tričko. Pětici pachatelů ve věku od devatenácti do třiadvaceti let vzápětí zatkla policie. Zástupci olomoucké Sigmy se ještě během utkání Skotům veřejně omluvili a vedení klubu slíbilo pro pachatele trest v podobě trvalého zákazu vstupu na olomoucký stadion.

Krádeže

Ve čtvrtek 5. března došlo ke kuriozní krádeži ve studovně Vědecké knihovny v Olomouci. Odcizena byla vzácná středověká mapa ze 16. století tzv. Apianova mapa světa s jedním z prvních vyobrazení Ameriky, která byla součástí atlasu Joannis Camertis Minoritani Emarrationes v ceně asi jednoho milionu korun. To, že mapu někdo vyřízl si zaměstnanci knihovny po odchodu zahraničního „badatele" všimli a uvědomili policii. Muž si na pátek objednal ke „studiu" další svazek map a z něj znovu vyřízl mapu zobrazující severní pól a část jeho okolí. Tu ukryl pod šaty pod speciálním pásem a ta u něj byla po zadržení nalezena spolu s žiletkou a nožem. Cena této druhé mapy byla odhadnuta znalcem asi na 50 tisíc korun. První odcizená Apianova mapa ale u pachatele již nebyla nalezena a zřejmě ji stačil předat další osobě. Pachatelem této krádeže byl sedmačtyřicetiletý muž z Polska. Po odcizené vzácné mapě vyhlásila policie pátrání, zapojena byla i služebna Interpolu. Do konce kalendářního roku bylo ovšem pátrání bezvýsledné.

Na prvním místě Škoda Octavia, na druhém některý model BMW, na třetím místě VW Passat - to je nejnovější pořadí aut, která jsou během roku v Olomouci nejčastěji ukradena. V loňském roce bylo na území města odcizeno 263 automobilů, v letošním roce to bylo do března čtyřicet aut. Policie se domnívá, že většina těchto automobilů byla ukradena na zakázku členy organizovaných gangů profesionálních zlodějů s použitím nejnovější techniky. Levnější typy aut naopak většinou končí v rozebraném stavu na trhu náhradních dílů. Troufalost pachatelů je veliká,

řada aut byla odcizena z parkovišť hotelů či z míst v těsné blízkosti bydliště původního majitele. Před časem vzbudila pozornost krádež auta někdejšího primátora města Martina Tesaříka přímo z parkoviště před olomouckou radnicí.

Havárie

K průmyslové havárii došlo na území města v pondělí 23. března po deváté hodině dopoledne za areálem firmy Nestlé-Zora Olomouc v Tovární ulici. Po nárazu na výkolejku zde z nádrže lokotraktoru uniklo do půdy více než 2500 litrů motorové nafty. Lokomotiva přitom vyjela z kolejí a její poškození na úkor vlastnické firmy Cargo bylo vyčísleno na 300 tisíc korun. Kontaminovanou zeminu bylo nutno odbagrovat. Firmě Nestlé-Zora nebyla havárií způsobena žádná technická komplikace, protože pro expedici výrobků mohla použít náhradní kolej a kamionovou dopravu. Na místě havárie zasahovali rovněž odborníci z oboru životního prostředí. K další havárii spojené s požárem došlo ve středu 1. dubna a postiženy byly dva autobusy MHD v prostoru Svatého Kopečku. Prvnímu autobusu začaly krátce po půl deváté ráno na zastávce Svatý Kopeček ZOO hořet zadní brzdy. V zadní části vozu se objevily plameny, které se nakonec řidiči podařilo uhasit. V autobuse v době nehody již nebyli cestující. Týž den krátce před půl třetí odpoledne vyjeli hasiči k požáru dalšího autobusu MHD, kde se vznítil motorový prostor v důsledku technické závady. Také v tomto případě se nehoda obešla bez zranění řidiče či cestujících a jejich přepravu zajistil náhradní spoj. K většímu požáru došlo ve čtvrtek 4. června v prostoru městské části Povel, kde došlo kolem páté hodiny odpolední ke vznícení několika osobních automobilů v podzemních garážích. Hasičská jednotka musela vyprostit z ohroženého prostoru jedenáct lidí a jednoho psa. Kolem šesté hodiny byl již požár pod kontrolou, došlo ale k poškození inženýrských sítí, takže blízké okolí neštěstí se ocitlo bez vody, plynu a elektřiny, jejichž dodávka musela být přerušena. Kolem osmé večer se na místě objevily mobilní toalety a cisterny s pitnou vodou. Zasahovalo sedm hasičských jednotek,

hasiči byli nuceni použít dýchací přístroje. Dvě osoby, které se nadýchaly kouřových zplodin, byly hospitalizovány ve Vojenské nemocnici v Olomouci.

Škoda na drážním tělese a vagonech asi za milion korun, vlaky odkloněné mimo Olomouc, zrušené vlaky a zpoždění rychlíků až o dvě hodiny - to byly hlavní důsledky železniční havárie, k níž došlo v kolejišti pod hodolanským mostem krátce po půlnoci v neděli 21. června. Tři cisternové vozy - naštěstí prázdné - vykolejily při průjezdu nákladního vlaku a částečně zatarasily prostor. Vlak směřoval z Ostravy do Olomouce a jeho majitele byla firma OKD-Doprava. Kvůli zpoždění vracela dráha peníze za některé jízdenky, místo nehody bylo šetřeno pracovníky Drážní inspekce, která věc označila za technickou závadu. Havárii ovšem šetřila i policie pro podezření trestného činu poškozování cizí věci. První ze dvou postižených kolejí se Správě železniční dopravní cesty podařilo zprovoznit ještě v pondělí dopoledne, mírná zpoždění měly ovšem ještě vlaky i v druhé polovině téhož dne.

Grafitti

Trestný čin poškozování cizí věci podle 257b trestního zákona - tak hovoří úřední řeč o sprejerství, jinak řečeno uliční graffitti. Sprejeři v Olomouci jsou většinou mladí lidé, kteří sice mají k dispozici legální plochy, ale daleko více adrenalinu jim přinášejí plochy ostatní, které většinou někomu patří. Jen v málo případech se podaří sprejera chytit - jsou velmi obezřetní a pracují většinou v temnu noci. Nebyl ušetřen ani nově opravený a vybílený podchod v Denisově ulici naproti Muzea umění a další místa. V neděli 2. srpna o půl sedmé veřer se po telefonátu občana podařilo zadržet trojici sprejerů u mostu přes Moravu. V loňském roce bylo řešeno osmdesát případů sprejerství, v letošním roce jich byla asi polovina.

Významné kauzy

Soudní rozsudek po šesti letech - to byl závěr kauzy táhnoucí se od roku 2003, kdy byl zatčen jeden z podezřelých a začalo dlouhé vyšetřování. Obviněnými, kteří stanuli před soudem byli bývalí šéfové zkrachovalé olomoucké firmy Omega Invest Group

Jaroslav Řežný a Petr Vitouš, škoda vzniklá daňovým podvodem byla vyčíslena na 110 milionů korun. V kauze se jednalo o podvody spojené s prodejem motorové nafty v letech 1999 až 2002. Soud prokázal, že domnělý pracovník pardubické firmy Paramo, Rostislav Sedláček, figurující v účtech a fakturách Omegy, je neexistující osobou. Trest pro Vitouše a Řežného vynesl soudce Eduard Ondrášek a zněl na 8,5 roku ve věznici s ostrahou. V druhé polovině 90. let již uvedená dvojice prošla soudním řízením - tehdy se jednalo o pokus ovládnout stavební kolos Moravy Pozemní stavby Olomouc, které dostaly šanci získat miliardovou zakázku na stavbu panelových domů na Filipínách. Následné machinace s akciemi přivedly tehdejšího generálního ředitele Vitouše a prokuristu Řežného až před soud. Byly vyneseny rozsudky potvrzené i vrchním soudem, nicméně po dovolání u Nejvyššího soudu byli oba viny zproštěni. Proti rozhodnutí současného soudu se Vitouš i Řežný odvolali a kauza přesáhla horizont kalendářního roku.

Novým velitelem odboru vnější služby olomoucké republikové policie se v polovině října stal plk. Mgr. Bc. Petr Tománek. Za hlavní cíle svého působení v nové funkci si plukovník Tománek vymezil udržení střední generace policistů ve službě a rozšířit komunikaci policie s veřejností. Jistý rozruch v olomoucké veřejnosti pak vyvolal incident k konce kalendářního roku, kdy v sobotu 12. prosince policie reagovala na tísňové volání a začala pronásledovat zloděje auta prchajícího v odcizené octavii. U mostu nedaleko Hněvotína pachatel z kradeného auta vyskočil a přestoupil do komplicova přistaveného auta, do kterého se dostal i zakročující policista - byl ovšem v autě jen polovinou těla a nemohl zabránit jeho jízdě. Uvnitř auta pak došlo ke střelbě, jejíž obětí se stal jeden z pachatelů, druhý muž v autě byl těžce zraněn a ošetřen ve FNO.

Zaměstnanost

Nový rok 2009 ve znamení ztráty zaměstnání - i tak mohl skončit pro mnohé Olomoučany rok předchozí. Největší nápor zaznamenal Úřad práce Olomouc v pondělí 5. ledna, kdy se evidence

nezaměstnaných zapsalo 626 lidí. Muselo dokonce dojít k dvouhodinovému prodloužení zdejší pracovní doby a registrace tak skončila až kolem sedmé hodiny večer. V loňském roce byl počet nově registrovaných lidí bez práce poloviční - ekonomická krize tedy vstoupila evidentně i do hanácké metropole. Z místních podniků propouštěly např. firmy M.L.S. Holice, KNS Engeneering Olomouc, Presbeton Nova Olomouc a nedaleká Mora Moravia Hlubočky-Mariánské údolí, kam jezdí za prací i Olomoučané. Na území někdejšího okresu Olomouc se míra nezaměstnanosti zvýšila mezi prosincem 2008 a lednem 2009 z 5,8% na 7,1%., na jedno pracovní místo připadalo v lednu 2009 15,8 uchazečů, loni touto dobou jich bylo jen 4,3. Podle aktuálních informací se v lednu na olomouckém pracovním úřadě objevilo větší množství prodavačů, stavebních dělníků, montážních pracovníků, řidičů motorových vozidel a pracovníků strojírenských profesí a rovněž i vyšší počet administrativních pracovníků. Na konci února míra nezaměstnanosti dále vzrostla - na Olomoucku nově hledalo práci 2320 osob, celkem jich bylo 10246, tedy 8,3% práceschopných. Volných míst hlásil úřad ovšem jen 581. Co se týče průměrné mzdy, přinesl rok 2009 na Olomoucko přeskok „magické“ částky 20 tisíc korun a dosáhl hodnoty 20011 Kč (únor 2009). Šlo ovšem ale o druhý nejnižší plat v republice viděno pohledem krajů. V Praze se v téže době pohyboval průměrný plat na částce 29 408 Kč. V březnu se situace na trhu práce k lepšímu nezměnila, dubnová míra nezaměstnanosti na Olomoucku se dostala na úroveň 8,8%, počet volných pracovních míst byl 654. Pro měsíc duben uvádíme tabulkový přehled volných pracovních míst nabízených Úřadem práce Olomouc (7.1).

S platností od nového roku začal platit nový institut takzvané veřejné služby. Nezaměstnaní musejí pracovat alespoň dvacet hodin měsíčně, jinak jim stát podporu sníží. Povinnost postarat se o lidi bez práce připadla obcím. Podle vyjádření vedoucí odboru trhu práce na olomouckém úřadu Moniky Gloserové se opatření

Tabulka 7.1: Volná pracovní místa na Úřadu práce Olomouc (duben 2009)

obor - požadovaná kvalifikace	počet volných míst
výchova a vzdělávání (VŠ)	23
výroba a provoz (VŠ)	6
administrativa (SŠ)	9
finance (SŠ)	5
obchod a cestovní ruch (SŠ)	26
ochrana majetku a osob (SŠ)	6
stavebnictví (SŠ)	7
zdravotnictví (SŠ)	7
doprava (SOU)	11
obchod a cestovní ruch (SOU)	31
ochrana majetku a osob (SOU)	6
služby (SOU)	8
stavebnictví (ZŠ)	11
výroba a provoz (ZŠ)	31
celkem	188

zdroj: MPSV 2009

dotkne v krajském městě řádově stovek lidí. V květnu bylo na Olomoucku 11 797 nezaměstnaných a míra nezaměstnanosti dosáhla 9,6%. Volných míst bylo nabízeno 430. V červnu se růst nezaměstnanosti ve státě již téměř zastavil, ale na Olomoucku dále rostl. Město se dohodlo se sedmi firmami o možnosti nabídnout nezaměstnaným zmiňovaných dvacet hodin k odpracování. Jednalo se celkem o 150 smluv, skutečně odpracovalo dvacet hodin ale jen 108 lidí. Zbytek z různých důvodů do práce vůbec nenastoupil. K 31.7.2009 vykazovalo Olomoucko míru nezaměstnanosti 10,2%, počet uchazečů o práci vzrostl na 12601 a v nabídce bylo 309 volných míst. Uchazeči o práci s vysokoškolským vzděláním byli krizí spojenou s nezaměstnaností ohrožováni nejméně - např. na konci července registroval Úřad práce Olomouc celkem 817 vysokoškoláků, což bylo pouze 6% z celkového počtu zájemců o práci. Co se týkalo čerstvých absolventů VŠ, těch bylo registrováno pouze 109, což bylo srovnatelné se situací vloni. Vyšší šanci na získání místa měli přitom absolventi technických oborů, horší

byla situace absolventů humanitních a ekonomických oborů. Důležité byly i další kompetence - jazykové znalosti, znalost práce na PC apod. Zářijové statistiky opět potvrdily nárůst nezaměstnanosti v regionu. Třicet lidí se ocitlo na podpoře ze společnosti Honeywell Aerospace Olomouc. Míra nezaměstnanosti byla dvojnásobná ve srovnání se zářím 2008 - dosáhla 10,5%, počet uchazečů o práci vzrostl na 12 995.

Úřad práce

Dokonce samotný Úřad práce Olomouc na Vejdovského ulici se nacházel v letošním roce v nelehké situaci. O tom, že budova, v níž se úřad nachází, patří jinému vlastníkovi, rozhodl soud již před dvěma roky. Do čtyř let by se měl úřad stěhovat do nové budovy na Tabulovém vrchu. Současným majitelem budovy úřadu ve Vejdovského ulici se stala společnost Prefa Tec a s ní se úřad dohodl na nájmu za 1900 Kč za čtvereční metr plochy ročně. Budova ovšem nemá výtah a kapacitně již nestačí. V budově bývalého okresního úřadu měl úřad práce 35 zaměstnanců, kteří se nastěhovali zpět na ulici Vejdovského, odtud ale musel být vystěhován odbor Evropského sociálního fondu do budovy ABC centra v ulici Kosmonautů. Spor o budovu na Vejdovského ulici se táhne již od roku 1996, kdy nástupce původního majitele zpochybnil kupní smlouvu. V roce 2007 pak Krajský soud v Ostravě rozhodl, že vlastníkem budovy je firma Prefa Tec, která je nástupcem původního vlastníka. Měsíc říjen znamenal ve městě nabídku 200 volných pracovních míst, ale míra nezaměstnanosti se držela na předchozí úrovni 10,5% na okrese a 8,8% ve městě Olomouci. Celoroční statistický přehled zaměstnanosti v bývalém okrese Olomouc a městě Olomouci přinášíme v tabulkovém přehledu 7.2.

Demografický vývoj

Už v první kapitole kronikářského zápisu jsme hovořili i o rozporuplném demografickém vývoji za poslední dvě desetiletí. Zatímco počet patnáctiletých stále klesal a klesající trend se zastavil až v roce 2000, počty narozených měly tendenci opačnou. Nejvíce dětí za posledních dvacet let se ve Fakultní nemocnici Olomouc

Tabulka 7.2: Zaměstnanost na Olomoucku a v Olomouci (2009)

měsíc	míra nezaměstnanosti na Olomoucku (%)	míra nezaměstnanosti v Olomouci (%)	počet nezaměstnaných v Olomouci	počet volných míst v Olomouci
leden	7,1	5,8	3154	363
únor	8,3	6,6	3561	333
březen	8,8	6,9	3711	360
duben	9,0	7,1	3831	212
květen	9,3	7,3	3969	276
červen	9,6	7,5	4069	204
červenec	10,2	8,2	4458	219
srpen	10,4	8,4	4566	197
září	10,5	8,6	4656	216
říjen	10,5	8,8	4749	200
listopad	10,7	9,0	4857	238
prosinec				

zdroj: MPSV ČR 2009

(FNO) narodilo v letošním roce - 2176 - nejvíce od roku 1989, kdy jich bylo 2146. V souvislosti se současným baby boomem se rozhodla Všeobecná zdravotní pojišťovna navýšit platby za porody a navazující péči o novorozence o 0,25 mld. korun. Uvedený vývoj znamená pro město zvýšený tlak na předškolní zařízení a naopak úbytek žáků odcházejících na střední školy. Za nedostatkem míst v mateřinkách je jejich rušení v minulých letech. Zanikly závodní školky zřizované podniky Sigma, Moravské železárny nebo ČD, některé objekty byly vráceny v restitucích. Zanikly školky ve Vídeňské, Lafayettově, Lazcích a Šibeníku. Šlo celkem asi o 400 míst. Kolem roku 2005 se situace začala pomalu obracet.

Opačná situace probíhala u žáků na konci základního školství.Olomoucký krajský úřad po převzetí středních škol v roce 2001 započal se slučováním středních škol, právě na pozadí demografického vývoje. V roce 2001 zřizoval kraj 168 škol, v současnosti jich je 126. V Olomouci se např. spojilo SOU farmaceutické a SOŠ poštovní na Střední školu logistiky a chemie Olomouc. Podle statistiků bude pokles středoškoláků v regionu kulminovat

zhruba v roce 2016, kdy jejich počet v Olomouckém kraji klesne o 28%.

Seznam tabulek

1.1 Přehled natality v Olomouci a Olomouckém kraji (1975–2008) 4
1.2 Členové RMO a jejich působnost v organizacích města (2008–2009) 6
1.3 Olomouc a Olomoučané (červen–červenec 2009) 7
1.4 Krajský úřad Olomouc a Magistrát města Olomouce (2001–2009) 10
1.5 Názvy nových ulic 19

3.1 Mzdové podmínky ve vybraných regionech (2009) 33
3.2 Městské organizace (2009)* 34
3.3 Obsazenost průmyslových zón v Olomouci (2009) 40
3.4 Firmy se zahraniční majetkovou účastí (2009) 41
3.5 Plochy obchodů na 1000 obyvatel (březen 2009) 43
3.6 Ceny pronájmů nebytových prostor (2009) 45
3.7 Nekuřácké restaurace v Olomouci (2009) 47

4.1 Největší bytové projekty v Olomouci (2009) 51
4.2 Ceny bytů v Olomouci (srpen 2009)* 53
4.3 Ceny jízdného v Olomouci (duben 2009)* 60
4.4 Cyklotrasy procházející Olomoucí (2009) 61
4.5 Vodné a stočné v Olomouci (2008–2009) 66
4.6 Náklady na údržbu městské zeleně (mil. Kč) 70

5.1 Výsledky eurovoleb v Olomouci (2009) 80
5.2 Výběr volebních lídrů na Olomoucku (červenec 2009) 81
5.3 Návštěvnost olomouckých kin (2005-2008)* 97

6.1 Základní školství v Olomouckém kraji (2006–2009) 124
6.2 Volná místa na olomouckých středních školách (červenec 2009) 125
6.3 Ceny na kolejích UP (2009) 128
6.4 Počty přihlášek na Univerzitu Palackého (2008–2009)* 129
6.5 Urgentní příjem ve FNO (2005–2009) 134
6.6 Sociální projekty dotované městem - výběr (2009) 137

7.1 Volná pracovní místa na Úřadu práce Olomouc (duben 2009) 158
7.2 Zaměstnanost na Olomoucku a v Olomouci (2009) 160